

5.4.272

IX

PATIN

de Prof. Patin

LYCEVM
PATAVINVM.

Sive

ICONES ET VITÆ
PROFESSORVM,
PATAVII, MDCLXXXII. PVBLICE DOCENTIVM.

PARS PRIOR,

Theologos, Philosophos & Medicos complectens.

PER

CAROLVM PATINVM, BQ. D. M.

DOCTOREM MEDICVM PARISIENSEM,

Primarium Chirurgiæ Professore.

PATAVII, MDCLXXXII.

Typis Petri Mariæ Frambotti. Superiorum permissu.

Οὐχ ὁ μακρότατος βίος ἀπαιτός, ἀλλ' ὁ ἀνιδαιμότατος: Non
longissima vita optima, sed honestissima.
Plutarchus, in consol. ad Apollonium.

Quæris quod sit amplissimum vitæ spatium? Usque ad
sapientiam vivere.
Seneca, epist. 93.

ILLVSTRISSIMIS ET EXCELLENTISSIMIS

Archi-Lycei Patauini Moderatoribus ,

D. HIERONYMO BASADONNA ,

D. LEONARDO PISAVRO, D. M. PROC.

D. IOANNI MAVROCENO, EQ. ET D. M. PROC.

Patronis suis benignissimis.

CAROLVS PATINVS.

X quo Fortuna , incertum an propitia
vel aduersa , me his terris applicuit ,
licuitque post longam peregrinationem
Serenissimæ Venetæ Reipublicæ inuiol-
latam hætenus maiestatem adorare , &
loci Genium cum aliarum prouinciarum sorte confer-
re , nihil ægrius tuli , quàm iniquissimas eorum que-
relas , qui è paternis focis nunquam diuulsi , & antea-
ræ temporis penitus incuriosi , audent tamen sæcu-
lum incusare , tanquam ingeniorum sterile , atque

incondita barbarie involutum ; vix solum ad suorum
Maiorum memoriam suspiraret .

Non potui mihi diutius temperare , quin istis se-
pultæ tantum virtutis admiratoribus inertiam suam
ne dicam malignitatem obijcerem ; neque id aliter
melius fieri posse putavi , quam si illos eosdem viros
obtruderem , propter quos hæc ætas quantumvis
laudatæ antiquitati non invideat . Isti autem sunt
quibus PATAVINI LYCEI decus in præsens
consistit , magni quidem viri (si me vnum excipia-
tis) & ad intermorientium litterarum subsidium ge-
niti , sed quos liberalitate vestra majores Vos effeci-
stis . Vt sicuti vectores Alexandrinæ navis , Augusto
Puteolanum sinum prætervehenti , candidati , coro-
natique & thura libantes , fausta omnia & eximias
laudes congesserunt , *Per illum se vincere , per illum
navigare , libertate atque fortune per illum uti* : Ita illi
potiori jure vobis ingeminent , PER VOS VIVI-
MVS , PER VOS SAPIMVS , PER VOS
NOMINIS FAMAM IN OMNES GENTES
EXTENDIMVS .

Hoc igitur vestri beneficij præmium , AMPLISSIMI
PROCERES , clementer accipite . Quem illis spiritum
& sanguinem immensa benignitate infudistis , jam
plenus gloria atque æternitati sacer rursus in Vos
recedit . Vtrum majus sit , an quod Vos datis , an
quod illi rependunt , incertum est . At dummodo
verumque nomen Fama per populos spargat , parum
interest si in dubio apud Posteris futurum sit , vtrum
alteri immortalitatem debeat .

E Museo Patavino , Kal. Junij , MDCLXXII.

PRÆFATIO.

*Q*uoniam bene scilicet fore mihi persuasissimè, posterorum utilitati, & curiositati consulens, Professorum aliquot vitas describere, duo in limine mihi obflare visa sunt, quibus consilium parè discendam fuit. Vnum erat, imperfectas fore omnes, & cuique supremæ majoris momenti facinora defutura. Ut enim ante mortem nemo beatus, sic ante mortem nullus egregie describi potest, Solone talia Cræsum, docente, apud Plutarchum. Ο δὲ γοῦτος ἔτι καὶ κινδύνους τοὺς τῷ βίῳ μαχαρίταις αὐτοῦ ἀπορροῦν καὶ εὐλαίᾳ τῶν ἀβέλων καὶ ἀνέμων. Alterum imprudentiam meam carpebat, qua hos illis præferens, coeteros hominum memoria aut indignos, aut saltem minas dignos esse arguebat.

Primo modum intuli, dum cuiquam quidlibet addere permittens, eas scribere institui, quæ aut mihi plane innotescerent, aut à probatis viris testibusq; fide dignis mihi communicata essent. Nec sanè absque prævio consilio id à me statutum est, cùm plurima peritura viderer, quæ nisi à viuis ita extorqueantur, sepulta & æternùm ignota jacerent. Altera difficultati talem adhibui medicinam, non aliquot tantùm Professorum, sed omnium nunc videntium res gestas scitu & memoria dignas, quantum mihi nota forent, scriptis meis configuando: Quod & omnem quarimoniam ansam amouisse, & libello venustatem conciliasse me opinor.

Dua graviores remora opus meditati mihi præterea occurrerant; Negotium prius facesset, quisnam foret ipsi iuvens? Quod enim majori autoritate eum constitnere poteram, eo majori industria allaborandum duxi, ne vitio verteretur. GYMNASIUM PATAVINUM ediderat Aemilianus Episcopus, læc. Philippus Tomasius, innumeris documentis ad ipsam perveniens referunt: Sed quantum ab eius consilio distat meum hoc intentum, cùm vix

Nulla ad hanc rem inferuerim qua praterea totum hominem desiderant. Majorem destinaueram similitudinem eum eiusdem Praefulis opera, cui titulum dederat, **ELOGIA VIRORUM LITERIS ET SAPIENTIA ILLUSTRUM &c.** At cum ille omnis ferè conditionis homines descripserit idque elegantissimo modo obierit, Ego verò de solis docentibus Patavinis Professoribus cogitauerim, facili familiarique stilo designandis, alteri titulo inhaerendum esse duxi. Nec me mouit is cuius ob eodem titulum imposui est **PARNASSVS EVGANEVS, SIVE DE SCRIPTORIBVS AC LITERATIS HVIVS SAECVLI CLARIS,** cum plerisque professores hic edendos Patavi natos non esse constet, nec nisi ad docendas disciplinas Patavinam a Serenissima R. P. aceitos.

Propior erat quem Leidensis Academia descriptioni praefixit Io. Merfius **ATHENAS ille BATAVAS** in Inceam edidit, eo ferè consilio quo Episcopus Tomasius suum **GYMNASIVM PATAVINVM**, sed additis ad amissum Professorum vitis, qui tunc temporis in ea Academia docebant, aut qui jam pridem claruerant, pluribus etiam adjunctis politicis commentarijs istius Academia historiam illustrantibus.

Alium ergo eundem decreuimus & **LYCEVM PATAVINVM** ceteris praetulimus. Appellatio vitioque vetustissima est; Quid enim Patavio aut Liceo antiquius? Urbem Trojanis Proceribus sua debere emabula omnium in confesso est. Lyceum verò partem fuisse Academia illius ad locum nemorosum sita, in Athenarum suburbio prisci autores tradunt: atque hoc ab Aristotele XIII annis nobilitatum fuisse, qui ibi *μεγαλει*, elegerat. In eo scribit Diogenes Laertius, vique ad vñctionem deambulando cum discipulis philosophari solitum, & inde peripateticum appellatum esse. Quod Patavinis Professoribus exemplum fortè dedit, praescriptam sibi docendi horam in superiori inferiorque portien columnis ornata deambulantibus cum amicis studiosisque auditoribus expectare. Neque plurimum refert Academia atque Lycei nomina ita plerumque confusa fuisse, ut alterutro eadem expressa fuerint: quamvis enim superiorem partem alteri, alteri inferiorem assignent scriptores, Academiam constare platanis & olimis consistam, & ex Ouidio, cultum arbustis Lyceum fuisse; qua errè inferiorem nationem declararent, nisi ea ut minoris momenti, grammaticis meris discutenda relinqueremus. Hoc vno Suida testimonio verumque intelligimus: *Αἰζηται Ἀκαδημία ἡ τῶν φιλοῦ διατριβή*: Cerè verumque confudisse videtur Cleero, de Orat. Et longè Academia illi ac Lyceo tunc hoc suburbanum gymnasium antepono. Sed de his satis.

Difficultatum maxima ordioem spectabat quo quisque disponderetur; ut enim varia sunt iura qua talem suadeant dispositionem, sic qui velit suo iure cedere rari occurrit. Nullum non est basae componere lites; & quò me ab omni accusat one expeditam, summam tres iuris species declarare animus est, quibus honoratoris seu prioris ordinis praerogativam fultre vñicueque conceditur.

Prima est ex Indice typis mandato, Rectorum urbis imò & illi virorum.

Moderatorum auctoritate, qui singulis annis de nouo conficiuntur, ut præcisè ab eo quisque dies horasque lectionum doceatur, omnibusque pateat ea disciplinarum pars quam quisque Professor suo tempore iuxta Senatusconsulta explicaturus est. Eius commodum sit ut illius pagina minutim studiosi de quantumvis diffisis locis ad nos aduentantes norint qui sint lectiones habituri, quibus diebus, quibus horis, quales Auctores, atque etiam quales sint horum tractatus explicandi: Sic sit ut absque altera præconi formula, Collegium frequentissimis Auditoribus refectum sit, interdum omnimodè vacuum. Sed enarratum huius Indictæ commodum ad vsus nostros valdissimas ob rationes extendi non potest, cùm præterea indicandis potius studentium argumentis quàm Professoribus ordinandis cufus sis. Hunc porro qualis auctoritate publica omnium in auribus teretur, hic etiam exponere statumus.

In nomine Domini Iesu Christi : Amen.

G E N E R A L E ac nouum principium Interpretationum Nobilissimæ & Florentissimæ Academix Pataviæ D. D. Arrictarum, Anno 1681. & 1682. Feliciter incipiet die V. Nouembrijs, sub felicibus auspicijs Illustrissimorum & Excellentissimorum D. D. ANTONII BASADONNA, pro Sereniss. Repub. Venetæ Prætoris, & LAURENTII SVPERANTII Præfeti Patavijs, nec non Illustris, ac Generosiss. D. IOSEPHI MARTINI EISENSCHMID, Nob. Carinthi, almæ Vniuersitatis D. D. Theologorum, Philosophorum & Medicorum Pro-Syndici dignissimi.

Aggredientur infra scripti D. D. explicando infra scripta.

<i>Ad Theologiam in via S. Thomæ.</i>	}	Leg. Primum Sententiarum,
Hora tertia matutina.
R. P. D. M. Serafinus Piccinardi, Brixienfis, Ord. Prædicatorum.		
<i>Ad Theologiam in via Scoti.</i>	}	Interpretabitur Iosue, & Iudices, Hora prima matutina,
diebus vacantibus.
R. P. D. M. Felix Rotondi à Monte Leone, Ord. Min. Con.		
<i>Ad Lecturam Sacre Scripturæ.</i>	}	Leg. Secundum Metaphysicorum Arist. Hora secunda matutina.
R. P. D. Io: Hieronymus Testorius, Nicienfis, Mon. S. Iustini Ord. S. Bened. C.		
<i>Ad Metaphysicam in via S. Thomæ.</i>	}	
R. P. D. M. Nicolaus Arnou, Lorhaingus, O. d. Prædicatorum.		

- Ad Metaphysicam in via Scoti.*
 R. P. D. Antonius Maria Venetus ex
 Cœtu Min. Opler. S. Francisci. } Idem.
- Ad Theoricam ordinariam Medicinam.*
 Exc. D. Hieronymus Frigimelicus }
 Robertus, Pat. Comes, & Eq. in }
 primo loco. } Leg. Aphorismos Hippocratis,
 Hora prima matutina.
- Nec non de Pulsibus, & Urinis in Xenodochio, diebus vacantibus.*
 Exc. D. Pompilius Scotus, Patauinus, }
 in secundo loco. }
Ad Practicam ordinariam Medicinam.
 Prin us locus vacat. }
 Exc. D. Georgius à Turre, Patauinus, }
 in secundo loco. } Leg. de Febribus, Hora prima
 pomeridiana.
- Ad Philosophiam Ordinariam.*
 Exc. D. Caius Rinaldinus, Anconitanus, in primo loco. }
 R. P. D. Vitalis Terra Rubea, Parmensis, Prier Casin. Ord. S. Bened. }
 in secundo loco. } Leg. Octauum Librum Physicorum,
 Hora secunda pomeridiana.
- Ad Anatomiam Ordinariam.*
 Exc. D. Iacobus Pighi, Veronensis, }
 Medicus Cæsareus in primo loco. }
 Exc. D. Antonius de Marchetis, }
 Patauinus, in secundo loco. } Administrabunt Anatomien-
 dic, ac tempore debito, hora
 tertia matutina.
- Ad Theoricam Extraordinariam Medicinam.*
 Exc. D. Alexander Botromæus, Patauinus, Comes, in primo loco. }
 Exc. D. Eimænegildus Pera, Foro- }
 iu-hensis, ex Portu Buffoleto in }
 secundo loco. } Leg. Primam Fen Auicennæ. in
 pulsatione campanæ pome-
 ridiana.
- Exc. D. Sulimanus Militia de Brazolo }
 Patauino in tertio loco. }
Ad Practicam Extraordinariam Medicinam.
 Exc. D. Dominicus de Marchetis, }
 Patauinus, in primo loco. }
 Exc. D. Angelus Montagnana, Pata- }
 uinus, in secundo loco. } Leg. de Morbis particularibus
 à Corde infra, Hora secunda
 matutina.
- Exc. L. Octavius Saulius, Patauinus }
 in tertio loco. }

Ad Philosophiam extraordinariam,
Exc. D. Nicolaus Calliachus, Cre-
tensis, in primo loco.

Exc. D. Ioannes Cicala, Cyprius, in
secundo loco.

R. P. D. M. Adrianus à Sancta Iulia-
na, Parauinus, in tertio loco.

Ad Lecturam Philosophiæ Moralis.

R. & Exc. D. Ioseph Carlotus, Cor-
sius, Canonicus Parauinus.

*Ad Lecturam Astronomiæ, &
Meteororum.*

Exc. D. Geminiacius Montanarius,
Mutinensis.

Ad Lecturam Chirurgiæ Ordinariam.

Exc. D. Carolus Patinus, Patavinus,
Eques, in primo loco.

Exc. D. Michael Angelus Molinetrus,
Venetus, in secundo loco.

Ad Lecturam Simplicium.

Exc. D. Hilarius Spinellus, Parauinus.

Ad Observationem Simplicium.

Exc. D. Georgius à Turre, Parauinus,
simul cum Exc. D. Iacobo Pighi,
Veronensi, Medico Cesareo.

*Ad Theoricam extraordinariam,
diebus vacantibus.*

Exc. D. Georgius Casafatti, Cydonius.

Ad Lecturam tertij libri Ariceina.

Exc. D. Sebastianus Scaraviccus,
Patauinus, in primo loco.

Exc. D. Augustinus Piuati, Alotiensis,
in secundo loco.

Ad Logicam.

Exc. D. Albanus Albancius Patani-
nus, in primo loco.

Secundus locus Vacat.

R. P. D. Iordanus Iordanus, Patauinus
Ord. Prædicatorum, in tertio loco.

Ad Mathematicam.

R. D. Stephanus de Angelis, Venetus.

} Leg. primum, & secundum li-
brum Physicorum, Hora prima
vespertina.

} Explicabit primum librum
Ethicorum, Hora prima po-
meridiana, diebus vacantibus.

} Exponet, ac quæstionibus Phy-
sicis Astronomicisque ornabit
Lib. 2. Meteor. Arist. Hora 3.
matutina.

} Leg. de Viceribus, Hora tertia
matutina.

} Leg. de Medicamentis purganti-
bus, in pulsatione campanæ
matutina.

} In Horto incip. die secunda Maij,
Hora 22.

} Leg. Artem. parvam Galeni, hora
secunda pomeridiana diebus
vacantibus.

} Leg. de Morbis particularibus à
Capite usque ad Cor, Hora prima
matutina diebus vacantibus.

} Leg. Secundum Posteriorum Arist.
Hora prima matutina.

} Explicabit Euclidis elementa
Hora 3. vespertina.

*Ad Humanitatem Graecam &
Latinam.*

R. & Exc. D. Othavio Ferratius
Mediolanensis.

Interpretabitur Iuvenalem. &
Epigrammata Graeca, Hora
secunda matutina.

Secunda juris ratio ab institutione Collegij Veneti deducta est. Cum enim inclitis hujus Lycei fama late per orbem divulgata esset, accederentque Patavium amnis fere nationis homines, praestantiorum literarum cultores, doctores lauream postulantes; Insuper Serenissimus Princeps ut in horum gratiam, majori ne indulgentia aut clementia, Collegium (cui ab auctoritate nomen) Venetum existeretur, an. MDCLXI. in quo praeiis examinibus approbati, doctores lauream susciperent, usdem fidei caerimonijs ac in Veteri Patavino Collegio, concessis utrobique amplissimis privilegijs. A quo nullus elabatur annus quin ad id accedant exteri plurimi, ijs praeterea quibus id privilegij datum est. Germani praecipue & Graeci, quos hic omni gratia, omnique favore excipit nullus est qui non animaduertat. De Collegio Veneto plura leguntur in Commentarijs Tomassini, lib. 1. cap. 57. Ad rem nostram hoc est ad Professorum ordinem id solum spectat, quatuor omnium Professores, horumque ut vocantur Concurrentes, Serenissimi Principis auctoritate Collegium Venetum constituit, & laureandorum iam examinatores tum iudices esse, uno ex illis. atque id vicibus, lauream Promotoris titulo, conferente. Ex quatuor solis primarijs unus est triennali periodo alternandus, quem Collegij Praesidem nuncupant, quod ei in omnibus praestit: Li omnes, excepto solo Promotore, suffragia secreto modo, manu in cistulam lapillum proijciente ferunt, quorum si major numerus in viridi pixide reperitur, reprobationis index est: Si vero omnes aut uno aut altero deficiente, in rubra vox sit, laureandi honorificentissimè, & ut vulgo dicitur, nemine penitus dissentiente admittuntur: Quod si è septem lapillis tres reperiantur in viridi, & quatuor tantum in rubra pixide, admittitur quidem laureandus, sed immunito paululum honore, tuncque pro majori parte receptus proclamatur. Vacantibus autem quibusdam è superioribus Professoribus, seu morte, seu morbo, seu absentia, sufficiuntur Senatus-consulto ad id lato, qui cathedras obtinent superiores, eo ordine quem ad majorem rei intelligentiam hic transferendum curavimus.

- 1 Hier. Frigimelica.
- 2 Car. Renaldius.
- 3 Jac. Pighius.
- 4 Pemp. Scotus.
- 5 Georg. & Turc.
- 6 Ant. de Marchetis.
- 7 Alex. Boitomens.

- 8 Domin. de Marchetis.
- 9 Nicol. Calliachius.
- 10 Carolus Patinus.
- 11 Hermen. Pera.
- 12 Ang. Monragnana.
- 13 Ioan. Cicala.
- 14 Gent. Mo. Capatins.

15 Mich. Ang. Molinectus.
 16 Hilar. Spinellus.
 17 Georg. Calafanti.

18 Seb. Scarabiccus.
 19 Alb. Albanectus.
 20

Non desunt gravissima argumenta cur hunc ordinem, in edendo opusculo, sequenti non fuerimus, sed alteri tertio inbaserimus, qui praterea simplicior seu facilior visus est. Is absque ullius favore aut detrimento a nobis eligitur, iuxta tempus quo quisque Professor Seruiss. Republica Peneta primo nomen dedit: Quo praterea posteriorum commodo consuluisse nobis visum est, qui jam editis, Professores saluros iuxta eorum promotionem facillè collocare poterunt. Quod si quis neque hoc modo sibi satisfactum putet, me quaso infra locum collocatum esse recordetur, qui omnibus placere nequint; Iniuriam porro sibi ut opinatur illatam facillè reparaverit, si iconem suam cum vita quòd volet, detulerit; mibi quippe perinde sunt hac omnia, quorum tantam scripsisse mentionem penè pudet. Id demum nescire Te nollem, Amice Lector, Quatuor esse, inter nostros hos Professores, quos in tertio loco docentes designat prior tabella, qui nulli gaudent autoritate in posteriori. Eos porro, quibusdam etsi dissuadentibus, opusculo nostro inserere consultum existimauimus. Quamuis enim a Seruiss. Principe electi non sint, eius tamen auctoritate docent, eodem in loco, hisdemque horis, & Professorum publicorum nomine gaudent; quibus de causis eos pratermittere nolimus.

Ludenti animo Professoribus nostris eximium virum adieciſsem, cuius opera Lyceo Patauino admodum necessaria est. Quia tamen ea à publico docendi munere aliena est, satius facere opinatus sum, qualis illa & qualis ille sit, hic apponere. Publicam gymnasy bibliothecam an. MDCXXIX. erectam, curis Professoris Felicis Oxy commissam fuisse narrat Tomassius, cap. LXXIII. Amptasam postea Eq. Siluatici, Cremonini, Co: Pomp. Cairi Professorum bibliothecis curauit Alex. Syncliticus, & post eius obitum, Octavianus Ferrarius, ille legum hic eloquentia Professor; Oñ, Ferrario successit Thomas Herculanus, Sacra Theologiae Doctor, Collegiatus, metropolitana Aquileiensis Canonicus, vir ut clarissimus sic humanissimus, aequè moribus ac bonis litteris par animi candori: Quibus cum vris utrique praeclarissimis se gratum fecerit, eorum patrocinij & amicitij longa consuetudine consensuit, sub cuius tutela bibliotheca libris optimis instrumentisque mathematicis aliisque ad rem litterariam pertinentibus in dies augeri & atrescere exuliant viri eruditi; quibus & ipse illic adiuuentibus eruditam pariter nauat operam, diligentia & humanitati semper intentus.

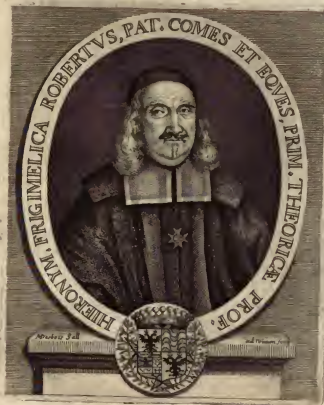
Alicum te incivem non esse desiderabam, Amice Lector, Vale.

HIERONYMVS FRIGIMELICA.

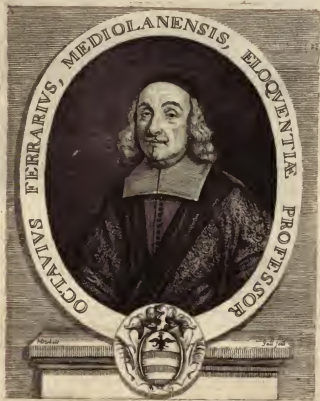

HIERONYMI Comit^{is} **FRIGIMELICA**
ROBERTI, Patritij Patauini, Sere-
nissimi Senatus Equitis, theoricæ
medicinæ primarij Professoris, Veneri
Collegij nunc Præsidis, imaginem
aduersa exhibet tabula. Vetere &

illustri familia ortus, inter auctorum clarissimas imagines,
quibus tot sæculorum testimonio sexcentis abhinc
annis atria nobilitantur, aliquid etiam nobilius auere
ausus est. Siquidem non ornari se magis præclarissima
virtutum serie, quàm ad gloriam excitari ratus, totam
ingenij vim, quæ summa in eo est, ad laudem adipi-
scendam adplicuit. Hinc parem natalibus animum,
dignos animo nactus mores, transactâ per omnem
honestarum artium cultum adolescentiâ, cumulatissi-
mam bonis omnibus senectutem adeptus est. Gymna-
sium sic doctissimis lucubrationibus, nouem & quadra-
ginta amplius annos honestauit, vt miro Senatus con-
sensu, primam in eo sedem, primus omnium qui Patauij
nati sunt, obtinuerit, exteris nationibus Germanicæ
ac Polonicæ præsidio imploratus atque accitus. Pa-
triam consilio, sermone, opere adjuuit, splendidissi-

maque legatione ad Serenis. Nicolaum Sagredum æterni nominis Principem, illustrauit. Familiam spectatissimam nouis titulis, nouis opibus auxit, clarissima miscuit junxitque nomina; ædibus ac villis magnificè ornauit, & magnis Italiæ Principibus non modò exceptus hospitio, sed hospitio exceptis, dignitatem quam auxerat, prouexit. Imbecillem Naturam ita diuinæ artis mysterijs, abditaque rerum inuestigatione tutatus est dudum, tueturque, vt ad ejus opem Augusti sæpè Cæsares confugerint, quorum Inuictissimus Leopoldus tanto cum honore prosequutus est, vt ipsæ imperatoriæ majestatis insignia, bicipitem aquilam, ad eum amplificandum augendumque spontè obtulerit. Ita demum vniuersæ propè Europæ saluberrimis responsis, quæ hinc tanquam ex oraculo postulantur, opitulatus est, vt non immeritò non paucorum hominum beneficio natus videatur. Id etiam quod summum est præstitit, dum ne aliquando desideraretur prospexit: Siquidem Nepotem suo nomine, suo ingenio donatum, sic moribus & literis instituit, ne vnquam sublatus videri possit.

Natus est anno MDCXI. , Febr. XVIII. Doctor MDCXXIX. , & Professor MDCXXXIII.

OCTAVIVS FERRARIVS.

OCTAVIVS FERRARIVS natus est Mediolani an. MDCVII. die dominico, XX. Maij, gente patricia, quod amplissimo testimonio comprobatur est a Præsilibus & Senatu Regio Id. Aug. MDCLXXV. Ea litteratis hominibus semper floruit, præsertim Hieronymo & hujus filio Octaviano, græcis & latinis litteris, varijsque libris editis eximio. Deinde Francisco Bernardino Octavij patruo, quem eruditione summum tum famam quæ exstant ejus volumina, deprædicant.

Quadrimus patre orbatus apud eundem patrum diligentissimè educatus est; mox inter Collegij Ambrosiani Doctores, Federico Cardinali Borromeo commendatus, qui perspecta pueri indole, ut largiùs græca latinaque litteratura imbueretur, in magnum Ephæbeum transtulit, ubi mira felicitate confecto Philosophiæ & Theologiæ curriculo, se totum ad humaniores litteras transtulit. Grandior factus ita sibi Purpurati Principis optimi gratiam & benevolentiam conciliauit, ut ille neminem chariorem haberet, qui cum fessum curis animum leuaret, plura

confessus senex a iuvene didicisse.

Alterum ac vigesimum annum agens in Ambrosianum Collegium quod tunc erat Italiæ florentissimum, adscitus, in docendæ Rhetoricæ munere semper cum latinis græca coniungens, eiuditionis & ingenij gloria cæteris contigit antecellere. Cujus rei fama septimo & vigesimo ætatis anno Christi scilicet MDCXXXIV. quingentorum Ducatorum stipendio allectus est a Veneta Republica, ut in Archi gymnasio Parauino, Eloquentiam & Politicam, græcasque litteras proficeretur.

Quam ille scholam nescio quo litterarum fato, & temporum injuria jam pridem prope lapsam, non sustinuit modò, sed arte, ingenio, industria, labore, & diligentia præter spem crexit, atque reparato antiquæ doctrinæ studio, supra ceteras hujusce sortis scholas extulit. Quare permoti Veneti Patres nouo ante hanc diem exemplo, nouis post singula sexcennia incrementis, ad vsque bis millena stipendium auxerunt, qui honos hætenus nemini datus est.

Exteri porò Principes quantifacerent, clara sæpe numero signa patefecerunt, tum inuidiosis stipendijs euocantes, tum munificentissimis donis cumulantes. Ex quibus Christina Augusta nullis tacenda sæculis millenorum aureorum torque ornauit, & Ludovicus Magnus Christianiss. Francorum Rex, quingentorum aureorum honorario per septennium prosecutus est.

Interim ut patriæ Mediolani res posteris proderet, ab ejusdem Urbis Decurionibus absens insciensque,

oblato ducentorum aureorum stipendio, renunciatus est. Qua provincia quantum subsecare poterat a publica docenti cura, quantumque licebat per ingrauescentem ætatem & obstinatos morbos, toto quinquennio defunctus, ultro liberèque abdicauit.

Anno octauo & quadragesimo publicè docendi recurrente diutius ægritudine præpeditus, nec dum berè confirmatus, habuit extremam de *græcis litteris* præfationem, & postera luce prælectionem de *Manibus & Umbris*: inde subito morbo correptus post septem dies, quinque & septuaginta natus annos, mortuus est, Non. Mart. hora noctis octaua, MDCLXXXII.

Cæterum, præter insignia animi ornamenta, vis illi inerat acris ingenij, fida memoria, plena consilij mens, animi candor, fides, & comitas: Per quæ summis & infimis mirum in modum charus, atque in reconciliandis dissidentium animis facilè princeps.

Vfus est vt litteratus incommoda valetudine, maximè capitis atque artuum doloribus conflictatus: vix tamen diem a Musarum sacris abstinuit.

Opera ab illo edita.

De re vestiaria libri septem, Patavij, 16. in 4.

Prolusiones XXVI. Epistola, Formula ad capiendâ doctôris insignia, Inscriptiones: Patavij, 1668. in 4.

Prolusionum & Epistolarum pars tertia, cui accessit Panegyricus Ludouico Magno Francorum Regi dictus. Patavij, 1674. in 4.

Utrorum libri duo. Accesserunt 2 pistola & Inscriptiones. Patavij, 1679. in 4.

Origines linguæ Italicæ: Patavij, 1676. in fol.

ANGELVS MONTAGNANA.

Amilia Montagnana, tum antiquitate
tum nobilitate planè illustris existit;
Cujus præclara decora a præcipuis
rerum Patavinarum scriptoribus fusè
commemorantur: nobis carptim obi-
terque aliqua referre satis erit. Hæc

viris, armis & litteris, medica præcipuè facultate
clarissimis, omni tempore enituit.

Guido Montagnana, an. MCXLIII. Patavinæ Rei-
publicæ Præfectus equitum fuit, pluraque militaris
peritiæ documenta dedisse asserit Portinarius, *lib. 5.
cap. 8.*

Siccus Montagnana è præcipuis militum ducibus
Phil. Mariæ Vice-Comitis Mediolani Ducis, quàm
ænuus esset, in bello Brixienfi & Cremonienti, ut ex
Scardeonio colligitur, luculenter ostendit. Lugum ab
eodem Duce missus, quadringentis stipatus Equitibus,
Florentinorum exercitum profligavit, Forumque Liuij
cepit.

Anno MCDXL. Bartolomæus Montagnana sui tem-
poris alter censebatur Æsculapius, ad quem tanquam
ad sacram salutis anchoram & oraculum verius Del-

phico, ex omni regione ægrotantes confugiebant. Is est qui multorum annorum decursu hanc Academiam publicè illustravit, cujusque doctrina scriptis consignata, ut ipsi sic ejus familiæ, gloriam amplissimam conciliauit.

Anno MCDLXXVIII. Petrus Montagnana, latinæ, græcæ, & hebraicæ linguæ peritia excelluit; quo patriæ decus maximum peperit, tunc temporis armis & litteris æqualiter famosæ.

Bartolomæus II. non minori quàm alter doctrinæ præstantia floruit, multisque annis medicinam explicans primas hujus Patavini Lycei sedes summa cum gloria occupavit, operibus editis in hominum memoria æternum victurus: Consilia medica CCCL. De balneis, atque Antidotarium ejus, passim veniunt non minori jucunditate quàm utilitate à Medicis evoluta.

Alexander hujus filius plurium scientiarum cognitione patri nullatenus inferior existit. Hic anno MDXXXI. à Francisco Maria Urbini Duce, Comes & Vicarius oppidi Granarolæ Pisauriensis ditionis fuit renunciatus, ea conditione addita, ut usque ad pronepotes Alexandri, familia idem munus dignitatemque gereret.

Iacobus hujus frater, patris & aui vestigijs graviter inhærens, medicæ facultatis monumentis editis, orbi satis conspicuum se facit.

Ann. M DXXV. Marcus Antonius Iacobi non degener filius, chirurgiam in hoc archi-gymnasio per

plurium annorum spatium est professus, cujus etiam libros editos posteris reliquit, non vulgaris eruditionis.

Tiberius Montagnana ex illis C. viris nobilibus Patavinis unus fuit, qui pro Veneta Republica in nauali praelio ad Naupactum juxta Echinadas commisso militantes, perenne decus patriæ ut Reipublicæ Christianæ intulere, MDLXXI.

Ex hac tot viris clarissimis inclita familia, ANGELVS MONTAGNANA, MDCVI, V. Kal. Dec. natus est. Eximia majorum exempla sibi a prima ætate ob oculos ponens, studijs sese applicuit: Magno præstantiæ omine laureas suscepit, an. MDCXXXI. philosophicam a Cæsare Cremonino, & post triennium, medicam a Iulio Sala, viris orbi litterato notissimis. Medendi dexteritate atque peritia a primis annis ita valuit, ut an. MDCXXXV. ei demandata fuerit Medicinæ practicæ ordinariæ explicatio, quam ut diligenter & industriè, sic cum maximo famæ argumento exercuit. Cui non parum contulit ea solertia quam in dignoscendis pulsibus febriumque natura adhibuit. Præclarum restat ejus in medendo felicitatis monumentum; ædes scilicet Principibus dignæ, quas non minus artis decori, quàm aut Patavij ornameto, aut sui & familiæ commodo sacratas voluit, quibus opes a Galeno datas, in Galeni gloriam refundisse videtur.

SEBASTIANVS SCARABICIVS.

*Atauium , Vrbis doctiloquis sedes aptis-
sima Musis ,
Magna loco , spatiosa foris , placidissima
cali.
Temperie, muroq; triplex , latissima fossis,
Et magnis celebrata viris ,*

SEBASTIANI SCARABICII est patria . Hic parentibus genere non obscuris , anno MDCIX. est ortus . Ab illis cum miræ indolis videretur atque à teneris adhuc vnguiculis se ad omnia summa natum probaret , studijs maturè applicatur . Amenioribus litteris imbutus , Cæsari Cremonino philosophantium tunc temporis ~~professore~~ se dedit , & philosophiæ penitiores recessus , abstrusioresque difficultatum latebras solerti subtilique animi contentione ingressus , adeo in ea scientiarum matre profecit , vt haud absumilis insigni suo præceptori propediem euaserit .

Mox medicinæ operam nauare cepit , cuius præcepta a doctissimis illa tempestate viris , Benedicto Siluatico , Dominico Sala , & Ioanne Preuotio , tanta sedulitate accepit , vt exiguo temporis elapso intervallo

solemni philosophiæ & medicinæ sermo fuerit redimitus. Tota ejus cura sita erat in selectissimis medicinæ autoribus, Hippocrate præcipue, Galeno, & Auicenna ejus artis Principibus, manu diurna nocturnaque versandis, quorum præcepta ad praxim diligenter converteret: Id tam appositè præstitit ut præclaram sibi famam juvenis conciliauerit. Cum igitur anno MDCXXX, in tota fere Italia, pestifera lues passim grassaretur, & præsertim Patavium inficeret, Abbas Spinellius, omnesque canobij D. Iustinæ monachi Cassinenses, ut eos a contagij sæuitia immunes, tutosque præstaret, ad se acciuerunt: neque eorum spem eventus fefellit, tanta enim fuit SEBASTIANI SCARABICII industria & felicitas, ut monachorum nemo, quamvis vltro sæuiente morbo, fuerit absumptus.

Anno MDCXXXIV. concessam a Venetis Proceribus publicè docendi provinciam, magna cum laude susceptam obiuit, Auicennæ librum tertium in secundo loco interpretans. At non vulgari hinc sibi fama parva, Io. Gambari primam ejusdem cathedram occupantis, locus ei datus est, quem nunc omnium plausu obtinet, explicandi facilitate; faceret salibus hilarem viri genium indicantibus, omnis conditionis Auditoribus mirum in modum gratus, nullo quippe pacto doctrinæ profunditas ab inimitabili ejus festiuitate disjuncta est.

Alexandro VII. in Pontificem maximum electo, cum Ioannes Pisaurus, Bertuccius Valerius, Aloysius Sagedo, quos omnes Venetiarum Duces vidimus, &

Aloysius Contarenus qui pari dignitate, in eodem Ducum throno, felicitate sedet, ipsi gratulaturi à Sereniss. R. P. missi essent, SEBASTIANVM SCARABICIVM sibi Medicum elegerunt. Is cùm in Urbem peruenisset, Summo Pontifici suum DE LAPIDIS CONCRETIONE IN HOMINE librum inscripsit, quem ille, natiua in viros doctos propensione, generoso hitarique vultu exceperit, quantumque sibi esset gratus, aureo numismate sua insignito effigie, quo Autorem donauit, testatum voluit.

Cùm autem in dies Viri fama doctis ingenij monumentis medendique peritia vbique inclaresceret, plures cum Principes & Magnates ad suæ valetudinis tutelam aut restitutionem sæpiùs euocarunt. Sereniss. Dux Mutinæ Franciscus illum ad se accersitum de opportunis suo morbo remedijs consuluit, cujus responsis sibi mirè satisfactum eximio donario ostendit. Nec minori fama apud Emin. Cardinalem Estensem valuit, cui felici prosperoque euentu commissam salutem restituit.

Hinc tanti viri celebritas non in sola Italia sed & per Germaniam præcipuè peruagari cepit, quantique istius Proceribus esset, nonnulli maximæ inter eas dignitatis, dum ancipiti corporis statu vterentur, ejus operam exposcentes, testatum fecerunt. Celeberrimus Fened. Siluaticus, quotiescunque dum in viuis erat, vllò tentabatur morbo, ab vno SCARABICIO medicam sibi opem ferri patiebatur, quem etiam mortuus toti suæ familiæ, vt non alio in aduersa valetu-

dine quàm illo medico vterentur, enixè commendavit. Io. Dominicus Sala, medicâ facultate orbi notissimus, ejusdem sæpè sententiam in morbis dubijs expectijt, eam ferè semper tutiorem certioremq; expertus.

Cæsari Cremonino a quo philosophiam acceperat, semper oppidò charus, maximaque necessitudine junctus exstitit, & meritò; ab eius enim doctrina quam totis nervis propugnat, ne latum quidem vnguem vllò tempore discessit.

Eius doctrinam mentemque testantur libri ab ipso editi:

De Lapidis concretionibus in homine. Patavij, 1655. in 12.

De Igne Febrifero.

Historia bonini cerebri in lapidem mutati.

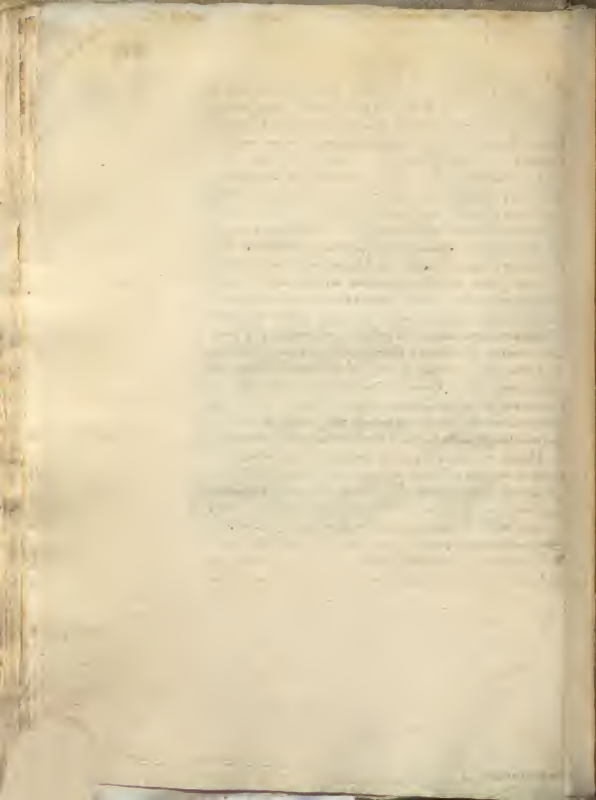
IO POMPILIUS SCOTVS.

Etustissima Comitum Duglassiorum familia, è Scotia primarijs, quin & Regio sanguini coniuncta, mutato nomine seu potius cognomine adiuncto, quod tandem in nomen euasit, Scotam fecit, a gentis origine deductum. Quomodo id factum fuerit explicat Vmbertus Locatus, in *historia Placentina*, his verbis: *Per hos dies, ad annum scilicet DCCLXXIX. qui cum Carolo Magno ex Scotia in Italiam contra Desiderium Longobardorum Regem uenisse dicitur Guillelmus Scotus, aduersa valetudine grauatns uictoriosum Imperatorem, in Gallias reuertentem sequi cum nequiuisset, Placentia remansit: Sanitati autem restitutus, mallemus Placentia quietius remanere, quam longissimi itineris ad patriam reuertendo experiri pericula, quò sibi Placentinorum deuinciret animos, Antonij de Spectinis plusquam mediocris conditionis uiri filiam sibi accepit uxorem, ex qua quamplures cum accepisset filios, tam nobilissime familie ea in ciuitate fecit principium, &c.*

Id iterum confirmat Ioannes Episcopus, in *historia Scotiae*, Romæ edita, lib. 8. *Vnde certissima coniectura asequimur, illam perantiquam Comitum familiam (quibus*

SCOTI cognomentum confirmavit iam usus loquendi) Placentia florentem ex nobilissima nostrorum Duglasiorum, Comitum (eademque namque utriusque sunt insignia) prosapia, oriundam fuisse. Quam præter multos alias illustres Comites ornat hodie Christophorus SCOTVS, &c. Neque ad familiæ illustrationem prætermittenda veniunt, quæ lib. 5. narrauerat, his verbis: Achaius fratrem suum Gulielmum quatuor alijs Clemente, Ioanne, Rabano, & Alcuino (qui ingenij acumine præstantes multiplicem omnium rerum cognitionem animis comprehenderant) comitatum in Franciam alligauit; atque ut Achaius clariss. animi sui in Francos signum substolleret, quatuor militum millia Carolo Magno bellum tunc temporis cum hostibus Christiani nominis acerrimis, genti subsidio misit. Et paulo post: Rabanus & Alcuinus legatione peracta in Scotiam reuertuntur, id quod dum Ioannes & Clemens seriò quoque cogitauit, Carolus Magnus Rex precibus effecit, ut in Francia haberet ad Academiæ, ille Papiam hic Parisiensem (quorum fundamenta non ita pridem Carolus Magnus iecerat) ut inuentum ibi literarum disciplinisque imbuerent, allegantur. Gulielmus in terra loci strenuam Carolo Magno operam in bello nauat.

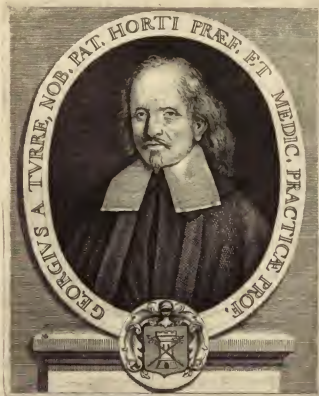
Historiæ Gallicæ scriptor eximius D. de Mezeray, meminit in vita Caroli Magni, ad annum DCCXC. Archatum Scotiæ Regem in adiutor quatuor mille Gallorum militum quos a Carolo M. sibi subsidarios acceperat, duos egregie litteratos misisse, Claudium Clementem & Alcuinum Anglo-Saxonem; quorum opera usus est optimus ille Rex, in inchoandis firmandisque Lutetiæ Parisiorum scholis illis publicis, quæ breuè in Academiæ inclitæ omnium matrem

euasit. Subiungit idem Autor, docto *Alcuino collata* fuisse a *Carolo M.* abbatiam *Turonensem*, in premium sanctorum eruditionis thesaurorum, quibus Galliam ditauerat, cum *Claudio & Ioanne SCOTO*.

Ex quibus manifestum euadit familiam hanc inter antiquissimas Europæ meritò locari, quæ bello paceque clarissimos ediderit viros æternum memorandos. *Duglassium Comitem*, autoritate & prudentia spectatissimum, pro tutore habuit *Maria illa Stuarta*, feminarum formosissima, *Scotiz Regina*, ac deinde *Galliz*, cum *Francisco II Regi* nupsisset, cuius acerbum fatum lugent quotquot Catholicam fidem profitentur.

SCOTORVM eandem familiam esse cum *Duglassiis*, arguunt præterea, eorundem insignia, *Ticini* seu *Papiæ*, *Placentiæ & Cremæ*, in variis templis, publicisque locis erecta. Confirmant præterea Imperatorum diplomata, *Caroli IV. ad Com. Franciscum*, an. *MCCCLXIX.* *Sigismundi*que ad *Com. Albertum*, an. *MCDXLII.* atque etiam *Ioannis Mariæ Mediolani Ducis* ad *Com. Ioannem*, an. *MCDIV.* in quibus prædicti *SCOTI* etiam *Comites Duglassij* nominantur.

Tandem accidit ut circa annum *MDL. Io. Augustinus SCOTVS* *Papia* exilio pulsus fuerit, quamvis sinistro, ut fertur fato: Hinc iurisdictionum distractio, bonorum dilapidatio, recessioque a patria: *Patauium* ille se contulit, in quo posteri subsistere. Ataus hic erat *IO. POMPLII*, qui natus an. *MDCXX.* Professor *Auicennæ* interpretando a Senatu electus est, *MDCXLIV.* deinde post varios gradus ad Theoricam ordinariam euectus est *MDCLXXIX.*

GEORGIVS A TVRRE:

GEORGIVM A TVRRE Patauinum
exprimit effigies hæc , virum nobilem
non minùs gloria quàm ætate specta-
tissimum , summumque Medicum . Si
animari potuisset imago , arderet in
oculis viuidus ille spiritus ad omnia

impiger , quem non improbus labor , non senium fregit :
Oris venusta explicaretur comitas , qua refeçus ægro-
tantium animus exsurgit . Ingenuam hanc indolem
naçus optimo ornavit genio . Natus ann. MDCVII.
magnam omnibus sui spem dedit : Adolescentiam
commendavit humaniorum litterarum amor , quo in
dies crescente , visus est in mentis promptuario coegisse
quidquid eruditionis ex vberrimis eruditarum lingua-
rum fontibus scater , circum quas Hetruscas etiam
Musas , magna ingenij laude , ducere placuit puro latice
fecundandas .

Progressus inde seueriora ad studia , Philosophiæ
scilicet & Medicinæ , duplici hac laurea impubes adhuc
donatus est , clarissimis illius temporis Medicis nobile
soutibus ingenium charus , citò comitante fortuna
egregiam virtutem , probatissimis se inseruit nomini-

bus. Quo factum est, vt elato Io. Veslingio, Theoriæ Simplicium in Lyceo docendæ, ac eorundem ostensionis in Horto publico suffectus fuerit, an. MDCXXXIX.

Interim ægrotantium numero ejus deposcentium, opem ferè impar, vndique laudis materiem invenit: Nec minora capita recenseo, verum nobilissimos non Venetiarum tantummodo ac Patauij Proceres, at ex vniuersa ferè Europa huc confluentes, tanquam ad Æscupij templum, salutem deprecatorios. Recolere memoria possem plures Ecclesiæ purpuratos Patres, maximèque Principes, quos vel aduocatus coram, vel consultus absens restituit, honoribus vbique præmissaque ingentibus auctus.

Inter hæc promouetur ad primam medicinæ Practicæ extraordinariæ sedem, vbi magnam ingenij suæ eruditionisque vim promit; quippe mutato docendi genere, laudem dicendi non mutat. Quibus tam varijs tantisque distractis curis reluctari tamen haud potuit vniuerso nobilium Ciuum ordini, qui ipsum ciuitatis prouidentia admotum voluit, seligens inter quatuor *ad utilia* vt dicunt, Deputatos Viros, qui summus nobilium Patauinorum honor est. Huic cùm non semel præfuerit, optimi prudentisque ciuis nomen meritus est, cunctos publicè priuatimque iuuans; vt mirum sit inter tot sollicitudinum genera, otium medica multa scribendi sibi fecisse.

Hoc tempore Practicam medicinæ ordinariam proficetur, ad quam vita functo doctiss. Hier. Vergerio euectus fuit, hancque doctrina sua rerumque gestarum

autoritate illustrat : Nihil interim minuente senectæ aut memoriæ vim, aut animi vegetum munus, aut corporis firmitatem & robor ; vt perinde constet hunc verè summum Medicum esse , qui integer & valens , sapientiæ suæ exemplum ipse ac testis sit , vt etiam ipsa longæuitate Hippocrati non foret absimilis .

Hanc ejus mentionem facit Episcopus Tomasius , in GYMNASIO PATAVINO , pag. 98. 10. *Veslingio successit GEORGIUS A TVRRE Patavinus , medendi perita jam clarus & amarioribus litteris ac potissimum præscorum numismatum notitiæ deditus .*

Opera ab ipso edita :

Catalogus Plantarum horti Patavini , nouo incremento locupletior : Patavi , 1662. in 12.

Iunonis & Nestis vires : Patavi , 1666.

Sub prælo est , Dryadum , Hamadriadum , Clorisque triumphus , botanicam continens historiam .

HADRIANVS

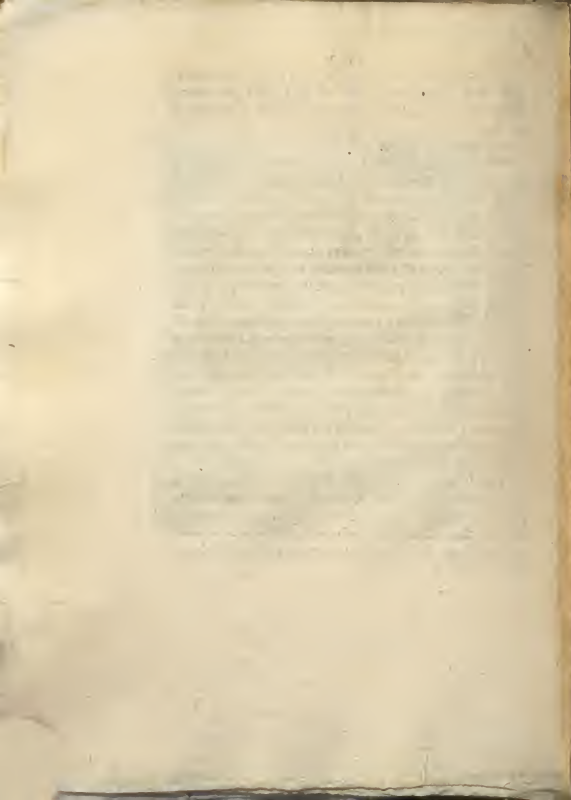
A S. IULIANA.

Erantiqua familia Santuliana, sic enim vernaculè a Sancta Iuliana corrupta, est, litteris & armis illustrissima, vetustissimo etiam tempore, Patavij floruit, è qua ortum duxit HADRIANVS, an. MDCXXVI. matre nobilissima Capiuaccia.

Adolescens vitæ tutioris desiderio, Prædicatorum Ordinem est ingressus, æt. XIV. In quo ne Majoribus degenerem se ferret, ad scientiarum studia Mediolani primùm, vbi vniuersæ Theologiæ conclusiones maxima cum celebritate habuit, an. æt. XIX. deinde Perusiæ totis nervis incubuit. Quantum in illis profecerit, vel ex hoc liquidò patet, quod post exiguum temporis spatium, philosophiæ ac theologiæ Professor a suis fuerit renuntiatus. Patavij postea philosophiam incanobij palæstra tanta cum laude docuit, vt SS. Theologorum collegio omnium calculis, an. MDCL. fuerit pro more aggregatus. Anno verò MDCLIII. Logicæ cathedram in patrio Archi Lyceo moderandam suscepit. Decem dein exactis annis scilicet MDDLXIII. ad philosophiæ cathedram, quam nunc non vulgari do-

Œrinæ fama obtinet, traductus est; insigni præmō-
dum honore donatus, cū rei benè gestæ præmium,
Theologorum laurea donandorum Promotor perpetuus
ab Excellentissimis Academiæ Moderatoribus nuncu-
patus fuerit.

Romam a sui cætus Primæ accersitus, anno C.
MDCLXVII. Theologiæ magistri lauream, plauden-
tibus Patribus, adeptus est: Ex quo non minorem
concionando quàm docendo famam sibi comparauit,
Herculis Gallici ad instar, catenulis ex auro & electro
concinnatus, auditorum aures ut corda ad se rapiens.
Et quidem tanta est ejus facundiæ vis, ut ei animorum
aditus obfidenti, quin intima pectorum subeat, altius-
que in penitiores cogitationes irrepit, nihil prorsus
obstet. Nec mirum, tanta siquidem politioris littera-
turæ facundia excultus est, in sublimioris cælestisque
doctrinæ arcanis mysterijs versatus, ut minora de illo
sibi polliceri nemo possit. Testes sunt Venetiæ quæ
eum alterum *Chrysostomum* rediuium celebrârunt:
Testes præter Patauium, Ferraria, Brixia, Verona,
Vicentia, Vtinum, Rauenna, Taruntium, Placentia,
aliæque plures quarum ciues ex ore dicentis mirabi-
liter pependerunt.

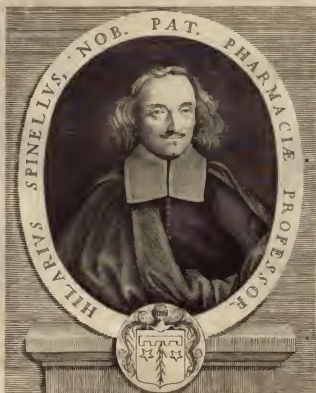
Tantis porrò ornatus est dotibus, ut Principes &
Magnates non paucos, præcipuè Venetōs, multosque
purpuratos Procere sibi mirum in modum concilia-
uerit. Alexandri Pæi Mirandulæ Ducis diploma
vidimus, an. MDC LXX. datum, quo istius Principis
Theologus declaratur.

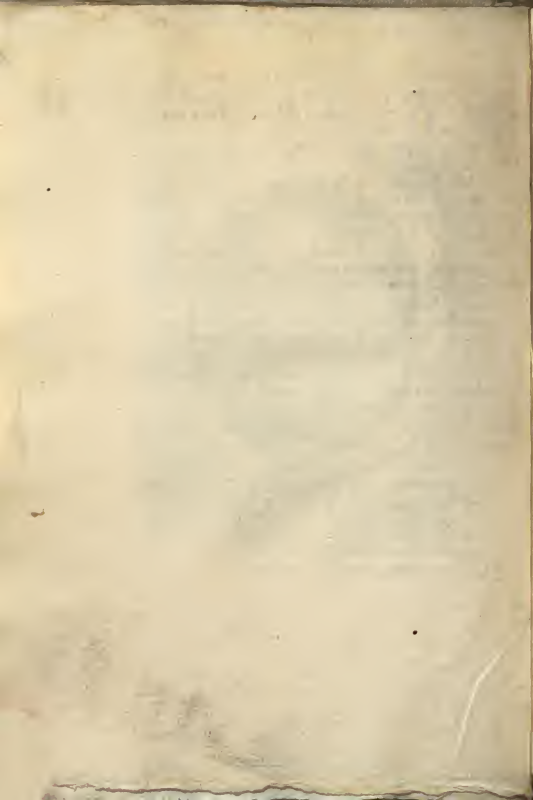
HILARIUS SPINELLVS.

Nno MDCXXVI. natus est HILARIUS SPINELLVS, Nobilis Parauinus, qui vix è cunis egressus summam voluptatem in studijs collocavit, è quibus precocem quasi sibi sapientiam comparauit. Ætatis anno XX. Philosophiæ laurea plenissimè insignitus Patriciorum more, per triennium medicinæ insudans quam artem omnium præstantissimam nouerat, ejusdem honorificis titulis condecoratus etiam fuit, an. MDCXLIX. Quibus non contentus ad Professionem Practicæ extraordinariæ quam summopere desiderauerat, tertio loco fuit accitus, anno MDCLIV. In eo docendi munere per plures annos adlaborans, talem se gessit, vt ab Excell. Moderatoribus, Serenissimæque Republica ad Simplicium vt vocant cathedram an MDCLXVI. promotus fuerit, quo in ministerio, à publica Principis munificentia honorificentissimè confirmatus, magno studentium applausu adhuc perseverat.

Vir quodd sit qua voce qua medendi peritia fortè nemini secundus; Proinde sapius a Magnatibus salutarem ejus opem implorantibus, extra urbem vocatus

est. A multis Principibus expetitus tanta cum prudentia se gessit, ut felicitatem in morbis continuè comitem habere videatur; quare illis apprime charus, præter honores honorariaque non vulgaria, maximam nominis famam, eamque in dies augeſcentem, compa-
rauerit.

Delicias summas in rariorum librorum collectione constituit, quorum amplissimo ut selectissimo numero fruitur. Nonne verioribus ille delicijs gaudet? Voluptates, umbrarum in modum depinxit Sapiens Ecclesiastes. At, si quædam sit, ut nullius criminis particeps, sic ad veram hujus vitæ tranquillitatem facta, librorum operâ eam procurari arbitror, absque adulatione aut inuidia, res præteritas, præſentes & futuras declarantium, cælestes, terrestres, scientias omnes, artesque, illamque præcipuè Sapientiam, quæ sola homines beat. Bene sit itaque SPINELLO, præter viuos tot etiam mortuos sibi parasse amicos, quorum præsidium nulli vnquam deesse notum est. Ad majora porro vocatus videretur, si temporum mores ejus genio indulgerent, aut ipse aliorum institutis magis quàm sibi ipsi se componeret.

ALEXANDER BORROMEVS.

Ntiquam & nobilem esse Borromeorum familiam vix vllus est litteratus qui ignoret : Quin & supra mille annos hanc eandem esse cum Vitalianis Scriptores multi affirmant ; Illa certè retro multa sæcula , viris toga sagoque præstantissimis maximè inclaruit ; ac nuper quatuor Ecclesiæ Purpuratis Principibus , virtutis summæ compotibus , Carolo maximè , quem Sanctum meritò pronuntiavit summus D. Petri successor , Mediolani , Florentiæ , Patavij alibique ita honorificentissimè floruit , vt extra Majores suos quærendum non habuerit magnanimitatis exemplum . ALEXANDER BORROMEVS , Comes Castri Arquati , & Burgi Vallis de Taro , qui natus an. MDCXXV. Kal. Oâ. Musis se a primoribus annis totum tradidit . Impubes , laurea philosophica donatus est , & breui temporis spatio etiam medica , quam suis carminibus illustravit doctissimus Io: Rhodius . Id ejus gloriæ maximè vertitur , quodd Fama ejus eruditionem atque industriam vbique decantante , omnis ferè conditionis homines Patavium venerint , salutem deprecaturi , consiliumque , quo ea

citiùs faciliusque restitueretur: Veneti multi Proceres se per illum viuere testantur; Summi Principes suis epistolis, ingentibusque muneribus, quanti hunc suum Peona faciant, apertè declarauerunt.

Tot porro tantorumque hominum quam susceperat curam, illum a suscepta Pauperum charitate non amovisse apertè constat, cùm omni diligentia & affectu Xenodochij Patavini ægrotantes solertissimè per plures annos visitauerit, solatus fuerit, & quantum fieri potuit, sanauerit: Quod magna studiosorum vtilitate ipsum v. magnum artis magistrum prosequentium, perficitur.

Inter ejus familiæ decora memoretur, Augustam Eleonoram, Imp. Ferdinandi III. viduam, ejusque fratrem Ser. Carolum Mantuæ Ducem, postea etiam Cæsarem Augustum Leopoldum, ac tandem Ser. Ferdinandum Mariam Bauariæ Ducem & Electorem, hujusque Ser. conjugem, liberos Comitis ALEXANDRI, cum omni benevolentia testimonio, in sacro fonte, sustulisse.

Tantæ famæ virum Respublica Veneta, virtutis vt eruditionis æstimatrix æquissima, sibi adscissere decreuit, assignato honorabili stipendio & Professoris publici honore. Ab anno MDCLVI. extraordinariæ medicinæ explicandæ vacauit, donec post XXIII. annos, insigniori cathedræ, scilicet Theoreticæ suffectus fuerit, quam magno eruditorum concursu moderatur.

Patriæ inferuire numquam intermisit: Vt quamuis inter Decuriones sæpè locum ipse obtinuerit, qui summus est nobilium Patauinorum honos, assiduus curis, indefatigato animo, officiisque continuis, eam dignitatem omnimodè tutatus fuerit, ad omnia bona natus, ad omnes dignitates, omniumque beneficium.

HERMENEGILDVS P E R A

Nno Christi, MDLXXI. quo Christianis accessit insignis illa contra Turcas ad Naupactum victoria, Zaccarias & Nicolaus cognomine Peri, ex oppido seu potius vrbe Pera, Byzantio contermina, fide Catholica a genitoribus imbuti, adultiores facti, tandemque Parentibus orbat, religionis suæ, suæque vitæ securitati consulentes, Venetias appulerunt. Ibi paulisper commorati ad oppidum Portus-Buffoleti commigrarunt, in quo pecunijs quas ante discessum è proprijs laribus cumulauerant, domum & agros emerunt, ex quibus annualem victum elicere possent; nec multo post, inter nobiles illius oppidi fuere cooptati. Major natu Zaccarias legum studio operam dedit, quarum Doctor renunciatus est.

Nicolaus vxorem duxit, è qua binos suscepit liberos, Augustinum & Antonium: Hic vtriusque Iuris Doctor, sacro Sacerdotio nomen dedit, & pagi non ignobilis animarum curationi præfuit. Augustinus verò decem procreauit filios, quorum quinque vix ineunte ætate ad superos evolarunt.

Superstitum primus fuit Zaccarias I. V. Doctor, qui

**Cathedralis Ecclesiæ Cenenensis canonicus, annis ve
virtutibus plenus obiit.**

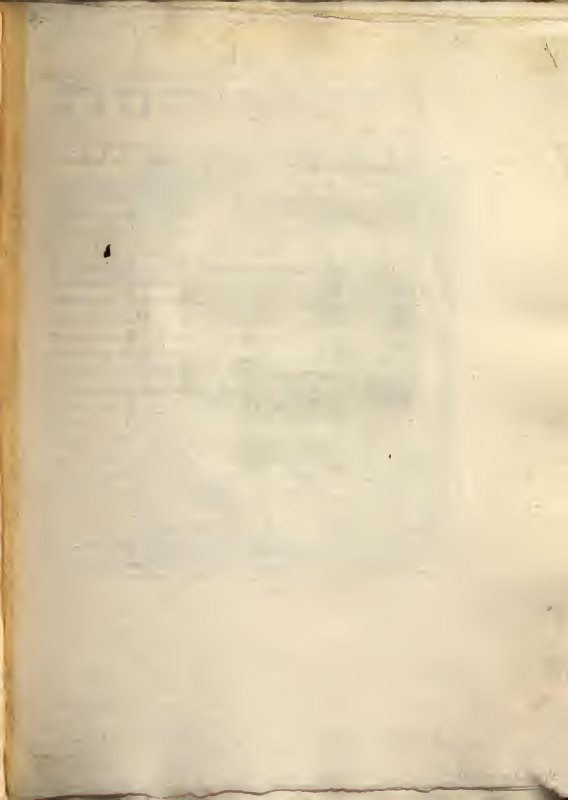
Secundus fuit Nicolaus, cujus duo fuere filij, Ioannes
I. V. Doctor & ejusdem Ecclesiæ Canonicus, obiit
MDCLXXVI. Antonius, philosophiæ & medicinæ
Doctor, historiarum lectioni, cosmographiæ alijsque
deliciosijs studijs planè deditus. Vxorem hic duxerat
propemodum invitus, cujus etsi suauem familiaritatem
libris suis postponeret. Genitorum quippe genio magis
quàm suo indulgens, matrimonij vinculo se ligari passus
est, ex quo multos quidam suscepit liberos, sed binos
tantùm superstites, Hyacinthum & Ioannem, ambos
indolis optimæ pueros, Buffoleti degentes.

Tertius nuncupabatur Hortensius, qui I. V. Doctor,
Sacerdos, & Fontallattensis Ecclesiæ Archi-Presbyter
ac Vicarius Foranensis, anno MDCLXXVI. ad plures
migravit.

Quartus fuit Augustinus, qui litterarum primordijs
leuiter imbutus, vitam veluti totam venationi & aucu-
pio dicauit: Sic sua quemque voluptas trahit, sic
quisque nostros patimur manes.

Quintus ac postremus est HERMENEGILDVS,
qui natus anno MDCVIII. varijs in locis, humaniori-
bus litteris imbutus, in Germaniæ vniuersitate Græ-
censi, Philosophiæ cursum peregit. Illinc Patavium
appulit, vbi per biennium exculta probè medicina,
vtramque lauream honorificentissimè obtinuit: Praxi
pessica se applicuit, occasione felici Benedicti Siluatici
medicinæ Professoris supra-ordinarij, viri insignis, cum

maximè diligentis. Tali formatus præceptore, Medicus Assistens, ut vulgò dicitur, xenodochij D. Francisci electus est, an. MDCXXXV; post cujus septennale exercitium, a Portus-Gruarij communitate vocatus est ad Medici Physici munus obeundum. Exaucto ibi biennio, in urbem Feltriae accitus, Medicus Physicus primarius, morborumque ad Chirurgiam attinentium director & arbiter fuit electus. Tanto cum successu itidem per XII annos præfuit, ut ejus eruditione ac in medendo felicitate permoti Academice Moderatores illum Patavium evocauerint, an. MDCLVII. Theoriamque medicam docendam illi commiserint; quam non solum in Lyceo publicè verum & in ædibus suis privatis manifestam facilemque reddit omnibus Auditoribus, laboribus minimè parcens. Non obstante quippe senio, vires omnium convellente, robur singulis diebus ex laborum novorum accessione sibi acquirere videtur HERMENEGILDVS, iuxta Imp. Vespasianum censens, *Imperatorem stantem oportere mori.*

DOMINICVS DE MARCHETIS:

A herbis salubribus germina salubria
produci, a bonis arboribus bonos fru-
ctus educi natura quoridie cōprobat:
sic a parentibus virtute præditis, haud
degenerem gigni sobolem omnibus
compertum est: Verè ad rem Lyrico-
rum princeps: *Fortes creantur fortibus: Est in iuuenis, est
in equis patrum virtus: Nec imbellem feroces progenerans
aquila columbam.*

E Petro de Marchetis, Equite D. Marci, Chirurgiæ
& Anatomix professore, viro eximijs scriptis notiore
quàm vt hic commemoratione indigeat, DOMINICVS
natus anno C. MDCXXVI. hoc veritati minimè abso-
num luculenter ostendit. Illius quippe egregia vestigia,
fido a primæua ætate pede, insequens, doctissimo
parente non indignum filium sese breui manifestè pro-
bavit. Tanta siquidem sedulitate animum scientijs
mancipavit, vt profectum acri ejus ingenio non impa-
rem inde tulerit.

Patri adhuc adolescens in exhibenda anatome ali-
quot annos auxiliatus, mira sui documenta dedit. Veter-
um Medicorum omnia intima scrutatus, Recentiorum

quoque libris non leui manu tritis, eam ex illis sibi doctrinam comparauit, vt Veneti Proceres ejus præclaræ scientiæ fama excitati, eum ad Chirurgiam in primo loco prælegendam adlegerint; Quod munus per duodeviginti annos summa laude sustinuit Patritius Patauinus hic noster DOMINICVS.

Ad Prædicam deinde Extraordinariam medicinæ proprijs ferentibus meritis prouectus est: Quem locum tanta cum gloria atque doctrina nunc tuetur, vt nihil in illo ad gymnasij decus commodumque Auditorum desiderari queat. Studiofis omnibus dicendi facilitate ac perspicuitate mirum in modum se acceptum præbet: Soliditatem namque doctrinæ tam plana methodo digestam proponit, vt quisque vel mediocris ingenij ex ejus auscultatione non parum in illa facultate proficere valeat.

Quanti verò a Magnatibus Principibusque vitis habeatur, plurimæ illorum epistolæ ad DOMINICVM scriptæ (quæ quidem a Cl. Academiæ Cancellario Carolo Torta de Comitibus propediem publici juris fient) quibus vel nutanti valerudini, vel eidem iam ægræ opem exposculant, abundè innuunt.

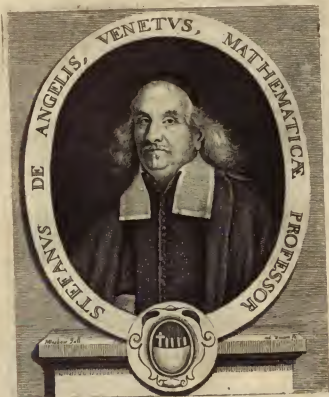
Ab eo edita est

ANATOMIA, cui responsiones ad Riolanum anatomicum Parisiensem in ipsius animauersionibus, cumira Veslingiana addita sunt: Lutetij, 1652. Et taurinici, 1656.

20-271

60A

STEPHANVS DE ANGELIS.

Enetijs, ann. MDCXXIII. die XXI. Sept.
natus est. Iesuatorum familiam nondum
omnino ex ephēbis egressus, petijt. Hic
cū Philosophiæ & Theologiæ operam
seriò dedisset, in illis sic profecit, vt
xxi. ætatis anno, eas Sodales suos docere valuerit,
quod Ferrariæ primū egregiè præstitit. Vetus est
præceptum, *Si vis sapere, lege: Si vis magis sapere, audi:
Si vis maximè sapere, doce:* quod certè P. STEPHANI
exemplo luculenter confirmatum est.

Porro cū paludosa regionis grauior ac illius
valetudini infestior esset, penè lethalem morbum
contraxit, quo porro nihil ex acri studiorum conten-
tione remillum est. Pristinæ tamen incolumitati red-
ditus, Medicorum suasionibus Bononiam clementioris
coeli ergo concessit. In hac vrbe cū P. Bonaven-
turam Caualerium ex eodem Iesuatorum cætu, in
archi-gymnasio matheseos præcepta tradentem pluries
auscultasset, animum Mathematicis disciplinis admo-
uere statuit: Cui proposito Caualerius, agnito iuuenis
ingenio ad hoc aptissimo, apprimè fauens, a sui
Ordinis Moderatore, vt deinceps P. STEPHANVS

apud se hærere permitteret, flagitauit. Ita demum factum est, vt præceptor diligentissimi discipuli continuo vtens colloquio, maximè recrearetur, STEPHANVS. que ad maiora studia in dies feretur.

Graui autem paulo post Caualerio morbo correpto, illa studia quæ primoribus vix labijs attigerat, ferè omittere coactus fuisset, ni acris ingenij acies, deficiente præceptore, opem tulisset. Ita deinceps sese studijs applicuit, vt intra quadraginta sex dierum spatium, omnes XV. Euclidis libros diu noctuque assidua manu terens, cuncta ejus dogmata penitus calluerit: vt cæteros taceam immensos ejus labores, quibus & litteratis & Magnatibus omnis regionis clarissimus innotescit.

In abditiore dein penetralia solerti minerua admissus, ægrotanti adhuc Caualerio, miros illius progressus admiranti, magno gaudio fuit. Vir quippe doctissimus præfagebat, illum licet paucos tantum dies sub sua disciplina habere contigisset; sibi breui euasisse haud absimilem: Viso præcipuè publici juris facto Opere suo inscripto, *Exercitationes Geometriae sex*, quod P. STEPHANVS summa industria promouerat, ac deinde ediderat.

Tandem cum Caualerius, exiguo post tempore, inter viuos agere desisset, vt summa doctrina sic gloria & annis plenus, Bononiensis academix Curatores P. STEPHANO cathedram ejus committere voluerunt; quam ille Urbis desiderio, quo a suis vocabatur, non minùs honestè quàm modèstè renuit.

Romam igitur profectus Mathesin eadem diligentia per quinque annos excoluit: quibus, cum Veneti canonicus Prior electus esset, Venetias perrexit. Eo munere summa cum laude expleto, in provinciarum comitijs, Provincialis fuit renuntiatus. Et quanquam publicis sui Ordinis curis non parum occuparetur, solita tamen studia nullo pacto remisit, necessarijs potius vitæ, ut sibi illis incumbendi copia fieret, & ne muneri quod gerebat deesset, tempus subducens. Denique dicti monasterij iterum Rector nuncupatus, nonnulla sua Opera hoc tempore publici juris fecit, quæ cum doctorum calculos promeruissent, Veneti Magnates, Patauini archi-Lycei Moderatores, ejus doctrinæ famam excitati, Mathematicæ cathedram an. MDCLXII. illi demandarunt, quam etiamnum egregia cum laude, nec minori academiarum splendore tuctur.

Sacerdotis sæcularis veste indutus procedit, cum antea per sex annos monachali tunica, pro lesuatorum more, usus fuisset: Quippe eam omittere coactus est, suppresso, summi Pontificis & Serenissimæ Reipublicæ autoritate, illorum Ordine, an. MDCLXVIII, ejus annuis redditibus in Venetæ contra Turcas classis suppetias conversis.

Singularem STEPHANI comitatem morumque suavitatem experiantur quicumque illam desiderant, adeo facilis est omnibus, benignus & beneficus. In ejus gloriam dictum sit, nullum a me unquam auditum qui vel leuillimè de ejus dictis factisque conquereretur: Optimus ille cenferi debet qui minimis vrgetur.

Opera ejus edita sunt hæc .

Problemata Geometrica L.X.

De infinitis Parabolis , libri IV.

Miscellaneum hyperbolicum , & parabolicum .

Miscellaneum geometricum .

De infinitorum spiraliū spatiorum mensura .

De infinitarum cochlearum mensuris .

Accessionis ad Steriometriad & mechanicam .

De superficie vngula .

De infinitis Parabolis , liber quintus .

De infinitis spiraliū inversis .

Considerationi sopra la forza di alcune ragioni Fisico-mate-
matiche del P. Gio: B. Riccioli , contro il sistema Copernicano .

Seconde considerationi .

Terze considerationi .

Quarte considerationi .

Della gravità dell'aria , dialoghi cinque .

5.4 272

. 112

ALBANIVS

ALBANESIVS.

LX nobili Albanefiorum familia inter Patavinas patricias non infima, patre Guido Antonio medicinæ theoricæ Professore ordinario, maximi nominis summæque eruditionis viro, **ALBANIVS ALBANESIVS**, an. MDCXL.

natus est. Patribus Societatis Iesu disciplinæ traditus, eorum ductu in humanioribus litteris breui sic profecit, ut vndecima ætatis anno nondum exacto, Mantuæ in eorundem æde, coram Sereniss. Duce alijsque Magnatibus, orationem panegyricam proprio Marte contextam habuerit, quæ pro illius ætate magnum illi peperit plausum. Alia etiam plura toto tempore quo apud illos hæsit, viuacis sui ingenij documenta dedit.

Annum tertium decimum agens, Patauium regreditur, ubi cum per quinque annos philosophicis theorematibus summa cum sedulitate operam dedisset, solemnibus illius scientiæ insignibus est redimitus, moxque in Philosophorum collegium adgregatus. Cum autem postea ad Medicinam sese applicuisset, ei tanta diligentia incubuit, ut istius facultatis laurea breui fuerit etiam insignitus.

Nec diu fuit quin Logicæ in tertia sede explicandæ provincia ipsi demandaretur, an. MDCLXIV, quem locum vsque ad vigesimum octauum ætatis suæ annum tanta cum laude sustinuit, vt vnanimi Gymnasij Moderatorum consensu, ad secundam cathedram fuerit prouectus: Anno denique MDCLXXXI. ad primum fuit traductus.

Ad hos gradus eleganti doctrina explicandique facilitate omnibus inclarescens sibi aditum aperuit; vnde maioribus etiam dignitatibus Venetos Proceres ejus virtutem cumulatueros, nemini qui quantum **ALBANESIVS** meritis polleat, nouerit, dubium esse potest. Ille quippe, quos iuuenis memoriæ mandauit Aristotelicos contextus (Puncta Laureandis interpretanda vulgò nuncupant) tanta sedulitate investigavit, vt si ipsius Stagiritæ commentatores periissent, restituere solus posset. Equidem vix vllus est philosophiæ doctoratum in Patauino collegio postulans, qui ejus eruditionem auctoritatemque non ambiat: Et meritò certè, cum paucissimi tanti Philosophi arte imbuti, optatum decus non consequantur.

54 272

184

F E L I X

R O T V N D V S.

Ximius hic Professor, a Monte Leone in Umbria, lucem rependit Patriæ, Conventualium Ordinem illustrat, & Socraticam Academiam splendidè exornat. Is an. Christi MDCXXX. ex honestis, pijsque parentibus ortus, prima ætate

Deo, Divoque Francisco, Augustæ Perusiæ dicatur, ubi in humanis, diuinisque litteris adeo profecit, ut Logicam, Metaphysicam, Sacros Canones, sacraque Dogmata Generalium Præfulum jussu indefessè per plures annos ibidem, & priùs Fani docuerit. Ejus præcœm virtutem admirantes Perusini Patres, ut conciuem haberent, in suorum numerum post sacram lauream, MDCLVIII, absque exemplo, sacra simul Congregatione mox approbante, cooprarunt.

.. Romano Collegio, a Sixto V. Pont. Max. apud SS. Apostolorum cœnobium instituto, adscriptus, Orator clarus exsistit in solemnî Cardinalium cœtu, Sacrum D. Bonauenturæ celebrantium: Nec non subriles theses S. R. E. Principibus, Vrsino, Farnesio, Rapacciolo, alijsque nuncupatas, varijs in locis absque Theſeo defendit; viuïdum sui ingenij acumen claris in Italiæ

urbibus adhuc juvenis declarans : Vnde in ejus Regina vix Sacerdos , Artium & SS. Theologiæ Doctor , atque Magister ritè declaratur , & Assisij in Seraphico D. Francisci Sacratio MDCLVIII. solemniter insignitur .

Ad Bergomensem , ut vocant , Regentiam posteriori an. missus , tale sapientiæ specimen dedit , ut Eminentiſſ. Antistes Gregorius Barbadicus incōparabili zelo coruscans , in totius diocesis *Theologum* , & Generalis Inquisitor aduersus hæreticam prauitatem MDCLX. in *Consultorem* delegerint . Ciues quoque Bergomenses docendę publicè Philosophiæ eundem designarunt , & MDCLXIV. aduocarunt , amplo decoratum honorario , cuius eruditione Ciuitas , consilioque sanctum muniretur Officium .

Venetias orbis theatrum Regens accitus MDCLXII. nedum SS. Theologiam edocuit , verùm & in Rhetoricis , ac Philosophiæ præceptis selectæ nobilitatis Patritios erudiuit . Gloriatur ille maximè quòd inter suos Auditores splenduerit , qui proprijs dotibus splendet Io. Cornelius , Principum , Heroumque hæres , qui in publicam benignitatis notam eum suæ Corneliorum stirpi inſeuit , suoque regio Stemmata decorauit ; quo fortè suo sub auspicio seruaret , cuius patriam Majores sui sub imperio quondam habuerant . *Cornelij* quippe nomen in *Cornarium* , gloriosa metamorphosi a valle Cornù , a flumine Cornù , arceq; Cornaria prope montem Leonem , commutatum fuerat : ipso assertore in *Enchiridio* & *Epistola nuncupatoria* , ad eundem Io. Cornelium .

Primaria SS. Theologiæ Cathedra in via Scoti Mag.

Matthæo Ferchio Veglenſe, ejuſdem Conventualium ordinis doctrina orbi notiſſimo ſe abdicante, FELICEM ſuffecerunt MDCLXV. Ser. R. P. Oracula Lyceum moderantia, Bapt. Nanius, Andreas Piſanus, & Io: Donatus. Theologiam ſcholasticam tunc aggreſſus eſt, ex S. C. quàm vnà cum Dogmatica & Poſitiua, difficiles Ariſtoreliſ contextus explicans, maxima cum Auditorum vtilitate, atque frequentia, nunc proſequitur.

Ann. MDCLXXIV. Triumviri Academiae Moderatores cùm ſecum inviſuri Patavium contuliſſent, FELICIS lectioni die XIX. Feb. interſuerunt, in qua præter Sanctiſſimæ Triadis myſterium, Panegyrico eleganti in Veneti nominis gloriam, & Lycei famam, excepti ſunt; Illius poſtea Domicilium elegerunt intra ædes S. Antonij, in quo de rebus academicis agerent: Cujus inſignis honoris teſtimonium infra D. Marci leonem cum lemmate, *PRÆVIDET ET PROVIDET*, exſtat:

VIRTVTI ET IMMORTALITATI.

SAPIENTISSIMI PATAVINI ARCHI-LYCEI MODERATORES
ANDREAS CONTARENVS, ANGELVS CORRARIVS, ET BAPTISTA NANIUS,

DIVI MARCI PROCVRATORES ET EQVITES,

EXCELLENTISSIMI SENATVS DECRETO
GYMNASIVM VNICO EXEMPLO INVISENTES

H A C I N Æ D E

MAGISTRATV ERECTO, VOTISQVE OMNIVM SVSCEPTIS
CVNCTA AD PERPETVVM VNIVERSITATVM COLLEGIORVM
ET PROFESSORVM MVNIMENTVM ET INCREMENTVM,
PRISCA VIRTVTE, ET PROBATA LEGIBVS,

S A N X E R E.

TANTI HONORIS MŌNIMENTVM ÆRE PERENNIVS
FR. FELIX ROTVNDVS DE MONTE LEONE EX PROVINCIA S. FRANC.
ORD. MIN. CON. PVBL. SACR. THEOL. PROFESSOR IN VIA SCOTI, P.
ANNO REPARATÆ SALVTIS, M DC LXXIV.

Vniuersitatis gloriæ intentus, SS. Theologorum Collegio cùm præesset Decanus, splendorem addidit & decus, dum an. MDCLXXVII. omnium Patrum suffragio obtento, SS. Chlamyde violacea, seu *Amictu pelliceo* primus insigniuit, qua veluti Pontificia tessera, Principumq; munere virtuti donata, clariùs nunc emicat: Fautibus Venetę molis firmissimis stilobatis, Excell. Hieronymo Basadonna Urbis Prætor, & Leonardo Pisauro D. Marci Procuratore, Antenorei Lycei Moderatore.

Aliorum commodo, & honori studens, Bibliothecam ingenti, & selecta librorum copia, in præfatis ædibus, ad successoris sui Ordinis subsidium instituit, Lycei Triumvirorum autoritate confirmatam MDCLXVI. Quin, & pium erga prædecessorem suum Veglensem testatus est animum, honorifico monumento ipsi erecto in celeberrimo S. Antonij templo extra chorum, propè sacellum S. Prosdocimi, an. MDCLXXIX. quo è viuus ereptus est, ætatis annum agens LXXXVIII.

Plures honoris gradus ob virtutem emensus est; Prouincialis Terrę Sanctę, Pro-Socius & Assistens Generalis assumptus ann. MDCLXXI. ad regularis obseruantię incrementum, juxta Constitutiones Urbanas a Seren. Venetiarum Principe tunc admissas, Supremo sui Ordinis Hierarchę promptè semper opem tulit, semperque in SS. Officio pro fide orthodoxa est a consilijs. Quid mirum si Romani Pontifices Alexander VII. Clemens X. & Innocentius XI. specialibus eum fauoribus & gratijs sint prosequuti, inter præcipuos Patres triplici diplomate conscribendo, illisque reddendo

parem? Cùm aliàs par ipsis sit vitæ integritate, rerum-
agendarum dexteritate, atq; studiorû summa assiduitate.

Plurimùm in studijs & honoribus, præter cæte-
ros sui Conuentualium Ordinis clarissimos Patres,
potissimùm se debere palam profitetur Magno Virtu-
tis Oraculo Mag. Laurentio Brancata à Laurea, qui
nuper omnium plausu inter S. R. E. Purpuratos Prin-
cipes adscriptus, sapientia sua, suaque integritate, ani-
mique candore dignitatem sacræ Purpuræ addit, quem-
admodum tot voluminibus literarium orbem, & ortho-
doxum mirificè instruit.

Elogium FELICI fecisse videtur hoc lemmate;
DOCEt, ET MVLCET, eruditiss. Canonicus S.T.D. Tho-
mas Herculanus, cui nil longior esse vererer, adjungerem
P. Macedo Prof. olim eximij, in *Disquisitione theolog. de
ritu atymi*, c. 14. p. 177. Carolique Renaldini testi-
monium in *Philosoph. tom. 1. p. 962. & pag. 979.* Ma-
gnum est a laudatis viris laudari.

Opera ab ipso edita.

Enchiridion Rhetoricum Dialecticum, sacrum & humanum Pat. MDCLXXIII.
in 12.

Genealogia Cornelia gentis ab an. MCCXL.

Poesia sacræ. Romæ MDCLV, in 12.

Opera edenda.

*Philosophiæ contemplatiuæ & moralis cursus, in quo Atomistarum placitæ
resiliuntur, Peripateticorum confirmantur.*

*Tractatus Theologici in Quatuor libros Sententiarum, in quibus Scotus dog-
maticus ostenditur.*

*Synopsis Professorum Conuentualium, qui in Patauino Archi-Lyceo Metaphysi-
cam ducentis annis, & SS. Theologiam in via Scoti, ab anno MCCCXVI. hactenus
docuerunt.*

*Elogia Virorum & Mulierum Persiæ ex sacro Minorum Conuent. Ordine,
vel sanctitate, vel doctina, vel rebus præclarè gestis, insignium.*

*Orationes habuæ in collatione SS. Laureæ, cum Prologijs, & Dissertationibus
theologicis.*

CAROLVS RENALDINVS

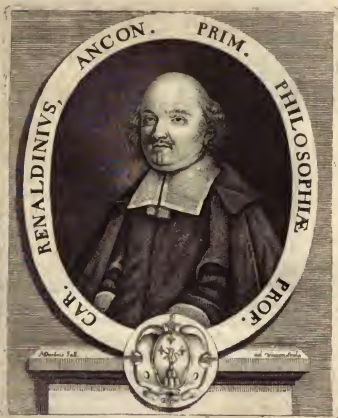
VEL

RENALDINVS

N vrbe non modo antiquitate, sed ædificiorum itidem elegantia ac maiestate, opibus, portusque commoditate celeberrima, Ancona, patre Scipione Renaldinio natus est CAROLVS an. MDCXV. die 30. Dec. h. r. 52. E paterna præsertim stirpe, eximia bellicæ togæque virtutis decora, auitæque imagines, quibus ad Majorum fido pede sectanda vestigia accenderetur, haud illi defuerunt.

Anno MCXCII. vt ex domesticis ejus familiæ monumentis collegimus, Bartholomeus Senarum Consul fuit, vbi Majores Renaldinæ gentis cunabula posuerunt, Fabio Chigio Apostolicæ sedis Nuntio, deinde in Petri cathedra, Alexander VII. testante in litteris ad Michaelen Renaldinium Equitem S. Stephani, CAROLI patruelem scriptis Monasterij, XXII. Maij, MDCXLVIII. *Cui præfatus meam operam velle in ijs qua*

longè majoris momenti sunt; tum quia tibi plurimum debere cognosco; tum quia grato quidem esse animo videri cupio, ob amorem erga me tuum. Accedit patrie communio, quam cum primis tuis nobilissimis propagatoribus habeo. In patriæ subsidium omnibus exactis veri ciuis numeris spectabilem sese exhibuit. Cui Guatherius, an. MCCLXXIII, haud absimilem se præbuit, quemadmodum Vguccionus, qui floruit an. MCCC, quique Senensis exercitus summus fuit imperator in auxilium Reipublicæ Florentinæ an. MCCCIII, & apud eandem Orator pro patria ann. MCCCIV, & MCCCXIX, obijt MCCCXLIII, Ventottus Renaldinius, an. MCCCXVII, Volaterranz militiæ Dux, rerum gerendarum peritia clarus, militiæque artibus præcellens, ad Robertum Neapolis Regem amplissima negotia tractaturus, an. MCCCXVI, patriæ nomine, cum insigni prudentiæ laude, legationem obiuit, quâ peractâ in Florentinorum auxilium aduersus Castruccium Lucæ Dominum, Senensis exercitus Imperatoris prouinciæ illi demandatur, quam dum summa strenuitate sustinet, armorum in discrimine, Altopasij vitam cum morte commutauit, an. MCCCXXV. Ita quidem moriens amplissimam summamque laudem adeptus, quam omni tempore viuens meruerat. Andreas Petri Ioannis vir insigni prudentia, omnique virtutum genere clarus, opibus affluens, Montagnoli castri Comes, Anconitanæ Reipublicæ autoritate æquantiatur, an. MCDLX.

Verùm, ne aliorum encomijs qui subsequentijs annis non minori sui fama floruerunt prolixius immorer,

ad recentiores transitum faciam. Scipio CAROLI nostri pater, quàm illustris militaribus gestis exstiterit vniuersa propemodum Italia nouit. Legationes quibus pro patria ad Paulum V. & Gregorium XV. PP. MM. & ad Cosmum II. Magnum Hetruriæ Ducem, maximæ cum laude perfunctus est, illi non exiguum honorem contulerunt. Metellus Scipionis frater bellicis trophæis vndique affulgens, quantus qualisque fuerit, tot ejus facinora in Pannonia aduersus Turcas, cùm esset à consilijs Io: Francisci Aldobrandini, Clementis VIII. P. M. fratris, Ducis exercitus Pontificij, præclare gesta luculenter ostendunt. Ioannes vtriusque germanus, posito in adolescentia inter Mantuæ Ducis ephebos ludicræ militiæ tirocinio expleto, in Belgium cum Ferrante Gonzaga perrexit, sub quo veram bellandi artem ita excoluit, vt quo tempore ibi hæsit, ampla trophæa in æuum duratura sibi statuerit. Inde profectum Henricus IV. *Magnus* cognominatus ad se euocauit, post quàm ejus fidei perspectæque Virtuti arcium regni non ignobilium reique tormentariæ præfecturam generalem Cœnomanensis Dux (vulgo *du Maine*) Catholici fœderis, quam *ligue* nuncupabant, præcipuum fulcrum, commiserat. Nec sine aliquo inuidiæ sensu vidisse ferunt Galliarum Proceres, Italum hunc a Rege ita adamatum, vt secum ambulanti coram exercitu brachium ejusdem collo peramanter imposuerit. Is porro cùm aliquot annos amplissima munia sibi commissæ egregiè sustinuisset, in Italiam reuersus est, & statim a Neapolitano Pro Rege Legatus ad Paulum.

V. Pont. Max. grauissimarum rerum causa amandatus est. Et paulo post, vt Philippum III. de multis Neapolitani regni rebus moneret, Madritum petijt, vbi promeritis honoribus fuit cumulatus.

Hæc ad CAROLI genus spectantia *quorumdam* recensere, haud incongruum existimaui; quia etsi ea quæ non fecimus ipsi vix nostra putanda sint, si ex generis claritate splendorem accipiunt, hoc ipso maiora esse debere necesse est. Quæ in CAROLO vera esse rerum experientia comprobauit; Hic enim a primis annis toto animo ad studia versus, non vulgarem ex illis profectum retulit, philosophiæ imprimis ac theologiæ potissimum sese adegit, ex nobiliorum autorum fontibus quæ ipsum ad intimiorem cognitionem ferrent summa cum auiditate hauriens. Ratus autem se inscientiarum vestibulo hæsuras, neque in penetralia totam ingressus sibi copiam fore, ni physico mathematicas experientias, quibus in philosophicis lumen acciperet, illis adjungeret; Matheseos studio sese applicuit, eo etiam animo, vt scilicet ad rem militarem si occasio ferret, paratior instructiorque foret. Nec euentus ejus propositum sefellit; Thadeus enim Barberinus pontificij exercitus imperator, cum inter præcipuos commilitones qui sibi a latere essent elegit, cui CAROLVS expectationi haud imparem operam præstitit.

Quam insuper doctrinæ famam mereretur, Vrbanus VIII. P. M. optimus doctorum æstimator, non obscure declarauit, CAROLI disciplinæ Pro-nepotes tra-

dens, cui post nauatam egregiè operam honores amplissimos collocauit.

Sed & toga & sago clauisse CAROLVM, hoc vnum euincit: Innocentius quippe X. Pont. Max. eum excitandis in agro Ferrariensi propugnaculis incumberet, quibus quaslibet frangeret hostium incursiones, CAROLI opera vsus est, quam postea summam iudicauit.

Ferdinandus deindell. Magnus Hetruriæ Dux illum Pisas acciuit, illique primam philosophiæ cathedram credidit, quam eximiè per decennium exornauit. Postea vt Principem primogenitum filium, philosophiæ & matheseos præceptis erudiret, illum Florentiam accersuit. Absoluto hoc officio, cum ejus doctrinæ fama latè vagaretur, Patavini archi-Lycei Moderatores, ad primarium ordinariæ philosophiæ locum invitarunt, ann. MDCLXVII. cujus decus egregiè sustinet.

Neque tacere debeo, CAROLVM Veneti Collegij tunc Præsidentem (id enim muneris & honoris vicibus sustinent quatuor omnium primarij Professores) illud in ampliorem locum publico decreto transulisse, & ad longè nobiliorem honestioremque formam redigi curasse quod ad perennem memoriam duplici monumento manifestum est, altero intra, altero extra conclaue omnibus patente, quod hic transcribi placuit.

Inscriptio externa.

MAGNUM ET AVGVSTVM
 PATAVINÆ VNIVERSITATIS COLLEGIVM
 IN PRISTINVM AVCTORITATIS GRADVM IVSSV SER. REIP. VENETÆ
 RESTITVTVM
 QVOD OB POLYMATHIAM AD LAVREAM STVDIORVM CVLTORIBVS
 CONFERENDAM
 HIERONYMVS LANDO EQ. IN SVA PRÆTVRA, OB PHILOMATHIAM
 EREXIT ANNO DOMINI MDCCXVII
 ZACHARIAS VALARESSO IN SVA ITIDEM PRÆTVRA ET
 HIERONYMVSRAINERIVS IN SVA PRÆFECTVRAMAIORIS GRATIA DECORIS
 AMPLIORI ELEGANTIORIQVE FORMA
 AD EVNDEM VSV IN OMNI DOCTRINÆ GENERE
 CONSTRUCTVM HIC ESSE VOLVERVNT
 ANNO A VIRGINIS PARTV. MDCLXXIX.

Inscriptio interna.

SVMMA CVRA, ET INCOMPARABILI VIGILANTIA
 ILLVSTRISS. ET EXCELL. D. D.
 REFORMATORYM
 ALOYSII PRIOLI, DIVI MARCI PROC.
 NICOLAI VENERII, DIVI MARCI PROC.
 SYLVESTRIS VALERII, DIVI MARCI PROC. ET EQ.
 ERECTVM
 ANNO REPAR. SALVT. MDLXXIX.
 CVRANTE CAROLO RENALDINIO PHILOSOPHO PRIMÆ SEDIS.

Opera ab ipso edita.

Opus mathematicum, analytica elementa complectens, Ancona, 1644. in 4.
Ars analytica mathematicum: Tomitres, Florentie, tom. 1. an. 1665. reliqui
Patavij, ann. 1667. & 1682. in fol.
Philosophia Rationalis complectens dissertationes dialecticas, rhetoricas atque
poeticas: Patavij, an. 1682. in fol.

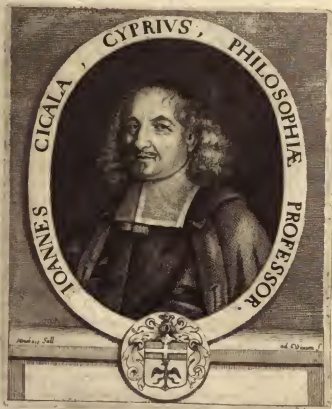
Opera edenda.

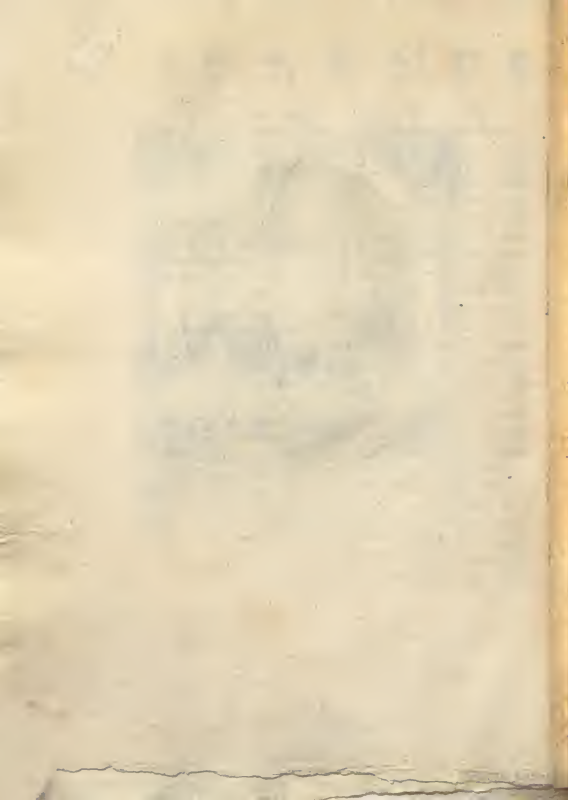
Philosophia naturalis complectens physicas & metaphysicas dissertationes, item-
que cursum mathematicum.
Philosophia moralis complectens ethicas, politicas, & œconomicas dissertationes.
Commentarij in Aristotelis opera, vni cum questionibus.
Dissertationes theologicae.
Opuscula varia.

IOANNES CIGALA.

Ioannes Cigala natus est ann. MDCXXXIII. Nicosiæ Cypri Vrbe clarissima ; in ea scilicet sortitus patriam Insula , quæ vt Venerem amoris parentem , Charitesque tulit, ita huic elargita est suauem oris speciem , & amabile ingenium . Commendat huius nobilitatem genus antiquum & clarum, cùm apud Mamertinos in Sicilia , tùm apud Genuenses in Liguria , vnde Maiores ipsius profecti sunt ; Inter quos Demetrius auus , rei militaris scientissimus , postremo aduersus Turcas bello Cyprio pro patria strenuè dimicando , acceptam à proauis gloriam amplificauit . Bellicam patris virtutem æmulatus est literarum & scientiarum studijs filius Matthæus , huiusce Ioannis pater, qui seris Græcorum nepotibus profuturus , Chronologiam vernacula lingua conscriptam edidit , Venetijs anno MDCXXXVII, in qua præcipua , quæ ab Orbe condito ad suam vsque ætatem euenere , compendio collecta æternitati consignauit . Composuit quoque sacros hymnos , in quibus suam erga Deum, Deiparam, & Superos religionem palam fecit . Nec minorem erga liberos , Ioannem scilicet hunc , Hieronymum , atque Demetrium , pietatem ostendit , dum illos posthabita patria , fortunisque

florentissimis, barbaræ Turcarum ditioni subduxit; eorumque utilitati consuluit, id præstando quod & periti agricolæ, qui natas bono in solo tenellas plantas, ut felicius adolescant, vberioresque reddant fructus, in melius transferre consueverunt. Tres itaque commemoratos Filios ille ipse Romam duxit, orbis caput, ijsque asylum obtinuit in collegio, Gregorij XIII. munificentia, Græcæ Nationi constructo, ex quo tanquam ex equo Troiano non pauci prodierunt literis & doctrina præstantes viri. In hoc ergo virtutum, ac scientiarum domicilium, cum duobus fratribus Ioannes admissus, tam enixè literarum studijs animum adiecit, ut ætatem ingenio vicerit, plusque ipse diligentia suâ, quàm operâ Præceptorum profecerit. Argumento est, quod illi vix annum vigesimum agenti, Græcas literas in eodem collegio docendi prouincia demandata fuerit, in qua sustinenda octo annorum spatio eximiam laudem promeritus & consecutus est; Nam ita impensè Attici sermonis candorem & elegantiam coluit, ut si Attica illa Siren Iocrates, aut Xenophon Musâ item Attica reuulserent, agnoscerent omnino in hoc viro linguæ suæ lepores omnes, ac veneres. Neque verò si antea-niora literarum studia in delicijs habuit, seueriora desepxit; ad Philosophiam namque & Theologiam animum diligentius applicuit, in quibus ita excelluit, ut post exhibita palam perspicacis ingenij tui experimenta plurima, Sapientissimorum Virorum iudicio merito inter Doctores Philosophos, & Theologos fuerit adscriptus. Honorem hunc amplissimum acceptum refert Patribus Societatis Iesu, præsertim verò

Tarquinio Gallutio Poetæ, Oratori, ac Philosopho
 eximio, & Sfortiæ Pallauicino, viro admirabilis inge-
 nij, qui postea in Purpuratorum Ecclesiæ Principum
 cooptatus cœtum, incomparabili sapientia sua splen-
 dorem auxit purpuræ. Horum quippe alterum dome-
 sticum vitæ moderatorem, institutoremque morum,
 alterum in Theologia antecessorem ac ducem se habuisse
 meritò gloriatur. Exemplo tam nobili permoti Ioannis
 fratres minores nati, omni conatu ad virtutis fastigium
 contenderunt; & quidem Hieronymus feliciter peractò
 artium omnium ac disciplinarum curriculo, vt erat
 moribus innocens, & ad religionem propensus, mona-
 sticam Magni Basilij amplexus est disciplinam, assum-
 ptoque Hilarionis nomine, totus in Euangelij prædica-
 tionem incubuit, & Apostolorum exemplo, bis Græciâ
 peragrata, magno pietatis ac diuini cultus incremento,
 tandem vel inuitus in archiepiscopatum insulæ Cypri
 euectus est. Demetrius verò respersum Romæ palladio
 puluere crinem, in Patauino Lyceo, Philosophiæ ac
 Medicinæ laurea decorauit: tantamque vel iuuenis
 existimationem virtutis obtinuit Venerijs apud prima-
 riæ nobilitatis & auctoritatis viros, vt incolumitati
 suæ consulentes, apud se illum esse voluerint. Ex his
 duos honoris gratia nomino, Georgium Cornelium
 sapientissimum Senatorem, & Franciscum Maurocenum
 bellicæ virtutis gloria insignem, quorum alter Lega-
 tus ad Hispaniarum Regem Philippum IV, alter bello
 Cretico classis summa cum potestate Præfectus, suo
 illum in comitatu, vitæ præsidium, habuere. Magnæ
 pariter fuit existimationis cum apud alios Turcici

imperij Proceres, tum vel maximè apud primum Visirum Achmetum, qui eum accersitum Adrianopolim, apud se, donec vixit, detinuit, perhumaniterque tractauit, ac magnis cohonestauit muneribus. Sed tantus Vir proximè superiore anno, cum esset Constantinopoli, grassante in ea vrbe contagione, præcoci fato creptus est, vnà cum Archiepiscopo Hilarione, qui cum fortè fortuna per id temporis illic adesset, dùm Fratri decumbenti, agentique animam, suprema Christianæ & Catholicæ pietatis officia persolueret, eadem correptus lue decessit, non sine magno omnium mœnore ac luctu. Ita quos amor in terris iunxerat, mors dissociare non potuit. Solatur tamen eorum iacturam Ioannes hic noster, nec vllum fraterna virtus, tanto Viro supersite, patitur detrimentum. Nam sextus decimus vertitur annus, ex quo Excellentiss. Veneti Senatus honorificentissimo decreto conductus, an. scilicet MDCLXVI, Naturalem Philosophiam in hoc Athæneo proficitur, tam fideliter Aristotelis doctrinam interpretando, vt in rebus dubijs, & obscuris nequam se patiatur ob Græcæ linguæ peritiam ab vllò Interprete decipi; quin, vbi res postulat, aliorum deceptione detecta, abditam Stagiritæ mentem aperiat Auditoribus suis, quorum vtilitati cum publicè, tam priuatim docendo adlaborare non desinit. Dignitatem porrò publici Professoris non exornat modò literis & doctrinâ, sed morum etiam integritate, & ingenita quadam ac peramabili naturæ facilitate, qua mirè sibi deumcit amicorum animos, omniumque beneuolentiam conciliat.

ANTONIUS

DE

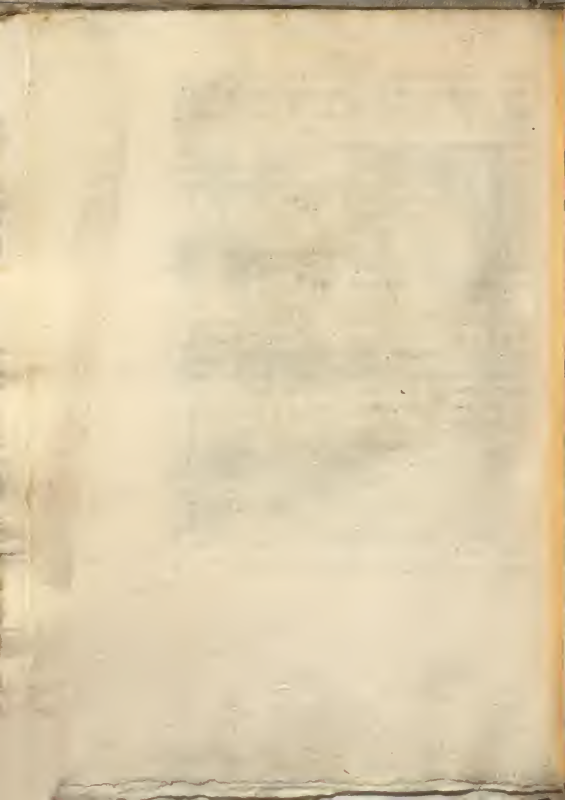
MARCHETIS.

Nus est è filijs Petri, anatomici Professoris celeberrimi, D. Marci Equitis, medicis ac chirurgicis operibus clarissimi, frater Dominici, Professoris eximij. Natus est Patauij, an. MDCXL. Humaniorum litterarum studijs maturè applicatus, non parùm in illis profecit. Philosophiam dein addiscere cœpit, medicinamque tanta felicitate, vt paulo post vtriusque facultatis insignibus solemniter decorari promeruerit.

Iuuenis medicinam exercuit, & manu ducentibus Patre Fratrequè, multis ægrotantibus placendi artem invenit, quam, vt notum est pauci tamen si senes adipiscuntur. Hinc Veneti Proceres Archi Lycei Patauini Moderatores illum ad anatomen tractandam delegerunt, an. MDCLXX. Hac illi collata prouincia, qualis esset quantumque in humani corporis dissectione, subtilique omnium ejus partium indagine peritus, breui satis luculenter ostendit. Multa a Veteribus nondum excogitata, Recentioribusque adhuc parùm

pervia in theatro anatomico publica fecit. Ductum a liene ad intestinum Duodenum sæpè demonstravit, rem ab Anatomicis inter incertas & dubias habitam. Tabulas ille profert, in quibus glutinata prospiciuntur humani corporis vasa, inter quæ & hoc refertur: Liberum porro cuiqua, sit idem in cadaueribus exspiscari. Nunquam absque summa voluptate vidisse me profiteor hæc non imagines modo aut ectypos, sed ipsas veras sanguinis spiritumque canales, arterias, Venas, nervosque, omnia dexterrimè auulsa, tabulis amplissimis imposita, & in ævum duratura: quibus maxima Naturæ miracula oculis exponuntur, nec minori argumento concludere licet, quantùm homo nihil est.

Magnatibus popularibusque a quibus frequenter recuperandæ saluti admouetur, singulari in medendo diligentia apprimè acceptum se præbet. Medicinæ Chirurgiæque studiosis, doctrinæ claritate & dissecanti peritia, quibus rei anatomicæ abdita referat atque præterea morum suavitatem, mirum in modum gratus est: His artibus ejus nominis celebritas famam acquirit cundo.

ANTONIUS M A R I A DE B L A N C H I S.

Atus anno MDCXXX. VI. Augusti ;
egregia indole puer, vt tenerum pietate imbueret animum , monasterium minorum S. Francisci de obseruantia ingressus est, an. MDCXLV. Probationis tempore expleto , statim a Generale suo P. Io. de Neapoli , genere & virtutibus claro , studiorum causa Neapolim mittitur, ad montem Caluariz dictum, bonarum tunc artium seminarium . At seditione suborta , populique furore ibi saeuiente , protinus in patriam redire coactus, F. Hieronymum de Plebe Sacci , lectorem jubilatum , in philosophia magistrum habuit : Tantumque sub eodem profectum fecisse, & mentis Philosophi exhaustisse visus est, vt in disputationibus tum priuatis tum publicis alter nuncuparetur ARISTOTELES ; qua denominatione illum postea consalutare viri summi ac docti, voce & litteris consueuerunt, quem tandem cum honore apud omnes semper retinuit.

E naturalibus ad supernaturalia conversus, Theo-

logiæ operam dedit, & diuinorum arcana scrutatus; Patrum in ea pias meditationes percurrit, Mediolani primùm, Veronæ deinde; vbi sacris vix initiatus, in-
 sueta sui ordinis constitutionum dispensatione, plures honestos sed sæculo dicatos iuuenes, Logicam docere iubetur, quovsq; factus Sacerdos ad philosophiam publicè disentiendam in monasterio S. Francisci a Vinca Venetias statim reuocatus est. Quam susceptam provinciam dum sedulò peragit, ita Auditoribus se præbuit proficuum, vt ex vna schola tres opus fuerit instituere, Harum prima vitæ monasticæ addictos suscepit, altera nobilitate fulgentes, tertia selectæ iuventutis genus omne continuit. In his triplicibus & ipse lectionibus quotidie adfuit; licet alijs detentus occupationibus, vt pote qui Sacram Scripturam festis diebus in Ecclesia propria interpretari teneretur. Quæ omnia nullo non tempore promptè accurateque exequendo, doctrinam & ingenium viri impensius propagauerunt. Reu. P. Squadrono monasterij S. Georgij Abbati in animum venit P. ARISTOTELEM tanta existimatione pollentem suis Monachis præficere: Ab officio tum maximè cessante P. Cottonio, Patauini archi-Lycei in cathedram metaphysicæ assumpto: Sed reluctantibus Pro-
 uinciæ Patribus, dum voto frustratus Abbas, Majorum inuocat auctoritatem, P. ARISTOTELES ita se gessit vt ab incæpto consilio sese Abbas, omnibus consentientibus, subduceret.

Philosophicarum lectionum finis erat, triennio transacto, cum Apostolicæ Sedis Nuntio Caraffæ placuit

illum prædicti monasterij a Vinca Professore Theologum declarare ; cuius arduas muneris partes , per multos annos consecutus , Custos exinde Prouinciæ declaratus est , quamuis sextum suæ ætatis lustrum nondum superasset . Regimen illud est a Generalatu primum , a quo deinceps Prouincialatus ac Visitationis dignitatibus (parant Tulliani manes) ceterisque sui ordinis præminentijs , vsque ad annum MDCLXIX. sæpè condecoratus est .

Anno sequenti , Patribus in vniuersali , vt vocant , capitulo Vallefoleti indicto , congregatis , Minister generalis electus , dubius cui Cismontanas Familias committeret gubernandas , per id tempus quo a summo Pontifice delectus Franciæ prouincias post Hispanas visitaturus erat , P. ARISTOTELEM etsi absentem Vicarium suum generalem , rarissimo exemplo Discretorumque PP. consilio nominauit ; qui delatum sibi honorificum munus per decem & octo menses iustè diligenterque administrando , omnium vota adimpleuit .

E tam longa monasteriorum peregrinatione reuersus , cathedram metaphysicæ in almo Patauino Lyceo , quam sponte abdicauerat Romam petiturus illustris Professor P. Cottonius , obtinuit . In ejus enim locum successus est , die XVII. Oâ. MDCLXXII. ad id vnanimiter consentientibus III Viris academix moderatoribus , Nicolao Sagredo Equite , D. Marci Procuratore , quem in supremo h. P. folio sedentem vidimus , Aloysio Contareno D. Marci Procuratore & Equite , cui , defuncto Nic. Sagredo , Ser. Ducis dignitas accessit ,

Petroque Basadonna, Equite & D. Marci Procureto-
 jam S. R. E. Cardinale, viris omni ex parte sapientissimis.
 Ita P. ARISTOTELES primus sui Ordinis fuit qui
 Patauinis in scholis cathedram ordinariam ascenderit.

Binas Theses theologicas varijs annis Romæ pro-
 mulgavit: Primæ quidem inscriptæ sic erant, NABUCHI
 STATVA, emblematis eruditis, iconibusque præcla-
 ris ornatæ, quas Ser. Nic. Sagredo Venetiarum Ducis
 dicatas in Ordinis sui generalibus comitijs, ingenti
 Auditorum plausu deffendit. Ijs præmium illico dela-
 tum est, Patribus enim eo ipso die congregatis, P.
 ARISTOTELES Definitor generalis creatus est,
 an. MDCLXVI. In sequentibus Comitij, an. MDCLXIX.
 alteræ Theses non minori gloriæ prodierunt, quibus
Quidquid differit Scotus de incarnatione verbi, bene differit,
 assertum erat: Eas sua præsentia Card. Ottobonus ex
 S. C. cohonestavit, quod Ser. R. P. dicatæ fuerint.

Non tacebo P. hunc ARISTOTELEM ut eruditus
 viris sic Principibus multis percharum esse. Ser. Polo-
 niæ Rex Michael litteris Varfariæ scriptis, *Venerabili*
Antonio de Venetijs, Ordinis Minorum Observantie, Cismon-
tanae Familiae Vicario generali, deuotè nobis dilecto, nouam
 monasteriorum foundationem postulabat, quorum Pa-
 tres Solymorum deuotionem pro more studiosè cole-
 rent. Propositum id pium religionis augmentum, de-
 functo Rege, precarijs suis litteris, Vilnæ Episcopus
 regni Primas sæpè prosequutus est.

Sed hæc de P. ARISTOTELE sufficiant, cujus eru-
 ditas meditationes typis afferendas plurimi deliderant.

IORDANVS

IORDANI.

IORDANVS IORDANI parentibus ingenuis, an. post Christum MDCXLIV. mense Augusto, Patauij natus est. Humanioribus litteris ab ineunte ætate non leuiter salutatis, pia adolescentis animum se a mundi periculis abdu-
cendi vitamque monasticam ineundi cogitatio subiit. Hortatu igitur R. P. M. Hieron. Herculani Patauini, viri è Prædicatorum familia libris editis abundè noti, vitæ liberiori valedicens, ad D. Dominici ordinem sextum decimum ætatis annum agens confugit. Venetias idèo ad DD. Ioannis & Pauli celeberrimum ejusdem instituti cœnobium ad sacrum habitum suscipiendum missus est; vbi propositæ vitæ experimentis datis, tyrocinio expleto, Patauium redijt.

Ibi R. P. M. Iac. Salomonium è Cretensi colonia, Curie episcopalis theologum, in Thomistico Ordinis Lyceo philosophiæ præcepta tradentem, adeo attentè auscultauit, vt ei non exiguum progressum impigri-
lat ores attulerint. Mox ibidem in Theologiæ studen-
tium cœrum admissus, breui sub eodem præceptore, tunc summa studiorum lora moderante, Theologiæ

quoque stadium fuit laudabiliter emensus. Porro ne sine præmio tam egregiè desudasset, artium Professoris insignia ab ejusdem Salomonij manu suscepit. Dein dignitatem cum munere conjungens, in Patauino D. Augustini cœnobio philosophiam prælegit.

Sic cum animum & linguam non modò domesticis verùm etiam publicis disceptationibus affatim imbuisset, fortis athletæ in morem, ingenij vires in summa prouincialis Ordinis comitiorum scholastica arena experiri voluit. Magno itaque Auditorum applausu, Thomistico theologica dogmata Tarvisij propugnauit, difficultatum nodos ab oppugnantibus conglobatos mira facilitate dissoluens: Ex quibus eam doctrinæ laudem retulit, vt vnanimi omnium Patrum consensu, Theologiæ moralis cathedra in Thomistica Patauini monasterij palæstra ei fuerit demandata.

Interim ejus virtute permotus Emin. Cardinalis Barbadicus Episcopus Patauinus, ei sacri Ephæbei clericos, philosophiæ præceptis instituendos tradidit, quod pereximè præstitit.

Tot jam ingenij sui luculentissimis experimentis datis, Romam a summo Ordinis moderatore accitus, corameodem Reu. P. Generali, alijsque summis ejusdem familiæ Theologis, examen multa cum laude subiit. Qua propter eum in Patauino sui instituti generali gymnasio secundum theologicæ cathedræ moderatorem renunciauit.

Tandem anno MDCLXXIV. cognitis viri meritis, ad Logicæ cathedram vrbs Patauina primates, penes

quos hujuscemodi cathedras conferendi est facultas ; cum minimè ambientem , ex multis id efflūam atque ad prensationem vsque cupientibus , honorificè euocant . Quam nunc quàm præclarè gerat , seduli labores testantur .

Supremam quoque cœnobij curam tanta prudentia , tantaque religione exercuit , vt omnibus eo exacto munere , anxium sui desiderium reliquerit . In eo siquidem Prioris officio tam laudabiliter se gessit , vt Patribus se morum normam , religionis , pietatisque exemplar exhibuerit .

Et quidem si cuncta quæ ordini conducibilia , Patribus grata , cunctisque mira in illo patrauit , literarum monumentis consignare vellem , vltra breuitatis septa mihi proposita nimis profectò transilirem . Dignoscens Reu. P. Oliuerius Tegius Ferrariensis , virex Minorum conventualium cætu conspicuus , Patauij & diocæseos contra hæreticos generalis quasitor , quanto in eo munere sibi vsui esset futurus , illum anno MDCLXXX. præcipuis Sancti , quod dicunt , officij Consiliarijs cooptauit . Ad eminentiores cathedras tot insignibus dotibus præstantem breui peruenturum , nullus est qui non ominetur .

IORDANVS IORDANI PATAVVS :

Anagramma , mutato V in S ,

NARDVS IS PATAVINIS ODORA .

Virtutem IS florens PATAVINIS NARDVS ODORA ,
Iordanis meritò quam sacra lympha rigat .

Io: Bened. Perazzo S. T. M.

& Conu. SS. Io: & Pauli Venet. Prior

IACOBVS PIGHIVS.

On nunc primùm ignotum Musis
nomen in publicum prodit. Nam
cui Superi inter ingenuas & hone-
stas animas tam egregium locum
destinauerant, non illud voluere tot
actis sæculis cælare Mortales, vt
Pighiæ gentis fama non magis apud
posteror speranda sit, quàm apud maiores quærenda.
Vt enim reticeam reliquos, eminent Albertus Pighius,
eruditissimi Card. Baronij testimonio, incredibilis, ac
diuini ingenij vir, pietate & sacrarum litterarum monu-
mentis clarus. Eminent alius Iusti Lipsij laudibus &
amicitia celebris: neque Iosephi nomen cum vita extin-
ctum est, quin Ottonellus Delcalzius insignis I. C.
Patavinus vtriusque juris laurea decoratum, Veronam
misit, vbi egregiæ virtutis non vnicum exemplum
conciuibus dedit.

Hoc sanguine & hac Patria post varios casus (quid
enim attinet hic mortalitatis ludibria referre) hone-
stissimo loco IACOBVS PIGHIVS in lucem
venit.

Vix pueritiam egressus, nescio an fati magis vel

parentibus destinata sibi sortem monstrantibus, in studia literarum vehementius, quam pro ætate, exarsit; per quorum omnes gradus liberaliter educatus, tandem cum ejusdem ætatis adolescentibus Patavium se contulit, ut in hac ciuitate studiorum sede ac magistra, non solum altiori sapientia capacem animum impleret, sed in tanta nationum varietate, ac frequentia, mores etiam ad sæculi venustatem componeret.

Neque in illo aut Parentum vota, aut opum auiditas, sed factum ad sapientiam ingenium, hunc Musarum amorem accendit, cum nihil vnquam præter earum pulchritudinem amauerit, sæpius adhuc puer obtestatus, nulla aut honorum aut diuitiarum conditione persuaderi sibi vnquam posse, ut a bonis artibus mentem deflecteret.

Hunc animum supra vulgi consilia erectum primò ad Iurisprudentiæ eruditionem adjecit. Mox hortantibus amicis, qui in Pighio adhuc adolescente, placidum, modestum & seriò prudentem genium intropexerant, studium ad Medicinam convertit, cuius facultatis Doctor, vix annum vigesimum primum emensus, renunciatus est.

Hac dignitate auctus, nihil grauius ferebat quam quod relicta vrbe scientiarum parente, Veronam esset redeundum, vbi sapere & sperare, nimis sobriè licebat. Multum erat patriæ ingenium debere, alibi fama & fortuna quærenda erat. Nec difficile fuit, obtenta vtilitatis & gloriæ, id facili Parenti persuadere: Fata enim siue Deus immortalis, ut certis deinde indicijs

approbatum est, non immodesti adolescentis curam agebat.

Venetias igitur se contulit, ut in tam frequenti populo citius Artis tyrocinium poneret. Mox gliscente in dies Cl. V. Raimundi Io: Fortis fama, ut arcana remedia ac documenta nosceret, huic viro se applicuit.

Sed solertissimus senex non mediocria de Pighio auguratus, illum non solum amavit, sed proprijs Lari-
bus excepit, ut per totum triennium, neque Parentis
charitatem, neque suauissimi Præceptoris disciplinam
omiserit, ut sponte assurgentem indolem etiam favore
ad summa proucheret.

Eminebat eodem tempore inter præcipuos non
medicinæ solum, sed rei anatomicæ Professores admi-
rabilis ingenij vir Antonius Molinettus, cujus frequen-
ter consortio PIGHIVS fruebatur, ut non solum
sublimem, & à vulgo semotam sapientiam eliceret, sed
ut secandi humani corporis rationem, ac methodum
edoceretur, repetente subinde Molinetto se hoc vno
discipulo esse contentum, quem inter filios, quos sum-
mæ nec fallacis spei, ut docuit euentus, habebat, jam
prope numerabat.

Tam excelsis auspicijs medicæ & anatomicæ facul-
tatis non magis rudimenta posuit, quam venturæ sortis
omen accepit. Sed interim alia parte terrarum struebat
illi diuinæ prouidentiae cura, initia causasque fortunæ.
Redierat Venetias PIGHIVS, & jam suo Marte
medicinam facienti fortuna aderat & Procerum fauor,
cùm repente Antonium Molinettum Parmæ extinctum

esse non mendax rumor vulgavit. Siue ambitus siue proprii meriti conscia virtus plures ad petendam dignitatem excitauit, quam ille cum vita reliquerat. Inter candidatos, PIGHII nomen voluerunt enumerari, qui illum amabant vel nouerant. Verebatur enim ille inuidiam ætatis, quæ tamen nihil obstitit, quo minus cunctis prælatus octo supra viginti annos natus in primam anatomix sedem succederet an. MDCLXXV. Hyems erat, & jam instabat dies anatomicis administrationibus destinata: Nihil ille tamen angustia temporis territus, venit, administrauit, & placuit. Nihil enim in illo vulgare est, siue eloquentiam spectes, siue doctrinam; nec Auditores magis erigit acumine ingenij, quàm pudicæ, & sponte fluentis orationis nitore demulcet. Nunquam sibi persuadere potuit esse ex maiestate scientiarum, intra incultam vocabulorum barbariem non magis illas contineri, quàm sordescere. Amat ille Aristotelem cum Demosthene sæpe confundere, reuera vt ingenio suo magis indulgeat, quàm vt famam aut populi plausum aucupetur, cujus penitus incuriosus, illam potius non contemnit, quàm anxie quærat. Subit etiam me PIGHIUM audisse dicentem, se magis objurgatoribus quàm immodicè assentantibus gratias habere, tum quia non acrioribus magis quàm æmulationis aut inuidiæ stimulis ad virtutes vsus sit, tum quia intolerabilis speciem seruitutis esse existimaret, eo hominum laudibus prouehi, vt sine famæ periculo errare amplius non possis.

In rerum causis inquirendis neminem vnum sequitur;

viuido ac libero ingenio illos eligit qui maiora habent momenta ad persuadendum. Reiectis verborum inanitatibus, solidis principijs & naturali præsertim historia delectatur, quibus fortiter innixus, sæpe cum successu asperioribus rebus, sententiam suam interponit. Sæculum denique amat in quo natus est, & cuius ipse si vita suppeditaueit, non inutilis portio futurus sit.

Dum igitur credito sibi muneri tam seriò incumbit, jam fatalis dies Io. Forti aduenit, qui grande *Consultationum* volumen quod adhuc sub prælo erat, PIGHIO inter extremos anhelitus commendauit, anxie rogans ut suis ipse manibus Augusto Cæsari Leopoldo Romanorum Imperatori traderet, cui jam illud votis destinauerat. Ille solatus morientem summâ diligentia se mandata curaturum promisit, neque dictis fides abfuit.

Sed PIGHII in Germaniam aduentum jam eius nominis fama præuerterat, tantaque illum clementia, Cæsar excepit, ut non solum Raim. Io. Fortis munus tradi sibi impigrè pateretur, sed cordis oculique anatomicen sibi ab illo iuberet ostendi, eiusque sapientiam, ut postea vulgatum est, admiratum fuisse coram aulæ Proceribus testatus, aureis & argenteis donis auctum non antea dimiserit quàm de propriæ salutis regimine quædam interrogasset. Nec dimisisset si in liberum hominem incidisset, nec Serenissimæ Venetæ Reipublicæ stipendio additum.

Ipsa etiam Elconora Augusta Ferdinandi tertij vxor, excelsa illa indole animoque sublimi, atque exerta maiestate quæ illam imperio dignam fecerat, cordis

oculique fabricam, PIGHIO monstrante, voluit inspicere, ut quarum partium arcanos affectus, incredibili, qua posset sagacitate, sæpe in viventibus deprehenderat, earumdem occultum artificium non ignoraret. Illum deinde muneribus imperatoria liberalitate cumulavit, & per Oenipontem transeuntem Regiæ Filix, Ser. Lotharingæ Ducis uxori commendavit, ijs litteris, quæ sinceram in illum benevolentiam proderent, jamque in Italia degentem clementissimis epistolis dignata est.

Hæc tamen fors & summorum Principum fauor qui plerisque hominum ad æternum tumorem & fastum suffecisset, PIGHIUM forè non sentientem præterlapsus est. Adeo quam prudentiam modestiamque alii nonnisi multo labore ab invitis animis exprimunt, ipse veluti præeunte natura severissimè implet.

Hisce virtutibus compositus animus, & pro conditione fortunæ liberalis & gratus, adeo placuit eximio viro D. Georgio a Turre, ut in publici horti præfectura, sibi illum successorem optauerit, partemque honoris & oneris, Excell. Senatus decreto, in illum reclinans, non valide constantique senectuti subsidium, sed benefacti conscientiam, & pro sua erga patriam charitate, sibi solatium in futurum quæsierit.

Ita PIGHIVS rei anatomicæ & herbariæ feliciter incumbens, nominis sui famam egregijs & nobilibus stimulis fortiter sapienterque sollicitat, quæ ad huc inter viuos agentem non solum gentibus & nationibus sed magnis etiam Principibus ostendit.

CAROLVS PATINVS.

Vcem hominum fugere, vulgique iudicio seipsum subducere, tranquillissimum equidem vitæ genus esse docet contritum illud vetustate proverbum, *Λαβὴ βίωσας*; quod eleganter expressit Poëta,

Λελασέ μιν, bene qui latuit, benè vixit, & infra

Fortunam debet quisque manere suam.

Iam rectène an secus traditum hoc sit ab antiquis præceptum, hujus loci non est excutere; maximè cùm in manibus habeamus ea de re singularem libellum Plutarchi, vbi negat sequendum esse hoc priscorum Sapientum consilium. Quin imò quod idem alio libello *περὶ τοῦ ἑαυτὸν ἰωαννῶν ἀντιφρόνων* pereleganter docet, licere interdum sapienti seipsum laudare. Quidquid ejus sit, est hoc certè a mente mea alienissimum; nam & de me ipso nihil omnino scribere tutius fore scio, & mihi mehercle gratius. Sed vt hic iudicio voluntatique meæ indulgere possem, causæ plures obstitierant, in quibus sunt instituti argumenti ratio, quod imperfectum relinquere consultum non putavi; & amicorum preces jamdudum tale quid a me non rogantium, sed

tanquam debitum exigentium, cùm singularem meam *ἡμαρτίαν* non ignorarent, quæ me tanquam fortunæ pilam hinc inde volutauit, vt in tot hominum gentium-que conspectum atque hanc mundi scenam, etiam- invitum prodire compulit. Ne igitur horum vel auctoritatem aspernari, vel voluntatem negligere videar, de me quoque quædam in præsentiarum dicere animus est; non fiducia morum, nec arrogancia quacunque inducto, quarum alterutra sui ipsius scriptores sollicitari opinatur Tacitus, in *uita Agricola*, sed vt vitam meam, quoniam id tractationis nostræ ratio requirit, procul ab omni gloriæ cupiditate, vt reuera acta est, exponerem, & quasi pertransennam alijs inspiciendam exhiberem.

Guido Patinus mihi parens fuit, medicus Professor-que Regius, Io. Riolani successor: *ἀνὴρ ἄριστος καὶ πολυμαθὴς αὐτός, Deambulantis musei, spirantisque bibliotheca cognomina adeptus, βιβλιοθήκη τις ἡμετέρη καὶ περιπατῶν μουσείον.* Meritis ejus laudibus detrahare viderer, si patefacta- quam ejus Manibus debeo pietate, quicquam superadderem. Viget etiamnum in Litteratorum animis ejus viri memoria, quam artis peritia & doctrina varia, cum singulari morum sanctitate conjuncta, in Gallia & vicinis ei regionibus excitauit. Germanos appello ejus rei testes, hominum sincerissimos, qui cùm consilia ejus & opiniones certatim expeterent, non solum communem amicum sed etiam parentem vocare consueverant. Matrinenomen Ioannæ Ianssoniæ fuit, cujus amori & lac per XX. menses hauktum debeo, & sollicitam

pueritæ institutionem. Hæc monentibus matronis
 ut me nutrici pretio quæsitæ, ut frequenter fieri amat,
 committeret, indefinenter obijciebat intolerandæ
 ignaviæ reas esse matres, generare infantes quàm lacta-
 re aut educare cupidiores, sicque optimam sæpè sobo-
 lem degeneri nutrimento lactis alieni corrompentes.
 Coniunctionem præterea cum nobilissimis Familijs ma-
 tri huic optimæ & pientissimæ debeo, quam etiam illæ
 hucusque profiteri meque cognatum salutare non
 dubitarunt.

Dignum est relatu quod in ipso statim vitæ limine
 mihi accidit, quod ij qui diuinandi artem profitentur,
 lætum signum auspiciumque esse communiter asserunt.
 Membrana galeæ ad instar, nascentis caput tegebat,
 quasi Natura inusitatum hoc involucrum palpebris
 oculorum obijecisset, ut humanæ vitæ miseras tardiùs
 aspicerem; vel ut me potius contra tot impendentes
 ærumnas armaret. Hanc, ut dicam quod sentio, ultimæ
 membranæ fœtum involuentis, quam ~~æmper~~ nuncupant,
 reduplicaturam esse censeo, ludentis Naturæ nec aliud
 vaticinantis opusculum.

Natus XXIII, Februarij, an. MDCXXXIII. Lutetiæ
 Parisiorum Galliæ metropoli, priùs me studijs occupa-
 tum sensi, quàm quid essent studia novissem. Tertio æta-
 tis anno legere, quarto scribere, mater mea virilis animi
 fœmina docuerat: Pater pro temporis modulo, cuius
 solius erat avarissimus, familiari colloquio latinè
 audire & fari ita instituerat, ut antequam sextum annum
 attingerem, naturali quasi facilitate latinè cum litte-

ratis, & gallicè cum domesticis verba facere liceret.

Immersum artis exercitio Parentem meum solertibus amicisque curis subleuauit D. Gontier, quo suo præcipuo medico etiamnum utitur Roanna eius patria, vrbis ad Ligerim satis celebris. Huic viro, humaniorum, ut vocant, litterarum non rudimenta solùm, sed & quidquid tenellæ ætati infundi poterat, debere me grato animo profiteor, & præcipuè historiæ tum græcæ tum latinæ syntagmata. Ex instructissima Parentis bibliotheca, copia librorum & raritate atque delictu, nullius vnquam hominis priuati visa est inferior, libros quidem suppeditauit, sed parcius quàm cupiditas legendi quàm ardebam requirere videbatur: Quare calliditatem utroque innatæ autoritati adiungente, librorum omnino non hæredem modò sed patronum me pronuntiauit Parens, quos sine versionis auxilio intelligerem: Fortunam nulli Regum comparandam, verbis amplificante Præceptore, omnem operam addiscendæ linguæ græcæ addixi, eoque effecisse visus sum, ut re supra votum eorum succedente, Plutarchum, Dionem, Diod. Siculum, Dion. Halycarnassæum, Xenophontem, Homerum etiam Poëtarum patrem cum aliis quibusdam præcipui nominis Scriptoribus mihi reddiderim familiares. Italos interea Hispanosque non neglexi, quorum elegantias & χάριτες, seu ad cultum animi, seu ad seueriorum studiorum intermissionem magna cum sollicitudine comparare gestiebam.

Vndecimo ætatis anno, ne tempus eundo redeundoque perderem, in collegio Pielleo-Bellouaco collo-

eatus, Cl. Alberti curę & amicitię commendatus sum, singulari doctrina viri, qui solito docendę Rhetoricę muneri, præclara belli Troiani facinora manę, XII. tabularum leges vesperi exponebat; Non minüs dignum quàm gratum audienti mihi argumentum. Rapiabant animum, fateor, quę condiscipulis aut duriora aut inutilia studia censebantur: Quare cùm me illis attentiores norassent Pręceptores, alijs me destinarent studijs quibus adolescentis animi impetus maturę coërceretur. Sic sacris Philosophię initiatus, biennium exercitationibus argumentationibusque transegi, noctibus etiam breviori, vt videbatur, dierum spatio, adiectis.

Ita studijs bellę succedentibus, supervenit quod mentem impensę turbaret. Conclusiones meas gręcolatinas (pro solito Parisiensium more amplissimas, vt pote totam continentes philosophiam) typis expressas cùm Professori meo Rogerio Omoloy, Hiberno, philosopho non incelebri, censurę causã detulissem, negavit eas se inspecturum, me monstrum aggredi insuperabile, id quod nullomodo comprobare posset. E memoria nunquam excidere poterunt lacrymę tunc temporis profusę, adum esse de me (pœnitet me, etiamnum puerilis animi) existimabam. Sola Parentis solertia modum tulit: Cùm enim ad se R. P. Cyrillum Rhodocanacem Chium studia mea moderantem (quem postea Patriarcham in Oriente renuntiatum fama est) vocasset, vnã decreuerunt me, si animo vires non deessent, etiam absque præside officio fungi debere, diffi-

cultrate omni in eo posita, quòd linguæ græcæ planè ignarus esset Professor. Commissem me certò tanto certamini, adeo temerarium effecerat desperatio, ni prudentiori consilio Professor suam famam agi edoctus fuisset: Itaq; IV. Jul. MDCXLVII. post exactum ætatis annum XIV. præsentibus Nuntio Apostolico, XXXIV Episcopis, Aulæ, Senatus, Urbisque Proceribus, post lingue quinq; horarum discrimen, feliciter laurea philosophica decoratus fui, quam modestiori titulo *Magisterium artium* Parisienses nuncupant.

Post elapsas aliquot hebdomadas venationis delectationi destinatas, à qua tamen non rarè inspectoribus illulis, ad studia me surripiebam, ad quæ innato quodam ardore dicam an furore ferebar, Parisios reuersus de vitæ conditione eligenda consilium agitari cepit. Medicinam gerebam in oculis, dilectissimæ Philosophiæ sororem, artem vitæ salutisque custodem, cuius amorem Parens meus non vulgarem inspirauerat. Obstabat auunculus quidam meus, & ipse Iurisconsultus, qui cùm se sine liberis videret, me fortunarum suarum heredem scribere & in filium adoptare, simulq; pro forensi aliqua dignitate mihi comparanda pecunias suppeditare promiserat: Est hoc nimirum χρυσᾶ ὄφρ' ἰατρικὴν ἰσθῆαι vt aiunt, *aureos montes polliceri*. Tantæ autem autoritatis viro, vt hic erat in nostrâ domo, neque ego neque Parens meus quidquam quod tanto beneficio reponeremus habere nobis videbatur. Iurisprudentiam itaque aggredior, tanto cum desiderio, tantaque animi contentione, vt qui mihi præerat celebris ante-

cellor Monginus, post XVI. menses, adipiscendi I. V. Doctoratus tempus esse pronuntiauerit. Dictum, factum, pravijs Pictaviensibus, ut vocant licentijs, sacramentum in medio Senatu Parisiensi præstiti, præsentante me eloquentissimo viro D. Bataille, quo scilicet ad jus vnicuique tribuendum obligabar. Sexennium totum hisce studijs impendi, Iuri scilicet Romano, Institutis, Digestis, Codice, legibusque alijs comprehenso, quibus & Ius nostrum Gallicum junxeram. In his tamen dum versabar, nocturni temporis magnam partem quasi furtim, artis medicæ jucundioribus studijs addiscendis consumebam.

Sapientiam Parentis mei hic reticere nequeo, qui quæ vera essent expiscatus, monuit me rebus meis attentiores esse debere, silentiumque Auunculi in malis esse habendum. *Sis Patronus*, inquebat, *sis Iudex*, nunquam ad amplissimos magistratus prouehi poteris, solis scilicet Proceribus opulentissimisque servatos. Parci tenacisque Auunculi promissis lactari te decipique non ultro patiaris. An continuo alterius siue opinionis, siue ignorantie, forte & nequitie mancipatus esse cupis? si derelictis è contra forensibus iurgijs, ad Medicinam te contuleris, naturæ penetrando miracula, quibus jam aliquam collocasti operam, labanti tandem opem ferre, tibi, tuis, patriæ, forsitan & orbi prodesse aliquando poteris. Artem disceres docereque non Magistratibus tantum sed Regibus ipsis & Imperatoribus leges præscribentem: Sapientissimos tandem quosque ab ore tuo pendentes, tuoque submissos arbitrio cernerēs. Recorderis, mi Stoice (sic quippe ob nescio quam *ἀνδρεία* me compell-

lare solebat) *Marescottum nostrum etiam se sacrae arti nostrae debere professum, quibus caruisset, si propositum a Parentibus sacerdotium suscepisset, sanitatem athleticam aetatis anno LXXXII. Centum aurorum millia, atque intimam innumerosum Illustrum amicitiam. His addebat rerum agendarum facilitatem familiari suo colloquio seu studio comparandam. Me omnia adejus mentem facturum illico pollicitus, musæoli stromata ita disposui, ut præter Parentem nullus sciuerit Iustiniano substitutum Hippocratem, luridicis Medicos. Riolanus, Perdulcis, Valleriola, Fernelius, Paræus, Hofmannus, Renodæus, Hollerius, Duretus, alijque mihi iam aliquo modo familiares, susceptæ artis tyrocinium, viam præeunte Patre, docuerunt, donec in altissimum artis oceanum protrusus, Galenum & monitu Patris & proprio Marte, nauiculæ gubernatorem studiorumque ducem selegi, quem verum Naturæ genium esse intelligebam. Dioscoridem adjunxi, Celsum, Auicennam, cæterosque medicinæ Principes, quorum diuersitate fatigatum remitterem animum.*

Ecce me tandem post examen IV. dierum singulari *aspicebat*, dignitate Baccalaurei decoratum, & post duos deinde annos cum medio, ut solet, præcedentibus tum innumeris theoreticæ practicæque publicis & privatis examinibus, tum bis mille nummorum solutione, Facultatis medicæ Parisiensis Doctorem.

Circa hæc tempora, Pater arcani colloquij occasionem nactus, quod plerumque noctu in ejus musæo, dormiente familia instituebatur, in amplexus rueret,

gaudium ad lacrymas vsque testari, mihi ob tam gratā sibi studia gratias agere, omnia quæ sua essent, polliceri. Fortunam semper contempsit, inquit, quam in solius tui amorem, ampliorem jam cupio: Ædibus porro, villa, bibliotheca, pecunijsque meis ut tuis utere. Ad hæc me pro ipso nihil adhuc præstitisse reposui, abundè agnoscere paterni affectus abundantiam; non soluisse me quod deberem, ceterùm in retinenda debita obseruantia constantiam mihi nunquam defuturam. Ædes separatas a suis tunc me habitare voluit, quas honestissima supelle&tile decorauit, superaddita bibliotheca selectissimis libris conspicua, ad rem præcipuè medicam atque politiozem litteraturam pertinentibus: Cui præterea & σκεύητous omnis generis, & instrumenta chirurgica, & abacum Europæis ac exoticis medicamentis refertum, & tabulas geographicas chronologicasque, & illustrium virorum icones, & numismata adjunxit; adeoque vix quidquam excogitari potuit animo erudiendo, oblectando, aut inflammando aptum quod hic defuerit.

Mirabatur ille atque ego magis, hominum frequentiam mea opera vrentium, facta a plebeis initio ad Magnates citissimè progressus sum. Monacharum monasterijs quibus opem medicam ferebam, vrbanoꝝ negotiorum multitudo valedicere coëgit: Solo *Incunabilem*, ut vocatur, xenodochio retento, quod ut inter totius orbis locupletissima celebratur, sic rarissimis suis morbis mihi & vtilitatem & honorem non contemnendum afferebat.

Mitioribus frequentioribusque morbis pro arbitrio medebam, grauioribus nil nisi consulto Patre præscribebam. Plus mille schedularum asseruo consilij ejus plenarum, dubijs meis satisfaciendum, quibus tutius quàm Delphici tripodis oraculo utebar. Vnam hic referri non pigeat, cujus & alibi, meo quidem judicio, vsus esse potest. Medicam manum admoueram sartori quinquagennario, quem bilis succo melancholico affusa solertem, studiosum, tandemque poëtam effecerat. Is febre tertiana correptus, post quatuor aut quinque paroxysmos faustè sanatus est, exceptis quibus premebatur jugibus vigilijs. Verebar ne instante hyeme, Octobrem enim agebamus, tertiana quartana succederet: Hæc omnia pro more Parenti scripsi, addito me hypnoticis frustra vsum, patientem esse impatientissimum, viribus vtcunque pollere, nullo modo febricitare aut dolere, soli vigilanti cerebro medicinam adhibendam, quam solita *arabum* procurare nequiuerat, quare ad validiora confugiendum esse opinari me, atq; si ita ipsi probaretur, exhibendum Opij granulum, emissis quæ Diacodij Laudanique nomine circumferuntur; periculum enim esse in mora. Ad hæc ille: *O fili mi, quantum pugnas pro Opio! tantus videris illius esse patrus, et nihil quod contra ipsum sit omiseris. Tradas ergo si lubet, sed memineris Opium serpentis similitudine bellè designari, ablandientem scilicet, mordentem deinde & necantem.* Schedulam ipsi ægro aperui, & toti periculi timore persulto, consului vltius expectaret, nec me in eæ esse educatum schola, qua aliquot horarum quietem,

Vitæ discrimine redimerem . Annuuit ille & sapientis consilij pretium tulit ; nocte quippe subsequenti pluribus horis dormiuit , seu venenati pharmaci formidine , seu digestis materiæ morbificæ reliquijs .

Priuate quadam præcepta hic scribere placet ab optimo Parente circa id tempus infusa , vt quæ summum suum in me testabantur amorem , sapientiæ quâ pollebat ac summæ artis intelligentiæ famam confirment : *Diuinum Hippocratem Galenumque ita tibi commendavi , inquebat , vt ipsos cæteris artis nostræ Scriptoribus prælatum te nullus dubitem : Nec repetere animus est quæ ille in lurejurando , hic in Exortatione ad bonas artes , & passim ad morum philosophiam spectantia , iuuenes Medicos docuit . Aliquot alia testimonium rolo . Scias te non cum minori stultorum numero quàm sapientum rem habiturum ; talis est mortalium ac præcipuè Medicorum conditio . Vix ullum experieris agrotantem ex toto sanæ mentis : Alius sanari non vult , alius malè vult : Dubitant serè omnes de Medici præstantia , cui tamen cognoscendæ pares non sunt : Frequenter decipiuntur , frequentius cupiunt decipi : Miracula sibi plerique fingunt in corporis constitutione , in ἰδιοκρασίᾳ , in morbi specie , atque etiam in remediis delectu : His occutres , si artem cum probitate , eruditione , & iudicio exercueris . Quod vt feliciter tibi succedat , spretis tot vanis questionibus , totque ad miram rerum disquisitionem pertinensibus , solis illis tetradas , quæ morbos quodvis modo declarare possunt : Cum enim exinde vaticinium acquisiueris , ἀπογορεύειν vocant , a sanandi facilitate non proculaberis . Botanicam laudo , physicæ partem curiosissimam , sed nollem te hanc supra modum excolere :*

Fac ut è Nilo, canis: Curiositatem omnem cohibeas, & soli infistas, quæ ad usum reuocetur. Anatomiam medicinæ oculum esse non inficio, nec minoris esse utilitatis quàm Thesco filium Aradnes; Verùm nollem te ijs quas audio controneri ijs nimis implicitum: Sint-ne ouaria in faminis? Atram bilem recipiunt ne renes succuturiati, eandem massæ sanguinæ commixturi? cerebellumne solas motiones continuas, cerebrum verò voluntarias dirigit? Diuersus est ne conglomeratarum aut conglomeratarum glandularum usus? Hæc quidem pulchra sunt, sed quæ totum hominem requirunt, eumque paulatim à vera praxeus studio abducerent. Laudetur Chymia quantum meretur, sed caueas hanc sapienti methodo præferre: Quot homines necauerit, quot paucos saluauerit, recordare. Hoc vnum addo, ne Empiricus solum aut mulierculus obsistas, sed & sapientibus viris de arte quam non intelligunt iudicare porro & decernere cupientibus. Sic continuò proderis, nusquam nociturus.

Medicis occupationibus immerso, mihi nouam adiecit Fortuna: Cùm enim Doctor Lopez Burdegalam ire de repente destinasset, pathologicæ suæ professioni, quæ scholæ primaria est, valedixit. Convocata subito saluberrima Facultas, cuius est vnum è suis ad id muneris destinare, Electores quinque ex adstantium Medicorum numero pro more nuncupauit, quorum consensu tres proponerentur: Horum nominibus in vnam immissis, Decani manu vnum extrahitur quod CAROLVM PATINVM exhibuit: Hac priùs declarata conditione, vt qui Professor renuntiaretur, statim doceret, nulla orationis inauguralis ob temporis angustias habita ratione. Sic ea ætate quâ fortasse nullus vnquam

Parisijs docuit, cathedram conscendi, & facti mulieris cadaueris copiâ primam illius anni anatomiam in publico scholarum theatro celebraui, dissectore P. Emmerez Chirurgo peritissimo. Quo successu hæc peracta sint, meum non est declarare: Quingenti medicinæ studiosi quos nunc tot doctores opinor, rei gestæ testimonium ferant: Ferant & chirurgiæ tyrones qui artis præcepta a me tunc certatim expetebant, quibus suffragante saluberrimæ Facultatis decreto, per aliquot subsequentes annos morem tui, tumorum historiam aperiendo, vulnera, vlcera, luxationes, fracturasque sanandi modum tradendo, operaque magna chirurgica in cadaueribus exercitando. Cùm autem dissectiones explicarentur vernaculè, mirum quantus Aulicorum Matronarumque concursus ædes meas cohonestauerit: Increbuerat quippe rumor me singulas corporis actiones, singulasque ejus partes, data operâ explicare, vt nil esset quod pudicis auribus negotium facesseret.

Observationem medicam hic inserere non abs re autumo, quæ naturæ vigilantiam, sagacitatem & sapientiam confirmat. Ioanni Le Blond, honestissimo mercatori medicinam a decennio faciebam, viro octuagenario, cætera sano, si calculi symptomata exceperis. Is quamvis doloribus continuis vexaretur, nunquam tamen eò molestiæ deductus est, vt lecto detineretur, vel officinam intermitteret. Præcipuum ei negotium faciebat, quod matulam centies in die quæreret, aliquidque urinæ singulis vicibus profunderet, nisi spongia ijs in locis collocata matulæ officium subiret.

Fraſtis tandem viribus, ei ſuaſi vt in lectulo ſe conti-
neret, bono animo eſſe juſſi, breui doloribus, morbo,
ſenio, ac vitæ valedicendum. Alacriter dicentem,
excepit vir non omnino ἀφιλόσοφος, quanvis ἄμμος, mi-
rariſque ſe affirmabat, non vt plures alios medicamentis
obrutos necari, quem ſola Sors perimeret; gauſus talem
medicum naſtum fuiſſe, quo cum quietè mori poſſet:
Et quidem abſque vllo dolore prouiſam mortem occu-
buit; teſtamento condito, cujus me executorem vt
ſummum ſcilicet amicum ſcripſerat. Pro ſolito Ciuium
noſtrorum more diſſectum fuit cadauer, in quo omnia
naturaliter & ſalubriter conſtituta, exceptâ veſicâ,
illiusque vretere deprehenſa ſunt. Hic inteſtinatorum
amplitudinem æquabat ſuperabatque, a rene ſiniſtro ad
veſicam ſeri copia diſtensus, quod nondum vrinx no-
men mereri docent *ιατρῶν πατρίς*. Veſica in tantum ex-
plicabatur quantum abſque rupturæ periculo poterat,
tota calculo rotundo & oblongo, læui & terete repleta,
XIV. uncias pendente, per cujus anteriorem partem
architectrix Natura canalem effecerat, omnem artiſi-
cum induſtriam ſuperantem. Cuilibet facile fuit ani-
maduertere vrinam guttatim prodire ſolitam, quod in
veſica vix præter guttulas quidquam contineri potue-
rit, vreteremque ab imperante natura veſicæ munus
obiſſe, qui ſeri ſeu vrinx eſſet receptaculum, ſicque
ad amplitudinem quadruplo ſolita maiorem proceſſiſſe,
vnde continui dolores, neque tamen grauiffimi.

Labores meos ſolabatur ampliffimus Magnatum
favor, qui me & Medico & amico familiari vti digna-

bantur; cùm ecce *αὐχίς*, verius *Ἀβόλος*, & calumniam dixero, me præcipitem egit, & *καὶ ὡς ἰνὸς* intulit. Timanthum imitari liceat, Benigne Lector, qui cùm mæstos pinxisset adstantes, & tristitiæ omnem imaginem consumpsisset, ob Iphigeniam stantem ad aras perituram, patris vultum velavit quem satis mæstum pingere desperabat. Velum hic protendamus, seu dolore commoti ob fortunas perditas, seu charitate ob invidorum nequitiam.

Excedere patria consultius fuit quàm libertatis discrimen subire. Sensi tunc maximè cujus esset pretij *αἰσθησις* illa stoica toties mihi exprobrata, quæ aut frangi animum aut imminui prohibebat, quæque ullam lacrymam effluere non passa est. In Belgium fœderatum ire destinaveram, frequens Litteratorum asylum, ad quem me invitare videbatur amicorum Belgarum multitudo. Rhotomagum, Diepam, tandemque Portum Gratia, eo consilio perveni. Consensuro navim Roterodamum properantem, nuntiatum est Ostendenses pyratas magno impetu hæc oras depopulari, nullis parcentes, prædam ex singulis conquirere; Gallos præterea in quos præcipuè essent animati, in Oceanum demergere. Hæc tanto terrore, pictoris quo famulo utebar, animum percusserunt, ut se eò nauigaturum negaret. Quo factum est ut nutans inter ejus pusillanimitatem meamque constantiam, statuerim, cùm tanti momenti iter istud non esset, redire Parisios.

Hinc Heidelbergam ire decreui, quo me Sereniss. Elector benignissimè litteris aliquando compellauerat.

Cessit ad votum res, Principe maxima cum humanitate me excipiente, & solarium omnis generis exhibente: Nouum id non erit cui Germanicæ gentis comitas perspecta est. Dum ita tranquillam dego vitam, linguamque & mores Germanorum addisco, constitui tandem & vana hominum consilia irridere, sic mea interpretabor, & totum me philosophiæ medicinæque tradere. Solent equidem plerumque in hunc statum redacti vitam monasticam amplecti, sed quid facerem vxore comitatus, & alijs implicitus consilijs? In summa, de hoc nequidem cogitasse me vltro profiteor.

Peregrinandi pruritus me inuasit, vt Principum aulas Medicorumque arcana recondita propriis cognoscerem, quorum ideo amicitiam studiosè aucupatum me esse non diffiteor. Tanta felicitate id successit, vt plerosque non ad benevolentiam modò, verùm & ad familiaritatem pertraxerim. Patiantur hic nominari quorum magnificentix solatij votorumque partem me debere magno animi cum fructu atque lætitia recordor. LEOPOLDVS Augustus, immensis suis largitionibus, immensis mihi collatis honoribus, inter illos primas sibi vindicare meritò solet. Sereniss. Electores Bauarus, Saxo, Brandenburgicus & Palatinus, maiestatem interdum deponere dignati sunt, quò familiaris mecum colloquerentur, & in ipsis epulis aut ventionibus pro more philosopharentur. Serenissimi fratres Duces Wirtembergici, Eberardus, Fridericus, & Ulricus, hominum optimi, tanta in me contulerunt merita, vt mihi etiam recolenti memoria pudorem reuo-

uent. Badenses Principes & præcipuè Durlacensis
 lineæ caput Fridericus, ejusque filius Fridericus Ma-
 gnus, intima familiaritate & ingentibus officijs deco-
 rare me nunquam intermiserunt. Quantam jacturam
 fecerim Ferd. Maximiliani Badensis Principis morte,
 solus is intelliget qui sciuerit quanto affectu me sit
 complexus. Postridie quàm ipsi venationi intento
 valedixissem, Viennam properans, sclopetum rhedæ
 motu violentius agitatum in ejus brachium globulos
 suos explosit, illæis planè Serenissimo Electoris Pala-
 tini filio alijsque Principibus eadem rheda vectis. Infe-
 licem hac in parte Principem, cui etsi postulanti non
 aderat Chirurgus qui brachium maturè abscinderet,
 superveniens enim gangræna illum ad plures breui
 proficisci coegit. Archiepiscopum Salisburgensem
 etiam memorabo, qui cùm meum humaniter excepisset
 salutationis obsequium, CAROLVM PATINVM &c.
 me esse pronuntiavit, sibi valde notum, cujusque effi-
 giem mihi monstrandam ex bibliotheca illico afferri
 jussit. Quid de Sereniss. magnæ Britanniæ Rege profe-
 ram, cujus imperio reconditissima quæque *αἰνέματα* sta-
 tim monstrata sunt. Grate is meminerat se olim Parisijs
 commorantem quædam de Eclipsibus Cometisque li-
 benter ex me vix adolescente audivisse, variorumque
 de ijs quæstionum responsum tulisse. Christiænæ Regi-
 næ, Cardinalibusque Franc. Barberino & Camillo de
 Maximis multum me debere profiteor, ut & Ser. Magnæ
 Hetruriæ Duci, hujusque patruo Leopoldo Cardinali
 Mediceo, Principique Francisco, cui dignitatem Car-

dinalitiam & meritò quidem proximè destinari audio. Quæ sibi supererant ex Atestinis Principibus erudita, opulentaque signa, toreumata, & numismata, monstrari, meis schedis inferi, & Reipublicæ litterariæ communicari benignè permisit Sereniss. Alphonsus Mutinæ &c. Dux. Multa præterea Allobrogum Principibus, & Parmæ &c. Duci, quibus me in acceptorum beneficiorum compensationem quanto possum studio addico.

Sed ad Medicos progredior, quorum mores, doctrinam & praxim indagare animus erat. Scire maximè cupiebam quibus præcipuè artibus uterentur in conservanda restituendaque miserorum mortalium valitudine: Adeo enim illos a Parisiensi methodo discrepare intellexeram, ut quomodo rectè officio fungi possent, scire summopere cuperem. Nihil difficile nihil asperum mihi fuit, suavissimam familiaritatem maximamque humanitatem, qualem Litteratos apprimè decet, ubique ferè experto. Cum Heidelbergensi archiatro . . . Fausto medicinam feci, nullo nostrum ab altero dissentiente. Celeberrimi Gasp. Bauhini eruditionem, tum paternam necessitudinem, tum propria conjunctissimi, nomenque veneror, è cujus penu cum esset Basileæ, multa elicere licuit, ut & amplissimi Bern. Verzascha, felici medendi methodo clari. Nec reticendus est qui ibidem publicè docet Jac. Harderus, qui juvenis licet arte scriptisque medicis nomen non vulgare quæsiuit. Io. Georg. Volckamerum, patritium Norimbergensem medicum nobilissimum vnicè diligo, quod ab ejus

consortio nunquam nisi doctior recesserim, quodque Parenti meo intimus fuerit amicus. Cui etiam adnumerero Hermannum Conringium Helmstädiensem, *Phœnicem Germaniæ* vulgò nuncupatum. Illustre Bartholinorum nomen cuique medicinam amanti notum est, mihi verò gloriari liceat quod parentem & filium sæpè fuerim amplexus, & vtriusque in amicorum censu numerer. Lucas Schrockius Augustanus honorifica qualibet commendatione dignus, affinis sui doctissimi Io. Georg. Velschij, atque illius inter primores amicos meos numerati, famam egregiè tuetur. Melch. Sebizium & Io. Kupperum, Argentoratenses Medicos, maximæ olim famæ, quòd pro amicis habuerim, valde mihi gratulor. Ille centesimo fermè ætatis anno, latinè, græcè, gallicè, italicè, & germanicè, me alloqui dignatus est: Hic vicinorum Principum ferè omnium erat archiater. Claritati paterni nominis egregiè respondet Io. Albertus Sebizius, cuius collegas cl. Marc. Mappum & Georg. Francum juxta regulas artis bene perpenſas medicinam exercere mihi perspectum est. . . Horstius, Sebast. Schefferus, & Io: Petrus Faber, Æsculapij nomen artis medendi peritia sunt adepti, hic Hailbrunæ, illi Francofurti, omnes mihi multis nominibus chari. Fato functum audiui celeberrimum Guernerum Rolfinckium, in academia Ienensi Professore: Medicinam ille callebat ad vnguem, reconditiora ejus axiomata liberalissimè profundens, quæ tamen minori chymix vsui conjuncta esse voluisssem: Parcant ejus Manes meæ huic opinioni. Archiater

Paulus de Sorbair, non Viennæ tantum, sed ubiq; terrarum exstat clarissimus: An id optimè medendi methodo debetur, an laboriosissimis scriptis? vtrumque arbitror. Hofmannus Altorfi, Amannus Lipsiæ, Sigalinus Comi, Seb. Iovius Lugani, Petrus Dapples Lausannæ, suis præclaris in medendo dotibus Medicorum omnium amici esse merentur.

Ad plures jam transiisse audio mihi olim amicos Nic. Tulpium, Io. Ant. Vander Linden, Theod. Kerchringium, Regnerum de Graef, & Franc. Silvium *delle Bœ*, scriptis suis celeberrimos, & Medicorum, quos docuerunt numero. Postremum hunc a Proceribus Belgis ut Hippocratem hujus sæculi sæpe cognominatum recordor. . . . Svammerdam & Drelincurtius Gallus ob eandem medendi artem in Belgio singularem existimationem sunt consequuti. Maxima cum animi suavitate recordor doctissimi viri Thomæ Poëllez (*pucelle, donzella*, seu virginis nomen sonat) Christianissimæ Reginæ Mariæ Theresiæ ἀρχιδου qui è Salamanticensi cathedra illius Principis Madrito Parisios proficiscentis a Cathol. Hispan. Rege præfectus fuit. Is mihi non rarè asseruit cujuslibet regionis Medicos magna quidem arti incrementa addidisse, verum solos esse a se observatos Parisienses quibus tum ob purissimam medendi methodum, tum ob morum sanctitatem, omnibus in rebus maximè fideret.

Perijt Londini Thomas ille Willisius recondita eruditione & ignota hætenus cerebri demonstratione celebris. Tunc etiam malo meo fato perijt occasio

virum cognoscendi maximæ famæ Gualterum Charle-
ton, brumali tempestate reditum in mitiores regiones
urgente.

Percelebres illos Medicos Lugdunenses non possum
non laudare. . Falconetum, & Car. Sponium, quibus
nemo Parenti meo amicior, nec jucundior, nec charior
fuit, vtrumque Medicorum doctissimorum parentem.
Hujus autem filium cl. Iacobum, & suauissimorum
studiorum delectatio, & contracta in Germania Italia-
que familiaritas, vtrò charum mihi commendant.

Mihi etiam apprimè innotuit Eques Terzago nomi-
nis claritate Mediolanum illustrans, Franciscusque
Redi Magni Hetruriæ Ducis medicus politissimus. Et
Marcellus ille Malpighius Bononiensis, fama & scri-
ptis toti orbi notus, ejusque amicus Siluester Bonfi-
liolus, in anatomicis versatissimus. Florius Bernardus
parenti meo olim amicus, in medendo acutissimus est,
ideo multorum Venetorum Procerum valetudini præ-
fectus. Familiariter præterea noui Marcum Brunium,
Ant. Scarellium, & Iac. Grandium, Venetos medicos
magni nominis. Aliquando etiam consilia medica
conferre licuit cum Excell. viris Aloisio de Antonijs,
Georgio Fontana, Hier. Copelazzi, Iac. Gonzato,
medicis Vicentinis, egregia medendi methodo, fa-
mam a defuncto (quem etiam apprimè noueram) Ber-
nardino Malacreda partam, optimo jure meritis.

Mentem præterea summè exhilarauit adepta cum
eruditis viris necessitudo, qui quamvis Medici non
sint, mihi tamen fuere conjunctissimi. Io. Henr.

Bœclerum historiarum Professore Argentoratensi,
 Io. Petr. Lambecium Hamburgensem, S. Cæs. M. histo-
 riographum & bibliothecarium, Io. Petr. Lotichium,
 Francofurtensem, . . . Bœsum historiarum Profes-
 sorem Ienensem, Io. Christianum Keckium Durlacen-
 sem imprimis nomino, quod citius cæteris vivere hi
 defierint: Horum porro recordationem Virtus & Fama
 a mortalitate vindicabit. Sebast. Feschium Basilien-
 sem, I. V. Professore, antiquitatis politionumque
 litterarum cognitione, summaque mihi amicitia con-
 junctum hic etiam nominare gestio, ut & ell, Io. Rudol.
 Westeinios, patrem theologiæ, filium oratorix Pro-
 fessores dignissimos, quod familiares habuerim. Nec
 Basilea dulcissimè mihi hospitio recedam, innominatis
 Iac. Rudino Rhetoricæ, . . . Hofmanno linguæ græ-
 cæ, Ioh. Iacobo Buxtorfio SS. linguæ Professoribus, R.
 P. litterariam suis scriptis continuè ditantibus. Vici-
 num Basileæ Tigurum plures etiam alit litteratissimos
 viros, mihi aliquando summa benevolentia conjunctos,
 Suitzerum, Ottium, Hottingerum, omnigena erudi-
 tione præstantes. Maximi habetur Iul. Richeltus ma-
 theseas Professor in academia Argentoratensi, litteris
 elegantioribus ac præcipuè suæ artis obseruationibus
 insigniter conspicuus. Io. Christoph. Vagenseilium
 I. V. & linguarum orientalium Professore Altorfinum,
 Ioannemque Gronouium, dignum patris incrementum,
 cui in historiarum professione Lugduni Batavorum
 succcessit, inter intimos meos & necessarios habeo.
 Io. Iac. Kerscherum & Io. Iud. Praschium Ratisbo-

nenſes Senatores, ob ingentem ſuam πολυμαθειας Germaniæ famam egregiè ſuſtinent. Tobias Hollanderus R. P. Schaphuſianæ Proconſul, tum ſua rerum antiquarum peritia, tum priuatis officijs in me humaniſſimè collatis, majus quam hic ſcribo meretur elogium. Ant. Magliabechium Ser. Magno Hettruriæ Duci a conſilijs & bibliotheca, nullum opinor eſſe litteratum qui non nouerit, adeo beneficus omnibus audit, quodquidem & præſenti mihi cùm multoties iuiſſem Florentias, experiri contigit.

Suauiſſimum mihi fuit in Vrbe per aliquot menſes degenti colloquium, cum Franc. Abbate Bracceſio, Petroque Bellorio, viris ſeu mores ſeu eruditionem ſpectemus, verè Romanis: Ille Urbano VIII. P. M. ab epistoſis & ſecretis erat; hic plurimis Pontificibus rei antiquariæ interpres fuit, cujus inſignem doctrinam teſtantur columnarum Trajanæ & Antoninianæ ab ipſo editarum explicationes. Ezechielem Spanheimium Pariſijs primùm, Heidelbergæ, & tandem Coloniz admiratus ſum, cùm minus encomium non debeam rariffimæ eruditionis viro. Frequens etiam mihi neceſſitudo fuit cum Io. Friderico ejus fratre, tunc Heidelbergæ, nunc Lugduni-Batauorum Theologiæ Profeſſore. Tacerem Archi-presbyterum Modoëcienſem Petrum Paulum Buſca, olim Ambroſianæ bibliothecæ cuſtodem? Certè non debeo, ſeu libelli quem edidit DE SERPENTE ÆNEO, ſeu ſingularis doctrinæ, ſeu tandem benevolentiz erga me maximæ non immemor.

Vt Parisienses nullos recensui quorum ingentem numerum pro præceptoribus veneror, sic è Patauinis nullum hic adscribendum censeo, quamvis præter Professores in hoc libello designatos, multos nouerim varia eruditione insignes. Cæterùm non possum quin ab omni adulationis specie vacuus duos nominem maximi nominis medicos. Io. Fortis & Hier. Vergerius ambo Patauini Professores, acerrimi fuere in medendo iudicij, quorum Manibus benè precari me iubet acceptorum beneficiorum recordatio, cum ex utroque *ἀξιώματα* multa ad ciuilem prudentiam, Medicorum cautelas, & ægrotantium commoda didiscerim.

Si vnusquisque ita institutus pronuntiaretur qualem Amici effingere potuissent, juxta illud Socratis, *Die cum quibus versaris & tuos mores conijciam*, fauorabiliùs quàm desidero iudicium experturum me dubitare non licet, cùm tot tantosque amicos coluerim & frequenter adlocutus fuerim, a quorum consortio vix vnquam nisi aliquo auctus eruditionis aut sapientiæ incremento discesserim. Quod certè mihi maximum fuit ubicunque solatium, juxta illud Chrysostomi, *οἱ φίλοι ὑποβοηθοῦντες, οἷα αἰνέειν ἐλάττω γίνονται.*

Bello inter Gallos Germanosque exorto, de alia studiorum sede seriò cogitandum duxi: Vix enim vnus excurrerat dies, quin vnus aut alterius gentis pagos incensos è Basiliensi musæo peripicerem. Italiam orbis hortum *ἐξαθὼν μυρμικίαν* cæteris regionibus præferendam suadebat terræ bonitas, antiquitatis fama, litterarum gloria, gentisque prudentia. Animum.

addiderant Excell. Equitis Grimaldi, pacis bellicue artibus clarissimi, atque etiam Venetorum Magnatum, quos mihi sola *αγαθή τέχνη* conciliauerat, litteræ, quibus ad suscipiendam in archi-Lyceo Patauino medicinæ professionem sollicitabar. Sufflaminabant è contrariolitteræ aliæ morum diuersitatem memorantes. Vicit tamen quam primùm susceperam cogitatio; virtute superare quælibet aduersa forti animo recepi. Patauium cum vxore dilectissima Magdalena, Petri Hommetz medici Parisienfis eximij filia, superatis Alpibus accessi. Hic reticere nequeo vnus Patauini magnificentiæ, Ioannis Comitis a Lazara, qui aduentantem me ædibus amplissimis excepit, pro quarum locatione etiam scriptis consignato tantæ liberalitatis testimonio, ne beneficij quidem gratiam quamcunque postulare visus est. Inter Veneros, Baptista Nanius, D. Marci Procurator, REIPUBLICÆ LVMEN cognominatus, mihi imprimis dum viueret patronus extitit: Nunc ejus mihi locum explet Siluester Valerius, D. Marci Procurator & Academiæ Moderator, qui vna cum collegis cathedram Auicennæ interpretando destinata cum annuo CCC ducatorum stipendio, MDCLXXVI. concessit, quod illico Senatus-Consulto confirmatum est.

Tribus abhinc annis mihi nouus honos accessit, equestris scilicet dignitas, ab Excell. Collegio perhonorificè collata, quam torque aureo publicè condecorauit Sereniss. Venetiarum Dux Aloysius Contareus. Anno C. MDCLXXXI. dum in arte meâ tum docen-

datum ad vsum transferenda totus sum, jamque præterita vitæ discrimina tranquillo animo ruminor, et bonis aurbus duplex faustissimus nuntius eadem hebdomada ad me Patauium aduolat, cui si tertius accessisset, exclamare cum Philippo Macedone non intermissem, *O Dii, leuem calamitatem pro tot successibus rependite*. Roma, Parisijs, Vienna, Venetijsque constans rumor ad me delatus est, Regem Christianissimum, LVDOVICVM verè MAGNVM, me in gratiam ex qua nescio quo malo fato, cheu! quondam excideram, summa clementia recepisse. Id certè imprimis in votis habuissem, ni oppressus potiùs quàm fractus animus quidquam sperare aut cupere non decreuisset. Hoc ipso tempore vacantem primariam Chirurgiæ cathedram, duplicato stipendio, mihi honorificè destinauerunt Trium-Viri Academiæ Moderatores, Hier. Basadonna, Io. Maurocenus, & Nic. Venier, quorum decretum illico sua autoritate firmavit Excell. Senatus.

His accensendum puto alium ejusdem temporis nuncium, quamvis minoris momenti; cùm a Facultate Medica lenensi litteras acceperim, quibus mihi aliquo modo satisfactum esse significabatur: Cùm enim antepaucos menses apud hanc de quodam Io. Conr. Axtio conquestus essem, qui libello *de Arboribus coniferis* lenæ impresso, MDCLXXX. Epistolam *de Antimonio* adjunxerat, in qua grauissimam Parentis mei famæ injuriam intulisse opinabar, qualemque nunquam perferre potuissem, Saluberrima Facultas illum *παλποδία* canere coëgit, quam suppressa calumnia typis mandatam ad me

transmisit, his verbis: *Editioni Tractatus hujus de Arboribus, Benevole Lector, subjunxeram Epistolam de Antimonio, cui relationem de Illustrissimo Guidone Patino inserueram: Quia autem certò comperi illam falsam, & ab ipsius maleuolis sine dubio effectam esse, Epistolam rursus imprimi curavi, fabulam expunxi, & Manibus celeberrimi illius viri injuriam factam esse apertè profiteor.*

Vitam bonis malisque intertextam habes, Amice Lector; reticendane fuerit, an in lucem protrahenda, ipse judicabis. Sed essent prætereares innumeræ quibus hanc conturbatam confirmare possem, si omnia quæ mihi in vita contigerunt litteris consignare liceret. Perquam enim arduum est de se scribere! Præclariores aliorum dotes exponere iuvat, quin & interdum, si defuerint, fingere: Hoc turpe cuilibet de se scribenti contingeret, cum nequidem eas, si quæ sint, honestè cogitare liceat. Facta dictaue multa retuli, in quibus fallitatis accusari non metuo: Adulationis notam, ut decet, auersor. Duo porrò sunt in quibus excusari velim, si fortè in scribendo vel gratitudini meæ vel recordationis suauitati nimium indulserim. Scias denique me in hoc a Bruto dissentire, Virtutem esse Fortunæ ministram sentiente, cum hanc juxta Epictetum, meretricem esse innata leuitate nec vnquam consultò cuiquam fauentem opiner, Virtutem verò matronam æternùm vnicèque colendam.

Filias duas instituo, Gabrielidem Carolam, & Carolam Catharinam, vtramque studijs deditam, pijs præcipuè, philosophicis, & historicis, quorum suavis.

ſima converſatione ceu gratiſſimis mentis illecebris,
moleſtas animi ægritudines ſi quando contigerint,
diſcutere ſoleo. Iſtis ut mihi, Quis ſcit quid ſerius
veſper vehat: Οὐδὲ δὲ τὴ πᾶρτα δύνανται.

Hæc olim edidimus.

Itinerarium Comitum Briennæ: Pariſij, 1662. in 8.

Familie Romane ex ant. numiſmatibus Pariſ. 1663. fol.

Traité des tourbes combuſtibles: Paris, 1663. in 4.

Introduction à l'hiſtoire des medailles { *Paris, 1665.*
Amſterdam, 1667. } *in 12.*

Imperatorum Romanorum Numiſmata: Argentina, 1671. fol.

Theſaurus Numiſmatum: Amſteledami, 1672. in 4.

Quatre relations hiſtoriques } *Barle, 1673.*
} *Lyon, 1674.* } *in 12.*

Prattica delle medaglie: Venezia, 1673. in 12.

Suetonius illuſtratus: Baſilea, 1675.

De numiſmate antiquo Auguſti & Platonis: Baſilea, 1675. in 4.

Encomium moriæ Eraſmi, cum fig. Holbenianis: Baſil. 1676. in 12.

De optima Medicorum ſectâ: Patavij, 1676. in 4.

De Febribus, Patavij, 1677. in 4.

De Auicenna, Patavij, 1678. in 4.

De Numiſmate ant. Horatii Coclitis: 1678. in 4.

De Scorbuto: Patavij, 1679. in 4.

Judicium Paridis: Patavij, 1679. in 4.

Le pompeſe feſte di Vicenza: Padoua, 1680. in 4.

Natalitia Iovis: Patavij, 1681. in 4.

Quod optimus Medicus debeat eſſe chirurgus: Patavij, 1681. in 4.

Ijs adiungi poteſt.

Lycæum Patavinum, Patavij, 1682.

54.700

1048

IO. HIER. TEXTORIVS.

Vem oris probitate suadente, bonum
virum facile, magnum libenter dicas,
IO. HIER. TEXTORIVS est,
SS. litterarum interpres. Satin' hoc,
an vt & animi imaginem pernoscas,
quædam de moribus hominis in me-

dium proferam? Esto. Honorati Leotardi. Niciensis
Senatoris (nomini decus inest) puer hic liberalibus
disciplinis imbutus, alieno tamen invitus vixit in-
genio. Nam vitæ genus ad quod instituebatur
adeo est auersatus, vt quum illum præcibus diu fati-
gasset (auunculus major erat, patrisque locum imple-
bat) vix tandem a reluctante sacris se initiandi permis-
sum magis quàm consensum extorserit. Aulis itaque
virorum Principum, capessendæque Reipublicæ spei
vale dicto, ad Benedictinam familiam, afflante Numi-
ne confugit. Adfuit votis Deus, nec defuit ipse vel
laboribus vel ingenio, quod amœnissimum, omnium-
que capax elargita est natura. Totum quippe Asceta-
rum clarissimis magistris, orsus a Hieron. Bendando
(jam scis quem virum) Rauennæ formandum se præ-
buit; scilicet jam tum parentibus viam fatis, qua
vestigijs ejus insistens, ad Patauinum suggestum dedu-
ceretur. Haustus ergo, tanto viro propinante, quan-

tum per temporis spatia licuit, de eloquentiæ fonte
 laticibus, visus est mentem spiritumque Institutoris
 excepisse, quem diu ægrotus ille in os adfidentis
 alumni, supremaque oscula reddentis efflauit. Casini
 deinde, vbi gentis primordia adipiscendæ theologiæ
 detentus, mirum qua felicitate abditiora penetrauerit
 arcana, auspicante Angelo a Nuce loci Antistite, qui
 res Casinenses Longobardorum gestis annexas accura-
 tissimè digessit. Hinc benè tirocinijs positus, jamque
 ordinibus ducendis, rudibusque in aciem instruendis
 par visus, Patrum calculis Ferrariam mittitur, vbi
 philosophiæ dogmata laudatissimè docuit. Postremò
 Venetiarum in illustri cœnobio theologiæ lector dele-
 ctus, refertissimæ bibliothecæ quod enixè concupi-
 uerat, volumina versando, polymathicæ flumine se
 ingurgitauit, breuique sic inclaruit, vt magnæ vrbis
 ingeniorumque vndique confluentium altricis, erudi-
 tionibus viris innotuerit. Patricijs præsertim, quorum
 fultura sibi decus, cœtui suo auctoritatem, bonis arti-
 bus pretium auxit. Quæ omnia moderatione & fortune
 suæ temperamento ita rexit, vt extra inuidiam, non
 extra gloriam esset. Statim igitur ab excessu Leonis
 Mattinæ, SS. Biblia exponentis, quum jam in animis vo-
 tisque omnium successor esset, Procerum sapientia, au-
 thoritateque delectus, fastigium istud litterarium perin-
 de an. C. MDCLXXVII. ac Benedictinæ familiæ pensum
 ascendit. Deus faxit vt quemadmodum Veneti cœli
 clementiæ assuetus, externos neque semel oblatos res-
 piciat honores, ita diu perfruatur adeptis.

Natus est, an. C. MDCXXIX.

54772

106A

NICOLAUS CALLIACHIVS.

NICOLAUS CALLIACHIVS Græcæ ex honestissimis parentibus, ortus ann. MDCXLV, immanissimis barbaris patriam vastantibus, ut bonorum jacturam animi diuitijs repararet, ad capiendum ingenij cultum, vno supra decimum ætatis anno, Romam profectus est. Ibi in Gregoriano *ἐκκλῆσιαστικῆς* ætatis crudicatem, indolis præstantiam, atque judicij naturitatem præuertens, græcis ac latinis litteris assatim imbutus est: Nouemque annorum curriculo Philosophiæ atque Theologiæ spatia feliciter emensus, in vtraque facultate lauream adeptus est, Veneti Patres Græciæ tunc temporis novas in Vrbe Athenas condidi senatusconsulto indulserant. A summis proinde Musarum Triumviris, huius rei summam curantibus, Roma euocatus Venetias est, ut seminario Græcæ Iuuentuti instituendæ, Thomæ Hanginiij Cyprij celeberrimi Iurisconsulti ære, inibi erigendo præciseret, inque disciplinis & moribus ad Romani seminarij normam, Venetum illud quantum fieri posset, dirigeret. Suscepit provinciam CALLIACHIVS, atque eximiam de se Excellentissimorum Moderato-

rum spem, non impleuit modò sed superauit. Græcas quippe atque latinas litteras, atque philosophiæ ad Aristotelis mentem decreta, per undecim integros annos exponens, tantam diligentiam, eruditionis, atque acuminis famam comparauit, vt non in priuatè amplius academiæ claustris & umbra destinendus, sed in hoc scientiarum omnium emporio, publicæ luci commitendus videretur.

Cumque igitur Naturæ tunc concessisset Io. Baptista Negronius, Corfus, egregius vir ingenio, bonisque omnibus disciplinis ornatus, qui in hoc Archi-Lyceo, primaria in sede, posterioris Analyse præcepta commentabatur, Excell. Moderatoribus commendantibus, summo Senatus consensu in ejus locum suffectus est, an. MDCLXXVII.

Descendit in hanc virtutis & gloriæ arenam CALIACHIVS, & nec expectationem, licet maxima, minorem se, nec theatro, licet amplissimo, imparem omnibus exhibuit. Nam præter eam quam profitebatur sapientiam, qua latinè qua græcè callebat, ita Philosophiæ conjunxit eloquentiam atque multiplici eruditionis temperamento, ingenitam Dialecticæ austeritatem conduuit, vt omnium & aures & animos sibi patefecerit.

Quamobrem an. MDCLXXXI. Comite Petro Franzano, philosopho in primis nobili, vita functo, Senatus decreto in ejus exedram, philosophiæ scilicet extraordinariæ primam euectus est. Quo munere, adeo egregiè in præsentia fungitur, vt se majorum quorumcunque dignissimum prodatur.

54879

top

GEMINIANVS MONTANARIVS.

EX honesta & vetusta ciuium Mutinensium familia, Mutinæ ortus est ann. MDCXXXIII. prima Iun. h. 8. P. M. circiter. Humaniorum litterarum, Philosophiæ, & Iurisprudentiæ studijs feliciter exactis, tandem viginti annos natus, Florentiam se contulit, vt nob. viri Iacobi Federighij, tunc primi nominis in ea vrbe I. C. consortio frueretur, & altiori sapientiæ jam maturum ingenium nobili exemplo formaret. Quod cum illi supra votum obtigisset, ab Hetruria in Germaniam profectus, in Salisburgenſi tandem Academia lauream in vtraque Iuris facultate obtinuit, pluribus ea occasione ab Eminentiss. illo Archiepiscopo ac postea Cardinali de Thun, fauoribus cumulatus.

Deinde Viennæ, Philosophiæ Magister, insignem mathematicum Cæsareum Paulum de Bono, Nob. Florentinum & Galilei celeberrimi alumnum audiuit, faciè a Peripato ad demonstratiuas scientias conversus, quibus puerili adhuc ætate, vrgente interiore Minerva, licet proprio Marte & horis tantum subcessiuis addictus fuerat. Neque audiuit tantum, sed cum co-

dem, jussu Cæsaris, Bohemicas, Hungaricas, Styriacasque metallorum fodinas; an. MDCLVH. exeunte, inuisit & curiosius perlustrauit.

Gestiebat animo jam adeo fauisse Fortunam, vt toto ingenio mathematicis studijs vacaret; cùm domesticæ res illum in Italiam reuocarent, atque iterum ad Iurisperudentiam vel invitum compulere. Sed factus ad omnia animus dum Florentiæ Aduocatū causarumq; Patronum aliquot annis non inglorius ageret, interim à Serenissimis Medicæis Principibus etiam ad astronomicas obseruationes aliaque physico mathematica non rarè adhibitus eò famæ prouectus est, vt non solum eorum sibi benevolentiam mirum in modum conciliauerit; Sed & Alphonso IV. Mutinæ Duci sui desiderium fecerit, qui MONTANARIUM in patriam reuocauit.

Tunc ille ratus hanc optimam esse occasionem quæ Bartolo valediceret, & sacræ atque innoxie mathese constanter in posterum se deuoueret, sapientissimi illius Principis aulæ, titulo *Ducalis* Philosophi & Mathematici mancipari se facillè passus est, sed pijsimi ac de se optimè meriti Principis obitu iterum sui juris factus, mense Aug. MDCLXII. a nob. Viro Cornelio Malualia marchione, & sub eodem Mutinensi Duce Peditum imperatore (virtute & communi studiorum genio animos conciliante) in intimam familiaritatem receptus est, simulque publico matheseos profitendum muneri in Bononiensi vniuersitate destinatus, quam provinciam an. MDCLXIV. suscepit, & publicè ac

privatim feliciter administravit. Creverat interim ejus fama & per populos sparsa, Serenissimæ Reipublicæ Venetæ ita MONTANARIVM commendavit, ut novam Astronomiæ cathedram ex composito instituerit Patavij, ad quam illum vocavit juncta etiam Meteororum sede, quæ tunc ob mortem celeberrimi Sertorij Vrsati Equitis Patauini vacabat, anno MDCLXXXVIII.

In hac felicitate quæ illum jam inter rariora sæculi ingenia enumerabat, præcipuos Europæ Principes latere non poterat, inter quos Allobrogis Ducibus, Celsissimæ scilicet heröinæ Mariæ Ioannæ Baptistæ Sabadiæ Duci, & Philiberto Principi sic placuit, ut amoris & clementiæ non vulgaria argumenta & regiam planè liberalitatem in Taurinensi aula fuerit expertus, & major quidem declaratus, quam ut plerique Mathematicorum illi compararentur.

Cælestibus observationibus tum viuente Sereniss. Mutinæ Duce suo, tum porro vna cum Maluasia, ac subinde semper ita addictus fuit, ut plures earum myriadas sibi hætenus compararit, tametsi caro salutis pretio redemptas, quas thesauri loco habet, suo tempore publici juris censendas. Has inter verò, ea celebris fuit, quando anno MDCEXVII. duas secundi fulgoris stellas in Argonavi, Bayero B & V signatas penitus evanuisse, arque ne vestigio quidem relicto decessisse è cælo comperit, & paucis post annis evulgavit, nouo scilicet & nondum antea obseruato ostenti genere; quippe novas stellas identidem oriri atque

occidere ab Hypparco vsque ſæpius ab Aſtrõnomis animadverſum eſt, ſed antiquas ſtellas omni ævo in catalogis deſcriptas tam ſubitis eſſe obnoxias mutationibus ante ipſum nemo adnotauerat, quod & pluribus alijs obſervationibus circa alias ſtellas confirmavit, orbique latiùs communicabit ſuo tempore, in Opere quod molitur, cui titulus *L'inſtabilità del Firmamento*.

Ephemeridibus quas idem Maluaſia promulgavit calculandis corrigendisque, tum obſervationibus in earum calce additis interfuit, imò præfuit: Bononiæ verò Academiam phyſicam experimentalem, primò apud Abbatem Sampierium, deinde domi propriæ, ſub nomine *Academix Indagantium*, ſiue vulgo *l'Accademia della Traccia* erexit, rexitque ab an. MDCLXV vsque ad diſceſſum, non ſine vberè conſuentium vndique Nobilium, Litteratorumque fructu.

Aſtronomicum Gnomonem Vaſſæum dictum in ædibus Ill. Io. Ant. Vaſſè Petramelariæ, Senatoris præſtantiffimi, magnum ſcilicet murale inſtrumentum exactiſſimum ad meridianas Solis, Planetarum, Stellarumque a vertice diſtantias explorandas Bononiæ erexit. Venetijs verò Obſervatorium Corrarium ſpeculam jam apud externos quoque celebrem, conſimili Gnomone, alijsque compluribus tum muralibus tum etiam portatilibus inſtrumentis exactiſſimis & pleriſque de nouo inventis auctiſque refertam, ornatamq; extruxit apud ampliſſ. Senatorem Venetum eumq; doctiſſimum Hieron. Corrarium, cujus ſpeculæ deſcriptionem, tractatui *de Cometis* inſertam exhibebit.

Ejus opera edita sunt:

- 1 *Cometæ Bononiæ observatus ann. 1664. 1665. astronomico-physica dissertatio;* in 4. Bononiæ.
- 2 *Pensieri physico-mathematici sopra alcune esperienze, fatte in Bologna; intorno diversi effetti de liquori in canucce di vetro, & altri vasi, &c.* in 4. Bolog.
- 3 *Lettera all' Illustriss. & Rev. S. Abbate Sampieri, in risposta ad alcune obiezioni intorno a suoi pensieri fisico-matematici, in 4. Bologna, 1667.*
- 4 *Speculazioni fisiche sopra gli effetti di quei Vetri temprati, che retti in vna parte si risolvono tutti in polvere, e sposti in vna lettera ad Ser. Gran Duca Ferdinando II. &c.* in 4. Bologna, 1671.
- 5 *Discorso academico sopra la sparizione d'alcune stelle & altre novità scoperte nel cielo, inserito fra le Prose de SS. Accademici Gelati, del Dottor Gem. Montanari, l' Eleeuto Academico.* in 4. Bologna, 1672.
- 6 *La Linella Diottrica: nuova invention per liuellare col canocchiale, con maggior esattezza d'ogn'altra Linella, aggiuntoui il modo di misurar le distanze inaccessibili con vna sola statione. &c.* in 4. Bologna, 1674.
- 7 *La Fiamma volante: Gran meteorologia veduta sopra l'Italia, la sera de 31. Marzo, 1676. speculazioni fisico-astronomiche, ed il modo di trouarne la paralasse e distanza da terra.* in 4. Bologna, 1676.
- 8 *Lezione academica habuta in Torino nell' academia di S. A. R. li 5. Marzo, 1678. sopra le controuersie letterarie passate con quel Matematico; aggiuntoui gli auisi publicati da quello, e considerazioni dell' Autore, &c.* in 4. Bologna, 1678.
- 9 *La Tromba parlante: Discorso academico, sopra gli effetti delle Trombe da parlar di lonsano, con altre considerazioni sopra la natura del suono, e dell' Eco, &c.* in 4. in Guastalla, 1678.
- 10 *Manuale de Bombisti, ouero ristretto delle auuertenze piu necessarie per ben maneggiare i mortari, &c.* in 8. Venezia, 1680.

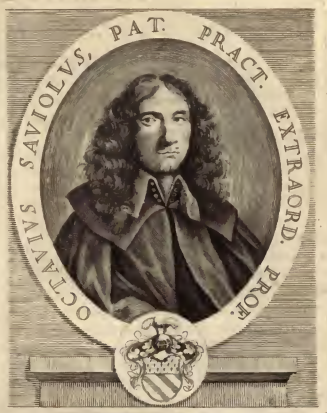
Alia ejusdem Opera nondum edita.

- 1 *L'Ingegnerio civile, diuiso in dieci libri, ne quali si contiene tutto cio che dalle scienze matematiche ha bisogno di sapere vn publico Perito per gli vsi civili.*
- 2 *L'Ingegnerio militare, diuiso in sei libri, ne quali la fabbrica, offesa & difesa delle fortezze, il maneggio dell' artiglierie, de' mortari, e de' suochi artificati breue e chiaramente s'insegnano.*
- 3 *L'Ingegnerio d'acque, nel quale la scienza della misura dell'acque correnti, vien promossa, coretta, & diuudata per la pratica. La natura de Fiumi,*

l'arte di ripararli, dirigerli, vien con nuoue dottrine & esperienze stabilita & dichiarata.

- 4 *La natura, peso, & equilibrio de'corpi fluidi, trattato fisico-matematico.*
- 5 *De'furricule in Telescopio ad caelestia & ad terrestria, adhibende, tractatus astronomico-geometricus.*
- 6 *La caccia del Frangiuolo, ouero l'Astrologia giudiciaria con nuoue dottrine confutata; & con nuoue esperienze delusa & derisa.*
- 7 *L'essame delle Comete nel quale oltre l'istoria & osseruazioni delle due Comete apparse del 1680 e 1681, si discorre fisico-astronomicamente in cinque dialoghi.*
 - 1 *Della reale o apparente effluenza delle Comete.*
 - 2 *Delle paralasse, o nuouo modo dell'Autore d'osservarla essente da refrazioni.*
 - 3 *Della linea del moto della Cometa, o sia sua trazezione nel cielo.*
 - 4 *Se le Comete siano corpi temporanei, o costanei al mondo.*
 - 5 *Delle conseguenze che dal moto delle Comete altri volesse dedurre per lo sistema del mondo.*
- 8 *Trattato delle uere cagioni del crescere di valore le monete, danni publichi, e prinati che ne prouengono, e modo di sfuggirli.*
- 9 *Contemplazioni Diottriche, opera geometrica, nella quale da suoi principij si dimostrano tutti gl'effetti del Telescopio e del Microscopio.*
- 10 *Meteorologia physico-astronomica: Exercitationes in IV. libros meteor. Aristotelis.*
- 11 *L'instabilita del firmamento; Osseruazioni astronomiche &c.*

54.27L

174A

OCTAVIVS SAVIOLVS.

CTAVIVS SAVIOLVS Pataui:
nus natus est an. C. MDCLIII. XVIII.
Sept. patre Petro, vt ingeniosissimo sic
accuratissimo census publici æstima-
tore. Primam ætatem feliciter in hu-
manioribus litteris exercuit; mox Phi-

losophiæ studijs addiçtus, optimi ingenij laudem meri-
tus est, quippe qui intra exigua temporis spatia, The-
ses de vniuersa rerum naturalium scientia bis publicè
propugnauit, nullo in arenam ducente magistro; Cujus
deinde laurea donatus est, an. MDCLXV.

Rei medicæ postea sese applicuit, cuius etiam Do-
ctor subsequente anno renuntiatus est. Acrioribus
eius theorematibus atque etiam ænigmatibus totum se
tradens, nihil quod ad eius intelligentiam faceret, ne-
glexisse videtur: Accuratam corporis humani, quin
etiam brutorum anatomen, plantarum vires, chirurgiæ
miracula, chymix, pharmaciæque recondita præcepta
tanta familiaritate sibi adiciuit, vt ab iis penes quos ius
est Patauinis cathedris Professores concedere, vnanimi
consensu, tertio medicinæ Præcticæ Extraordinariæ
docendæ loco vacanti susceçtus sit, an. MDCLXXVIII.

in quo maximam sanè gloriam & quantum quisque suæ ætatis modestè sperare potest, est assequutus.

Nec in tradendis tantùm præceptis sui nominis famam extendit, verùm & saluberrimis artis operibus, quibus erga diuites industriam, erga pauperes charitatem, erga virosque diligentiam suam tam altè commendatam probauit, vt vix vllus sit opem eius postulans, qui ipsi tanquam Philosopho verè Christiano meritis gratias non rependat, adeo omnes in eius amorem compelli & veluti rapi coguntur. Hæ sunt artes felicissimæ, optimis aliquando Medicis deficientes, quorum ideo gloria vnà cum eorum cadaueribus sepulta est.

Diligenti librorum antiquorum indagationi, recentiorum Medicorum opiniones, interdum & somnia adiungit; quæ omnia sapienter ab ipso inuestigata, tanta cum facundia in publicum producuntur, vt ab eius ore pendentes studiosorum, omnisque generis Auditorum mentes, nulla nouitate offensæ, nullo errore indignatæ, iuuenis huius Professoris gloriam ampliare paratæ sint. Hinc est vt eius familiæ, Academiæ, vrbique Antenoræ decus amplissimum ab eo profuturum lætus omner.

55.270

1920

VITALIS TERRA RVBEA.

Arma Galliae Cisalpinæ vrbs celebris
viris cū litteris tum armis præcla-
rissimis nunquam non claruit: Quare
illam eximijs laudibus Iul. Cæsar. Sca-
liger tam disertè deprædicat.

*Inuentum medijs præclarum nomen in
armis*

*Prædita quo sit gens ignea, Marte docet.
Ingenium rapidum facili flammatur ab ira,
Sed viget in patulo pectore purus amor.
Magnanimo pretium est non displicuisse pudori
Hoc satis, officijs cedere turpe putat.*

In hac vrbe A. C. MDCXXIII. D. VITALIS TERRA
RVBEA ingenuis parentibus natus est. Cū a primis
annis animum humanioribus litteris informasset, sæcu-
laris vitæ syrtes sapienter declinans, ad Cassinensium
ordinem adhuc adolescens se recepit, apud quem æt.
XXI. philosophiam consodalis prælegit, & paulo
post SS. Theologiæ Doctor renuntiatus est.

Hinc majus in dies incrementum tanti viri capiente
fama, cum præcipua sui cœtus cœnobii ut scientias
monachos doceret, effluuium optarunt. Præter Parmam,
Placentiam, Florentiam, Venetiam, ubi tam præclara sui
specimina dedit, illum etiamnum absentem celebrare
non cessant.

Ipse eum in nullius magistri verba jurauerit, præcipuos è priscis philosophis diligentissimè consuluit, de singulis eorum sententijs non tanquam honorarius arbiter, sed & peritissimus iudex dijudicans. Aristotelem præ cæteris scrutatus, theorematibus pluribus disceptationi publicæ expositis, in tenebris palpatum coram purpuratis Patribus & Principibus experientia sapidiùs patefecit; tanto equidem plausu, ut cum summum philosophum omnes acclamauerint.

Multis ejusmodi præclaris rebus gestis, oblatam à Bononiensis Academiæ Curatoribus philosophiæ cathedram suscepit, quam per annos XLIX. moderatus est: Illam enim non rudem & spinosam nudamque, ut dicunt, non docebat, sed theologiæ, juris, medicinz, matheseosque axiomatibus illustratam, tanta doctrinæ varietate ornatam, tantoque argumentorum robore confirmatam, ut voluptatem simul ac vtilitatem profundens, omnibus placeret, pluribus non infimæ notæ Professoribus acres ejus disceptationes non parùm timentibus.

Porro cum Emin. Cardinalis Rinaldus Estensis, nepoti Rinaldo Francisci Mutinæ Ducis filio, præceptorem omni ex parte doctissimum quæreret, non alium quam D. VITALEM sibi ob oculos posuit, quem omni officio magnisque precibus à Bononiense Senatu efflagitavit. D. VITALIS discessum honorificis testimonijs Bononienses sunt prolecuti, quorum vnum ad perennem tanti viri gloriam in publica academia marmori incisum est;

(119)

D. O. M.

VITALI TERRAE RVBEAE

PATRICIO PARMENSI,

S. THEOL. DOCTORI, IN PATRIA COLLEG.

INTER CASSINATES PRIORI,

FELSINEAE INQVISIT. CONSVLTORI,

CVI ANNIS V SVpra XX.

PARMA, PLACENTIA, FLORENTIA, VENETIAE,

PRIVATIM APVD MONACHOS THEOL.

BONONIA PVBLICE PHILOS. DOCENTI,

MVNDVS LITERARIVS

DEMOCRITI ET ARISTOTELIS

CONCORDIAM

PRIMVM IN HOC ATHENAEIO PVBLICANTI,

IN D. PROCVLI COENOBIO PROPVGNANTI,

DEBENT ET LAVDANT

VTRAQVE VNIVERSITAS INDEFESSO, BENEMERITO,

ET ADHVC BENEMERENTI LECTORI

HVNC LAPIDEM CANDIDVM

IN OBSEQVII CANDIDIORIS ARGVM, P. ANNO 1667.

ANNVENTE ILLVSTRISSIMO ARTISTARVM PRIORE,

D. LAVRENTIO BAZZANO, VINEOLENSE.

Et quamvis hujuscemodi honores illi tantum assequi possint, qui per viginti annorum spatium, è gymnasij suggestu docuerint, nihilominus tamen tanti Bononien-sibus erat TERRA RVBEA, vt necdum illo exacto tempore omnium calculis illi decreti fuerint. Ejus quoque cathedram, postquam profectus fuit, nemo deinceps (quod paucis exteris euenire constat) con-

scendit, relicto illi perpetuo jure eam, quotiescunque libuerit, obtinendi, in publicis etiam academix fastis annotato, *Absens cum reservatione lectionis.*

Mutinam itaque perrexit, ubi mirum illius Principis suæ disciplinæ traditi ingenium tam sedulo excoluit, ut eum in utraque philosophia naturali & morali peritissimum breui reddiderit, qui in doctrinæ acceptæ redhostimentum, præceptorem ingenti gratiarum numero cumulauit. Hoc quinque post annis exacto munere, Cardinalis Franciscus Barberinus eum sibi Theologum adlegere exoptans, a Mutinæ Principibus petijt: Ita cum disciplinæ, qua Principem Rinaldum erudierat, colophonem imposuisset, Romam in illius Purpurati obsequium concessit.

Ibi non diu stetit quin Patauium à Venetis magnatibus euocaretur ordinariam philosophiæ cathedram offerentibus: Bononienses quidem diurnam ejus absentiam non exiguum esse sui collegij detrimentum gnari, ut pristinum docendi locum quem honoris causa nemini concesserant, an. MDCLXXXI. humanissimis litteris invitarunt: Ipse autem ne suum in Ser. R. P. Venetam obsequium læderet, summa modestia recusauit.

Mirabitur nemo tot dotibus ornatum summorum Principum gratia valuisse, inter quos præcipuè designandus venit Alexander II. Picus Mirandulæ Dux, doctrina non minus quàm natalibus orbitoti clarus, cui continuo percharus fuit D. VITALIS TERRA RVBEA.

Opera multa meditatur, Concordiam philosophicam, Historiam sacram antiquam, aliaque theologicam & philologica maximæ expectationis.

5477

1201

NICOLAUS

ARNV.

Vic patria Lotharingia, prouincia ducali
 titulo multis retro sæculis, generosissi-
 maque Ducum illius familia, atque soli
 fertilitate clara. Meraucourt oppidum
 Viriduno sex milliaribus dissitum natalia
 dedit an. MDCXXIX. die 11. Sept. Parentes habuit hone-
 stos & pios, quorum cura litterarum amor ipsi insitus
 est, tantusque ut ab ijs nunquam vacauerit. Nouennis
 utroque parente orbatus, Viridunum deductus est, &
 auunculi tutelæ commissus, qui eum Patribus S. I. in-
 formandum tradidit. Verùm Tutore austerè nimis &
 parùm humaniter agente, è patria aufugere constituit;
 Parisiosque se contulit: Ast ibi nullam studia perficien-
 di opportunitatem nactus, post aliquot menses de di-
 scessu cogitauit; oblatamque sibi ab Equite Gotholano
 in comitatum Ruscinonensem proficiscendi occasio-
 nem arripiens, MDCXLIII. Perpinianum, nobile fortali-
 tium nuper a Gallis occupatum, peruenit; Vbi Rhetor-
 icæ Philosophiæque apud Patres Soc. Iesu, per aliquot
 menses operam dedit.

Ætatis annum agens decimum sextum, scilicet ann.
 C. MDCXLIV. ordinem Prædicatorum ingressus est, & se-
 quenti post, solitam probationis periodum professus,
 philosophicis studijs, postea verò theologicis, in mo-

nasterio Gerundenſi & Podiceritanenſi totus incubuit : Quibus egregiè peractis, annos natus XXIII. philoſophiam primùm in ciuitate Vrgellenſi, dein in vniuerſitate Tarraconenſi, & generali ſtudio Perpinianenſi, per ſeptennium publicè docuit; a quo Theologiæ cathedram veſpertina & primariam per decem annos Perpiniani moderatus eſt. Rector deinde inibi creatus eſt, anno MDCLXIII. In Cathedrali Eccleſia, & in collegiata B. Mariæ de Regali, ejuſdem vrbiſ, per octo. quadrageſimas continuas, ad populum vulgari illius nationis idiomate conciones habuit, quibus quidem maxima ſibi virtutis eruditioniſque decora peperit.

Romam tandem accitus eſt, an. MDCLXXIV. ab ejuſdem Ordinis Magiſtro Generali Io: Thoma de Rocaberti, nunc Archiepiſcopo Valentino, qui ipſum in celeberrimo S. Thomæ de Vrbe collegio *Regentem*, vt vocant, conſtituit; quo in officio per tres annos omnium conſenſu & beneficio permanſit. Denique ejus nominis fama latè per Italiam vt alias politiores Europæ partes ſparſa, Excell. Patauini Lycei Moderatores excitauit, qui tantum virum ſibi allicerent: Vacanti Metaphyſicæ cathedræ, in via S. Thomæ, ob voluntariam R. P. M. Seraphini Piccinardi abdicationem, NICOLAVM ARNVM deſtinauerunt, an. MDCLXXIX. Is Roma Patavium conuolans officium impigrè ſuſcepit, quod etiamnum magno Auditorum concurſu exercet.

Opera ab. eo edita.

Philoſophia curſus in 4. tomos diſtributus, in xvi. Biterris, 1672.

Lucidiſſima commentaria in XIII. priores quaſtiones prima partiſ ſumma Theologiae D. Thomæ, in 12. Tom. 2.

54.272

112 A

GEORGIUS CALAFATTI.

Tupendas Fortunæ vices miratur plebs,
rident fortiterque sustinent Sapientes:
Hi quippe solam colentes Virtutem,
ministram ejus non satagunt, quam
globo procellis agitato innixam repre-
sentavere erudita sæcula. Ad hanc

porro confugiunt qui heræ lepores formamque aut non
capiunt aut assequi non possunt, ut procis Penelopes
accidit ad ejus ancillas conversis. Rerum vicissitudo
talis est, ut sæpè Magnatum avus aut pastor fuit aut
aliud quod dicere non expedit. Multi sunt ab oppo-
sito, è throno ducentes originem, quibus Fortuna
valedixisse videtur.

Si Fortuna volet, fies de Rhetore Consul.

Si volet hæc eadem, fies de Consule Rhetor.

Vtramque sustinuerunt Fortunam Eugenius è ludima-
gistro Imperator Augustus renunciatus, Dionysiusque
è regio Siculorum folio ad Corinthiacam palæstram
confugiens, id maximè a philosophia addidiscisse pro-
fessus, ut æquo animo talem Fortunæ mutabilitatem
ferret. Quid hæc impia fecerit in CALAFATTORVM
familia expendamus.

Michaëlem Calaphatem Byzantiæ imperasse certum est, an. C. MXLI. Zoës artibus tandem exæcatum & exilio pulsum. Perstitit tamen Constantinopoli ejus familia, donec a Mahomete II. hæc Orientis metropolis expugnata fuerit, MCCCCLII. Tunc enim partim in Eubœam, vulgò *Negroponte*, partim in Cretam aufugerunt, quæ hodie *Candia* nuncupatur.

Insula hæc est centum olim urbibus Iouisque cunabulis inclyta, ad quam recipientes se ab excidio Constantinopolitano plerique nobiles, à Seren. Republica Veneta veluti adoptati fuere & inter regni Cretici primates accepti, vnde nobilium Creticorum agnomen adepti. Vt enim aliqua est superioris ordinis nobilitas quam Colonorum vocant, eorum scilicet qui Veneri nobiles coloniam habitauerunt, sic inferior altera est, cujus compotes in sola ciuitate patria nobiles censentur; ita è Candia, Candiani; e Rhetimo, Rhetimenses; è Canea Cancenses, nobiles dicti sunt.

Inter nobiles illos Cretenses adscripta Calafatta familia, multos produxit bello paceque clarissimos. Eminuit inter cæteros Ioannes, qui sæuientibus annis Venetos inter & Genuenses, triremem domesticis sumptibus armauit, Prioratusque insignia reportauit, ann. MCCXXV. Non minori patriæ amore flagrasse Daniellem, ex hoc vno constat, quod instructam ære proprio triremem ad Cypri liberationem deduxerit, Victoriæ conciliatricem. Horum generositati quidquam detrahere videretur eorundem incolumitas, dum Turcis feliciter victis fugatisve ad Lares abierunt. Emanuele.

GEORGIJ auum manebat hic honos, sanguinem & vitam pro Ser. Republica reponere. An. MDCXLVI. Cydoniam inopinato quatiente Cusseimo Vizirio, arcisque deditionem premente, Emanuel pro aris & focis pugnans, caput hostili subjecit acinaci, quod pro Magnatum more sublimi in hasta erectum, barbari superbe exposuerunt, ne fortè Martium deesset Virtuti capitulum. Degener non fuit Stephanus Emanuelis filius, qui pro eximio fidei bellicorumque terra marique facinorum præmio, honores insignes diplomatibus confirmatos reportauit. Iacobus GEORGIJ patruus qui per XXVI annos tum inter Turcas versatus, est tum etiam Candix cum ipsis Venetis, multiplicia suæ fidei testimonia, erga Ser. Principem edidit; stratagemate etiam Io: Capello Prætori, Comitique Finarolo armorum ductori, aperto, quo Cydoniam a barbaris oppressam liberare tentauerat, cujus euentum nescio quis *παροδαιμον* præuerterit.

Eminent in archi-gymnasij Patauini parietibus septem Rectorum monumenta, è gente Paleocappa, a qua GEORGIVS maternum genus ducit, qui non minùs gloriæ quàm studiorum auidi hæc posteris consignauere.

Ab inclytis hisce familijs ortus est GEORGIVS, ann. MDCLII. qui Mineræ oleam hastæ præferens, studiaque bellicis tumultibus, philosophiæ & medicinæ operam dedit, & eò pervenit ut tandem publicè doceret; Ab Excell. Academiæ III viris Theoreticæ extraordinariæ Professor diebus vacantibus electus est, ann. MDCLXXIX. non sine spe superiores cathedras obtinendi.

SERAPHINVS PICCINARDVS.

ERAPHINVS PICCINARDI
natus est mense Iunio, an. MDCXXXIV.
Brixia Gallia Trans-Padanae vrbs con-
spicua ejus natale solum fuit,
*Qua pingues scatebras specula despectat ab
alta*

101.
exl.
Scal.

*Postulat imperij Brixia magna rices.
Cælum hilarum, frons læta urbi, gens nescia fraudis,
Atque modum ignoras diuitis vber agri.*

Parentes PICCINARDO fuerunt genere peranti-
quo & agnomine in alijs vrbibus nobili, a quibus vt
familia honestatem decebat, liberaliter pièque educa-
tus est. Adolescens vberem rerum antiquitatisque
cognitionem sibi comparandam duxit, è re sui propo-
siti putans si è selectioribus autoribus neminem insaluta-
tum omitteret, ex puris eorum fontibus reconditoris
eruditionis lymphas quibus ingenium suum, vt hortum
irrigaret, perabundanter hauriens. Is porro dulce
vitæ venenum, latentes mundi dolos subodoratus, vt
ejus fallacia effugeret retia, continuaque discrimina,
ei se subripere decreuit, & sacro D. Dominici ordini
nomen dedit.

Bononiam missus eximijs Professoribus informandus traditus, eò doctrinæ processit, vt absque eorum auxilio, philosophico-Thomistica theoremata coram Cardinale Lomellino Bononiæ legato, magno cum plausu propugnaret, auditoribus cunctis clamantibus, *Manibus date lilia plenis.*

Exiguo dein temporis interjectu, adstante Card. Hier. Farnesio, Lomellino suffecto, theologicam D. Thomæ summam publicæ disceptationi absque vilo præfide exposuit, quod meritò suscipiens Cardinalis, *Professio* inquit, *alter P. MONSTRVM* (nimirum P. Nicol. Riccardius Sacri Palatii magister ob stupendam scientiæ immensitatem sic dictus) *hic mihi esse videtur.* Nec a vero ablit, par etenim ne dicam major illi inerat intelligendi facilitas atque expedita celeritas. His perspectis, honoris causa nullo prævio examine Artium Professoris laurea insignitus est; & Brixiam reuertitur, vbi philosophiam summa cum laude docuit, atque postea Bononiæ tribus annis cum primaria docendi dignitate. Veronæ quoque, Genuæ, ac Mediolani primas Theologiæ cathedras eximio successu est moderatus, & in tribus istis vrbibus, Sancti, quod vocant, officij a consilijs fuit. Anno MDCLXVI a supremo Ordinis Rectore, promeritis SS. Theologiæ magistri insignibus est cohonestatus, & Magistris prouinciæ vtriusque Lombardiæ, conscriptis accensus.

Non vulgari nominis exultatione conciliata, & Venetis Proceribus Patauium ad Metaphysicam in celeberrimo vrbis archi Lyceo vocatus est, an. MDCLXIX.

exemplo Isidori Piccinardi Cremonensis ; qui anno MDLIX. ibidem moralem philosophiam docuerat : Hanc nactus spartam, eam totis viribus ornauit, tanta Auditorum frequentia, vt fama in æuum perennatura, aditum sibi patefecerit ; Viam monstrantibus facili latialis linguæ eloquentia, historiæ, antiquitatisq; peritia.

Is in eo est admirandus memoris animi sensus, vt falsa plerosque opinio inuaserit, PICCINARDVM arcanis medicaminibus illum sibi comparasse. Ejus siquidem tanta est memoriæ præstantia, vt res quaslibet sibi semel cognitæ tanquam in cella penuaria distinctissimè asseruit, pro lubito exponendas.

Supremam Theologiæ Bononiensem cathedram a P. Io. Thoma de Rocaberti, Ordinis Prædicatorum moderatore (qui nunc Valentix in Hispania est Archiepiscopus & Pro-Rex) sponte oblatam, ne propensionis quæ in Patauinum Lyceum ferebatur, fraudi esset, modeste recusauit. Nec absimili modo cùm Romam per repetitas sæpius litteras ab eodem Generali, ad sublimiores gradus inuitaretur, idem se gessit.

Id tamen quod ab eo tot dignioribus vtraque delatis honoribus suæ familiæ Primas impetrare non potuit, imbecillis valetudo extorsit, quæ tum publicis lectionibus tum priuatis studijs, magno eruditorum virorum mœnore, PICCINARDVM subduxit. Ad patrios Lares Brixiam reuersus, quò restituendæ sanitati nihil omitteret, de suauissimo Musarum suarum consortio aliquantulum remittere coactus fuit, sic hortantibus Medicis, malum labem probè cognoscentibus.

His alijsque artibus pristina tandem saluti restitutus est, cui cum per tres annos firmandæ allaborasset (Archangelo Riuetta Casalensi, viro ex eodem Prædicatorum ordine doctissimo, qui per duodeviginti annorum curriculum primarij Theologi in via D. Thomæ partes egregiè sustinuerat, è viuis erepto) ab Academiæ Moderatoribus spontè illum invitantibus, Patavium anno MDCLXXXI. denuò euocatur. Qualis esset, inaugurali sua oratione manifestum fecit, cunctis mirantibus hominis doctrinam, eloquentiam, facilitatem. Athenas virosque qui in ea scientiarum officina floruerunt, Patavio doctis que in hoc celeberrimo disciplinarum emporio exstitere ingeniosissimè comparavit, nobilissimamque academiam, tot heroum alumnam, Græciæ ocellum, varijs casibus extorrem Patavij sedem suam fixisse ostendit.

Cum verò cathedram conscendendam, pro more, sibi duxit, non vnam D. Thomæ Theologiam explicandam suscepit, sed hoc anno Hebræorum, Græcorum, Sibyllarum, Gentilium, & Orthodoxorum, præceptis exemplisque innumeris ex opulentissima priscae historię penu confirmatam, quibus tanquam è fimbria lectio-
num ejus utilitas pendatur.

Opera ab ipso edita sunt.

Prolusiones & Orationes variae.

Philosophia dogmatica tomus primus & secundus.

Opera edenda.

De approbatione doctrinæ, D. Thomæ Aquinatis, libri septem.

Philosophia dogmatica tomus ultimus.

Opuscula theologica selecta.

Metaphysica in Patavino archi-gymnasio jam prælecta.

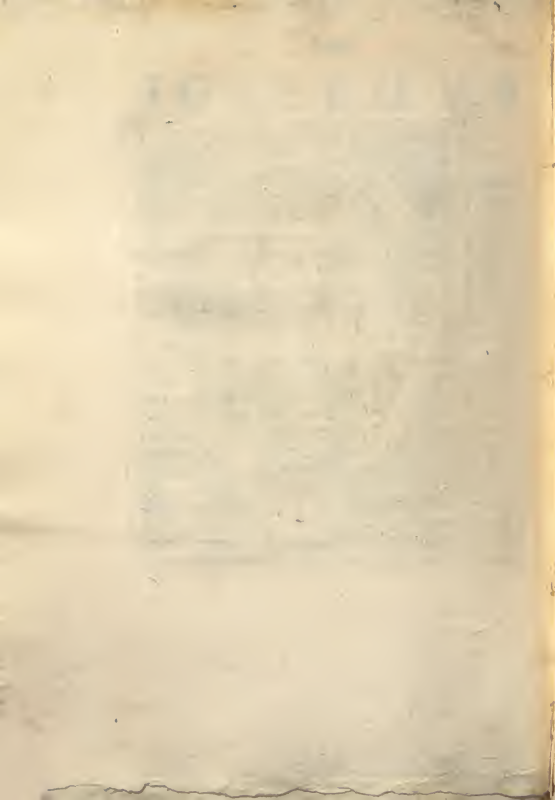
R

IOSEPHVS CARLOTTVS.

Nantiquissimo Corsicę atque vt exstantiã adhuc turrium vestigia præferunt, non ignobili ad radices montium loco, quò scilicet ab Aleria vrbe maritima, atque olim totius insulę capite, Sarcenorum appulsibus & excursionibus oram illam depopulantium, & grauis cœli incommodis afflicta, Majores ejus se receperant, natus est IOSEPHVS CARLOTTVS, an. MDCXXXIV. mense Martij, nocte quam S. Iosepho dicata dies secuta est, vnde & nomen adeptus. Vix quartum expleuerat annum, cùm ejus parentes, nescio quid plusquam illius ferrent ætatis primordia, in eo conspicati, auunculo ejus, quem vitæ sanctimonia plurimùm apud suos commendabat, extra paternam domum educandum tradidere. Pueri ingenio diligentia auunculi respondente factum est vt octennis de Grammatica cum majoribus natu certaret. Ita autem ad Musas natus vt cùm nondum scribere cursim didicisset, Etruscos versiculos, secretiorem nactus locum, atque intra se cogitabundus obambulans, mira quadam facilitate componeret, & callentibus scribere postmodum recitaret, quod & de

latinis carminibus grandior vel deambulando, vel equitando, vel noctu, amoto jam lumine, facere consuevit.

Illud interea Parentis ejus animo infederat, ut validiusculam ætatem natum, ultra mare, Pisas scilicet vel Genuam, studiorum causa mitteret; at hujusmodi consilium Patris morte interceptum est. Adfuit illi Parentis loco præceptor: A matre interea jacturam conjugis præsentia filij lenitura, domum reuocatus, si non altioribus disciplinis, pietate & probis moribus, quod caput est omnium, institutus est. Summus puero erga Deiparam cultus, & præcipua sacram Lauretanam ædem invivendi cupiditas, quando sibi per ætatem & matris indulgentiam licuisset; quod factum aliquando est, deducente auunculo, ægrè tamen id patiente Matre, & spe data solliciti reditus. Genuam, Romam, dein Lauretum feliciter peruentum est, ubi acceptis literis de obortis in patria inimicitijs, & in gente ut ad iras & ultiones maximè prona, gliscente in dies discordia, de non redeundo tunc temporis admonentur. Hæsitatum per aliquot dies, num Romam, num Genuam versus retexenda via esset, an verò ad Venetorum ditionem immigrandum, quò magis propendere ductorem suum IOSEPHVS sentiebat, eo scilicet titulo, quòd ille antequam clericus factus esset, Veronæ tunc armorum sede, sub strenuis copiarum ducibus cognatis suis militiæ rudimenta posuerat. Placuit per sortes in ipsa Lauretana domo rem decernere, quod (quamvis nec incuriosum nec a pietate alienum sit) nimis longum, minutumque si narretur, videri quibusdam posset.

Ad has igitur terras, sortium lege, properant; Ventum primò Patauium est, & ad Gymnasium per complures dies manè itatum ac vespere: Placebat puero latini sermonis non ignaro illa loci rerumque facies, viuaxque ingenium vtcunque auditionibus illis recreabatur. Professores eximios quos tot plaudentium voces & ingenuæ iuuentutis acclamationes, accedentes & recedentes excipiebant, intra se beatissimos reputans, quadam bene de se audendi titillante gloriola & confidentia. Quis sit, mi senex, ad ductorem suum aiebat, an & ego inter hos bellè togatos & manicatos homines aliquando recenseor? Infederat quippe illi tunc annos XIV nato, ingens litterarum amor, & præsertim eloquentiæ, cui sub non pœnitendis præceptoribus & congregatione Sommasca Veronæ, & demum Venetijs apud PP. Societatis Iesu, post auditam olim philosophiam operam assiduò nauauit.

Morte inter hæc correpto auunculo, sibi vni IOSEPHVS relictus est, at prouida rerum omnium disponente cura, quem vnus reliquerat, non pauci quieum excipere non tantum vellent sed maximè cuperent, inuenti sunt viri Procures, & præcipuè ex Venetis optimatibus, qui & in conscribendis epistolis, qua in re plurimùm commendari jam cœperat, & regnatura capita amœnioribus literis instructurò vti sunt, adeo tamen illis graciosus, vt ipse vel in filium adoptatus videretur:

Veronæ sacris ordinibus initiatus, & ratione vt aiunt beneficij, Clericus Veronensis factus, ibidem sacris altaribus est admotus. Hac fama & moribus, summis

viris commendatus est, cujus rei testem ille splendidissimum non semel recitat Hieronymum Basadonna, senatorem amplissimum, nuper archi-Lycei Moderatorem additum, & cujus munere post accepta olim plurima beneuolentiæ & liberalitatis argumenta, ad Moralis Philosophiæ cathedram, obitu celeberrimi R. P. Macedo vacantem, an. MDCLXXXII. euectus est.

Placuit placetque adhuc hisce moribus litterarum patrono, veræque pietatis assertori Gregorio S. R. E. Cardinali Barbadico, Patauino Episcopo, a quo ut sibi esset a secretis sponte olim accitus fuerat. Inde nobilium Venetorum collegio datus Rector, difficillimam alijs visam prouinciam non mediocris prudentiæ laude gesserat, quam Cardinalis vota viri præueniens, cum nihil a IOSEPHO rogaretur, plura congerens luculenter remunerabatur, donec ipsum illustrioris loci munere & dignitate augeret. Id quod factum est, Canonico scilicet Patauinorum insigni confessui, nullisque non temporibus virorum generis & litterarum præstantia clarissimo adscriptum, datumque Io: Bapt. Vero, Canonico Pœnitentiario, annis & meritis pleno, coadjutorem: Cum ante hæc honorificentissimo Senatus diplomate, Venetæ ciuitatis jure donatus esset.

Ad hæc honora virtutis & fortunæ decora, proximè secuta est sacræ doctrinæ laurea, promouente Reuerendiss. P. Mag. Fel. Rotundo, Theologo primario in via Scoti, tum etiam Patauino Theologorum collegio accessio.

MICHAEL ANGELVS MOLINETTVS.

MOLINETTI nomen non Patavij tantum aut Venetijs, sed in tota litteraria Republica clarum exstiterat, ante MICHAELIS ANGELI natalia. Ejus siquidem parens Antonius, tum Theoricae medicinae tum Anatomies Professor primarius, factis discipulis suis omnium aures & animos jucundissime allexerat: Quin & eleganti libello DE SENSIBVS ET EORVM ORGANIS, famam apud remotiores amplam sibi conciliauerat.

Ex eo natus est MICHAEL ANGELVS, de quo verissime praedicari potest illud Amabilis adagium, *Patris est filius*, adeo virtutes, mores, eruditio, aliaque quae patri singularia erant, in filium migrasse videntur. Natus est an. MDCLII, Iulij VII. vix tardius ad medicinae decus quam ad intuemdam lucem. Primis quidem annis, diligenti Parentum cura, ijs omnibus instructus est quae non ad doctoratum modò, ut vulgò fit, sed & ad elegantiorum doctrinam quoslibet deducerent.

Absente Patre, an. æt. XXII (quò Antonius in Bauariam a Ser. Electore vocatus iuerat) eò existimationis pervenerat, ut qui Patris vices obiret ab Excell. Aca-

demix Moderātoribus designatus fuerit: Et succēssisset, opinor, ingeniosissimo iuueni honorificum illud decretum, ni pater tunc temporis redux officium suum intermittere noluiſſet. Hanc intempeſtiuitatem, MICH. ANGELI famæ noxiam excepit alia calamitas; è viuis paulo poſt decedente Adelaide, Ser. Bauariæ Electoris Coniuge, quæ ipſum in ſuum Medicum adſciuerat: Hac enim occaſione, Aſſiſtentis Medici in xenodochio Parauino onus ſuſceperat, vt frequentiſſimo artis exercitio, ijs ſuppleret quæ ab ætate negabantur, Principibusque vtiliter inſeruire mereretur.

Mirum in modum illi profuit a Parente manuſcui, quem continuum & familiarem præceptorem habuit: Eum ſiquidem multis in peregrinationibus comitatus eſt, quem ægros curantem imitari deſtinabat. O egregiam Malabarum legem, qua quiſque paternam artem exercere tenetur; ſic enim diſciplinæ integræ conſeruantur, nec adeo difficile eſt aut eas indiſtriè callere, aut inuentis etiam maiora præclarioraque ſuperaddere.

Publicum ſui dedit teſtimonium an. MDCLXXIX. in anatomico Venetiarum theatro, quippe cum abditiores corporis humani machinas dexterrima ſubtilitate diſſecuiſſet & demonſtraſſet, ampliſſimum ſibi fecit ad litterarias dignitates omen, quod euentus non feſellit. Vacanti enim chirurgicæ profeſſioni in 2. loco, conſentientibus omnibus Academiæ Moderatori- bus, atque paulo poſt Excell. Senatu, ei præpoſitus eſt, anno MDCLXXXI.

LVDOVICVS DE SAXONIA.

Erustissime nobilitatis fuisse familiam de Saxonia ex publicis tabellis non minùs quàm hominum ore satis constat, quippe quæ tribus abhinc sæculis, suscepto Maripetrorum nomine, Venetijs multisque alijs in locis claruit. Viros produxit Marte Musisque omni tempore memorandos, è quibus magnanimitatem hausisse videtur LVDOVICVS, Patavij natus, an. MDCLVII. Litteratorum mentionem hic fieri, libelli argumentum postulat.

Petrus I. V. Doctor, Ducis Saxoniae Consiliarius, Iurisprudentia excellentia, meruit sui stemmatis cassidi Virginem addere manibus ambabus lauream coronam gestantem, cum hoc lemmate: IVPITER MERENTIBVS OFFERT.

Henricus & ipse Legum Doctor, relicta Saxonia, Patauium se contulit, ubi ob eximiam probitatem aliasque præclaras dotes inter Patauinos Ciues relatus est.

Benedictus, ejusque filius Victor, ex ijs nati qui Venetijs commorabantur, pro Ser. Republica Ianuam, Neapolim atque in alias vrbes legati missi sunt, ejusque autoritatem, ut decus suum, enixe procurauerunt. Vi-

toris hujus Victor filius posthumus, primus ex Mari-
petris collegio Philosophorum & Medicorum, tanquam
cuius originarius Venetus, an. MCDLXXI adscriptus
est, & Medicinam in academia Patauina publicè pro-
fessus est. Vxorem ille duxit Elizabetham, Henrici de
Saxonia filiam, cujus nomen & bona, ita pacifcente
Henrico, lubens suscepit.

Victori successit Hieronymus, qui & ipse medicinæ
Doctor, Ragusium magno stipendio accitus est, postea
verò in patriam redux, parentis sui vestigijs insitens,
diu medicinam docuit. Hujus frater Samson primus ex
familia de Saxonia, Iuristarum, ut vulgò dicitur, colle-
gio nomen dedit: Fuit hic etiam Sixti IV. Pont. Max.
Datarius.

Hieronymo filij fuerunt Franciscus & Ludouicus:
Hic phil. & med. Doctor, atque publicus Professor.
Ille causidicus celebris, cui non exigua accessit fama,
libello Hetruscè scripto, *de laudibus palatij Patauini*, al-
teroque *insignia Venetorum qui hæcenus Patarvii praturam*
obtinuerant continente.

A Ludouico Hieronymi filio ortum habuerunt Vi-
ctor & Hercules, viri æternùm memorandi quorum
virtute ingens accessit Patauio gloria. Victor quip-
pe Legum Doctor, Feudorum materiam publicè in-
terpretatus est, ab an. MDLXXXV. ad an. MDXCVI,
quo criminalia docenda ei demandata sunt. Hercules
verò tam in medendo quàm in docendo singularis fuit,
& nomen æternitati sacrum esse meruit. Ejus operum
multa sunt edita quorum excellentiam nona nuper facta

editio abundè testatur. Verùm nullus ex ejus tempo-
ribus superest qui quantum in exercenda medicina va-
luerit viuens testari possit: Hæc omnium consensu
fama illi superstit, quorquot Venetijs, Patavij, atque
etiam in tota Italia gravissimis occuparentur morbis,
ad Herculem hunc confugisse, a quo veriùs quàm a pri-
scorum ἀλκιμαχο, salutem recuperaverint: Oh præstans
medicinæ donum! quo utloquitur Plato, homo ἰσότητος
nuncupari meretur.

Victor unicum habuit filium, Iudouicum, Philo-
sophiæ Doctorem, at heu! virtutibus eruditio-
neque plenum, in extremo senio constitutum.
Hujus filius Hercules medicinam per plures an-
nos publicè interpretatus est, sed domesticis grauatus
negotiis, atque in praxi medicâ occupatissimus, pro-
fessionem tandem abdicavit: Et hic est LVDOVICI
parens qui filium tam accuratè docuit & educauit, ut
a Maiorum tramite non recessurum confidam, sicque
ad magna natum spes ut mihi sic suis exister amplissima.
Iuuenis admodum philosophica medicaque laurea do-
natus est, ac illico ferè, theoricam extraordinariam
docendi munere in tertio loco, prout Nobilibus Pata-
vinis id ambientibus, cùm locus vacat, conceditur,
quod iam hoc anno MDCLXXXII. egregiè suscepit.

AVGVSTINVS PIVATI.

Solum agri Tarvisini oppidum AVGVSTINI PIVATI patria est, quem in lucem dedit an. MDCXLIV, majorem fortè ab eo receptura. Studijs idoneum cum se maximè etiam à pueritia monstraret, philosophiæ medicinæque sa-

cris applicitus est, quarum suo tempore, lauream duplicem emens ritè curriculum præmium reportavit.

Vt artis operibus maturè sese exerceret, atque præcipuè iuxta Paracelsi opiniones, quibus inuestigandis strenuam dedit operam, Patauino xenodochio intromissus est, Medici *assistentis* ut vulgò nuncupant titulo, dirigendis scilicet ægrotantibus, quo tempore abessent ejusdem Medici, exequique jubere quod illi præscripserant. Laborem quidem magnum, at non minùs necessarium esse quis non videt? Certè tacere hic nequeo, quæ vel in minimis splendet, LVDOVICI MAGNI Regis Christianissimi sapientiam, de qua plura dicerem, ni, ut Gallus, Regi meo Optimo adulari viderer, cujus nuperrimo decreto, juvenes regni sui Doctores praxim medicam per quatuor annos in oppidis parvisque urbibus exercere tenentur,

priusquam magnarum ciuitatum collegijs aggregentur; exceptis solis Academicis, inclita Parisina, & celeberrima Monspelienſi.

Ab hoc quantumvis utili studio, cui per octennium vacauerat, ab Ill. & Excell. Io. Mauroceno auulsus est: Is quippe ad Portam, ut vocant, Ottomanicam, Ser. Reipublicæ Legatus dictus (*Bailo* vulgè nuncupatur) AVGVSTINVM secum deducere decreuit, quo medico vteretur. Tanti viri electione, quantum gloriæ accessit AVGVSTINO, quæ vires exin cundo perpetim acquisiuit! Quinquennio quippe quo Constantinopoli versatus est, præcipuos aulæ Magnates ita sibi deuinxit, ut ipsis amicus æquè ac Medicus haberetur. In intima conclauia, atque quem Oecumæ Regium cum Vitruuio nuncupare possumus, virtute sua aditum fecit, consociata vocis instrumentorumque modulatione, cui seuerioribus vacantibus Musis, animum oblectando, tempus interdum concesserat.

Principibus placuisse viris non vltima laus est.

At vnus Io. Mauroceni suffragium certè Turcarum omnium votis præferendum est, quippe quantum intelligentia prudentiaque possunt, solum illud completur. Hoc in tanti Herois gloriam hic transcribi concedatur, Christianis omnibus illum vtilem maximè fuisse, Venetisque præcipuè ac eorum amicis, quos ope, opera, & opibus fouere nunquam intermisit, ut de priuatis tantum officijs mentio hic fiat, quorum numerum, adeo magnus est, innumerum esse censent. Rei optimè gestæ testimonium publicum ab amplissimo

Ser. Reipublicæ Consilio editum est, collato illi tum Byzantio degenti, munere Procuratorio, quod ut omnibus innōtēscit, Patrum Patriæ summum est decus, eò de repente mandato nauigio, quod tantum honorem significaret.

Redux ille Venetias, non tam citò AVGVSTINVM a se diligi declaravit, quàm quisque hunc id meritum, fuisse cognouerit: Et sanè vix patriam AVGVSTINVS salutauerat, quin a Ser. Mutinæ Ducissa, tunc in Belgio valetudinaria vocatus fuerit, è qua tamen post XVIII. menses discessit, medicinæ professionem susce-
pturus, ab Excell. Academia Patavinæ Moderatoribus ipsi decretam, scilicet Auicennæ interpretando destinatam, cujus initium fecit hoc an. MDCLXXXII. Fama est hunc ita Sereniss. Mutinæ Ducissæ placuisse, ut si quid vnquam sinistri valetudo ejus patiatur, de-
nuo aduocatum iri: Quin & ipsam cupere AVGVSTINVM instanti filix suæ puerperio interesse: Hæc autem Eboracensi Duci nupsit, qui Caroli II. Magnæ Britannix Regis frater est. Sed futura curiosè nimis non scrutemur; potiùs manum de tabula.

F I N I S

I N D E X.

PROFESSORVM DESCRIPTORVM

in hoc Lyceo Patauino.

<i>Hieronymus Frigimelica.</i>	pag. 12
<i>Octavius Ferrarius.</i>	14
<i>Angelus Montagnana.</i>	17
<i>Sebastianus Scarabicius.</i>	20
<i>Io. Pompilius Scotus.</i>	24
<i>Georgius a Turre.</i>	27
<i>Hadrianus à S. Iuliana.</i>	30
<i>Hilarius Spinellus.</i>	32
<i>Alexander Borromæus.</i>	34
<i>Hermenigildus Pera.</i>	36
<i>Dominicus de Marchetis.</i>	39
<i>Stephanus de Angelis.</i>	41
<i>Albanus Albanus.</i>	43
<i>Felix Rotundus.</i>	47
<i>Carolus Renaldinus.</i>	52
<i>Joannes Cigala.</i>	58
<i>Antonius de Marchetis.</i>	62
<i>Anton. Maria de Blanchis.</i>	64
<i>Jordanus Iordani.</i>	68
<i>Jacobus Pighius.</i>	71
<i>Carolus Patinus.</i>	77
<i>Io. Hier. Textorius.</i>	105

761

<i>Nicolaus Calliachini.</i>	107
<i>Geminianus Montanarius.</i>	109
<i>Octavius Saniolus.</i>	115
<i>Vitalis Terra Rubea.</i>	117
<i>Nicolaus Arnw.</i>	121
<i>Georgius Calafatti.</i>	123
<i>Seraphinus Puccinardus.</i>	126
<i>Josephus Carlotus.</i>	126
<i>Michael Ang. Molinettus.</i>	130
<i>Ludonicus de Saxonia.</i>	132
<i>Augustinus Pinati.</i>	135

Finis Indicis.

Noi Reformatori dello Studio di Padoua.

H Auendo veduto per fede del Padré Inquisitore
nel Libro intitolato , *LYCEVM PATAVINVM, AVCTORE CAROLO PATINO
EQVITE, &c.* non v'esser cosa alcuna
contro la Santa Fede Catolica , e parimente per
attestato del Segretario nostro , niente contro
Prencipi, e buoni costumi , concediamo licenza ,
che possa stamparsi offeruandosi gl'ordini &c.

Data li 12. Giugno , 1682.

{ Gerolamo Basadonna , R.
{ Leonardo Pesaro , P. & R.
{

Giv: Battista Nicolosi, Sec.

5.6. 279

educazio con Berengario, con aiuto che regal-
tro insieme: perche senza la protezione di lei
Berengario Errebbe stato oppresso da Rido-
lfo. Il Ducato di Spoleti, non fu gran bene-
ficio. Il Beneficio è maleficio, se con mal'uni-
mo è fatto. L'essenza del Beneficio, come li è
detto, è vanità, e benevolenza. Ma onde, chi fa
beneficio con mal'arte intentione, non obli-
ga. Il beneficio si, perche la mala intentione qua-
li qualunque giustissimo bene. Sen. lib. 4. Ma-
nus quidam, aut quid datur reser? sed qua men-
ta: autumant, qui parum extollit, solidam re-
sistat, magna qd in prelio habita debentur: et
reser, quo illa reser autumant impetiat, a quo
fuerit datur robur. E tale appunto fu il beneficio
fatto da Vigone ad Amficio: dandogli quel Duce-
so come van'illio, per lecauoli d'antici. Lucipr.
lib. 4. cap. 2. Spoliatus enim qd committitur

Infegne si tenne hauri perduto. Ma per uol-
lendo vedere, se l'innocenza del suo figliuolo
basta per mouer questi amanti, che il loro perche-
zioe haueua inasceuti: mandollo a Milano: do-
ue nel Tempio di S. Ambrogio profecto duraua
in a Berengario, supplendone in parte peggio a vo-
leuare verso lui var' ciemenza: e le qualche fal-
lo del Padre hauea merito il suo disegno. Lequa-
li perche con tanta humanità, & con voce tanto
pietosa furono cospicte dal Berengario, fanchullo
che inpercorono tutti gli animi, & inuocorono alla
memoria di Berengario la grazia memoria del gran
beneficio, quando dal fecero aiuto di Lotario
di dire a lunga morte. Perliche già destinati dal
reuerbe la luce degli occhi, già destinati dal
da Principi cortesemente gli fu risposto ch' egli
dell' di buon' animo, & che il Re Vigone (già
d'oglio a partire) nella sua dignità li rimandare
come in va Regno continuare li fare.

DITALIA.

Epit. Baron. sub ann. 908. num. 1. Sigon. lib. 6. sub. ann. 916. 917. Tanto insieme in quel Secolo fu la Italia,

359 Marozia fu di tre Pontefici Amica, e Ma-
dre, e Parricida. Ella fu Amica di Papa Sergio
Terzo: & hebbe va Figliuolo da lui, che fu poi
Papa Giouanni Vadeimo: & fu Parricida di Papa
Giouanni Decimo, come si è detto. *Epit. Baron.
sub Ann. 908. nu. 3. & Ann. 928. nu. 1. Lucipr. lib.
2. cap. 13. & lib. 3. cap. 13. & Florard. in Chron.
360. Laide fu vna famosissima Meretrice di Co-
rinto: la quale con l'amicizia di molti Personaggi
segnalati, acquillo nella Greca grande auto-
rità, & ricchezze copiose. *Glandian. in Em-
trop.**

*Haud aliter luxurum flammis Ephyreia Lais
Et gemine ditata Mari.*
361 Rea Siluia Madre di Romolo fu incestuo-
sa. *Lin. dor. 1. lib. 1.* Et la Nutrice Acca Lauren-
tia era publica Meretrice, & perciò chiamata vna
Lupa. *Autor libri de origine Gentis Romanae, et
Valer. Accam Laurentiam, et quod pretio corpus
esset vulgare solica: Lupam dictam: nemini quis-
piam appellari Mulieres quæsum corpore facien-
tes vndi & Lupanaria. Et perco l'Autore parago-
na Teodora a Rea Siluia, & Marozia ad Acca
Laurentia.*

362 Marozia, benchè da Alberto, primo Mari-
to, hauesse vn Figliuolo Alberico, lascio alla
sua Tutela: nondimeno per stabilire nella pro-
pria persona l'assoluto dominio di Roma, pas-
sò alle seconde Nozze: & morto Guido inuolò
alle terze Nozze il Re Vigone. *Sigon. lib. 6.
sub ann. 928. Marozia verò, ne quid de prius-
sua potentia in Vrbe amitteret, ueni sibi
consulendum nuptijrata: Mugentem Regem, mis-
si Nuncijs inuitant ad Matrimonium suum, &
Vrbis Imperium capessendum. Et queste Nozze
dall' Autore son chiamate incestuose, perche
(come altrove si è detto) Guido & Vigone eran-*

005662031

